НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О.БОГОМОЛЬЦЯ

Навчально-науковий інститут медицини

Кафедра внутрішньої медицини з курсом кардіології та ревматології, кафедра внутрішньої медицини з курсом гастроентерології, кафедра ендокринології, кафедра неврології, кафедра фтизіатрії та пульмонології, кафедра клінічної та лабораторної імунології, алергології та медичної генетики

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор закладу вищої освіти
Національного медичного університету
імені О.О.Богомольця
з науково-педагогічної та навчальної роботи,
доктор медичних наук, професор
_____ Олег ВЛАСЕНКО
«__» _____ 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Внутрішня медицина (гастроентерологія, гематологія, пульмонологія, кардіологія, ревматологія, нефрологія) в тому числі ендокринологія, фтизіатрія, клінічна імунологія та алергологія, невідкладні стани в неврології, виробнича лікарська практика (професійне навчання) внутрішні хвороби

Освітній рівень: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 Охорона здоров'я

Спеціальність: 222 Медицина

Освітня програма: ОПП Медицина

2026-2027 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Внутрішня медицина (гастроентерологія, гематологія, пульмонологія, кардіологія, ревматологія, нефрологія) в тому числі ендокринологія, фтизіатрія, клінічна імунологія та алергологія, невідкладні стани в неврології, виробнича лікарська практика (професійне навчання) внутрішні хвороби» для здобувачів вищої освіти за освітнім другим (магістерським) рівнем, спеціальністю 222 Медицина 4-6 курсів навчально-наукового інституту медицини, факультету підготовки лікарів для Збройних сил України.

Розробники:

Яременко О.Б., д.мед.н., професор, завідувач кафедри внутрішньої медицини з курсом кардіології та ревматології;

Мостбауер Г.В., к.мед.н., доцент закладу вищої освіти кафедри внутрішньої медицини з курсом кардіології та ревматології;

Комісаренко Ю.І., д.мед.н., професор, завідувач кафедри ендокринології;

Михальчишин Г.П., д.мед.н., доцент закладу вищої освіти кафедри ендокринології;

Долинська М.Г., к.мед.н., завідувач кафедри фтизіатрії та пульмонології;

Петренко В.І., д.мед.н., професор закладу вищої освіти кафедри фтизіатрії та пульмонології;

Норейко С.Б., д.мед.н., професор закладу вищої освіти кафедри фтизіатрії та пульмонології;

Прокопів М.М., д.мед.н., професор, завідувач кафедри неврології;

Гелетюк Ю.Л., к.мед.н., доцент закладу вищої освіти кафедри неврології;

Курченко А.І., д.мед.н., професор, завідувач кафедри клінічної та лабораторної імунології, алергології та медичної генетики;

Удовенко Н.С., к.мед.н., асистент кафедри клінічної та лабораторної імунології, алергології та медичної генетики.

Обговорено та схвалено на засіданні циклової методичної комісії з терапевтичних дисциплін

Протокол № 1 від «27» серпня 2026 року

Голова циклової методичної комісії з терапевтичних дисциплін

д.мед.н., професор _____(Яременко О.Б.)

Перезатверджено:

на 20__/20__ н.р._____ _____« » ___20__ р. протокол №
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р._____ _____« » ___20__ р. протокол №
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р._____ _____« » ___20__ р. протокол №
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р._____ _____« » ___20__ р. протокол №
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р._____ _____« » ___20__ р. протокол №
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни ОК 24.Внутрішня медицина (гастроентерологія, гематологія, пульмонологія, кардіологія, ревматологія, нефрологія) в тому числі ендокринологія, фтизіатрія, клінічна імунологія та алергологія, невідкладні стани в неврології, виробнича лікарська практика (професійне навчання) внутрішні хвороби

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, освітній рівень</td><td>Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>Денна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 31,5</td><td>Галузь знань
22 Охорона здоров’я</td><td>Обов’язкова</td></tr>
<tr><td>Модулів – 3</td><td rowspan="6">Спеціальність
222 Медицина</td><td>Рік підготовки</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 21</td><td>4-6-й</td></tr>
<tr><td>Індивідуальне науково-дослідне завдання
_____
(назва)</td><td>Семестр</td></tr>
<tr><td>Загальна кількість кредитів/годин – 31,5/945</td><td>7-12</td></tr>
<tr><td></td><td>Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="12">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 25
самостійної роботи студента –18</td><td rowspan="12">Освітній рівень
Другий (магістерський)</td><td>27 год</td></tr>
<tr><td>Практичні</td></tr>
<tr><td>653 год</td></tr>
<tr><td>Лабораторні</td></tr>
<tr><td>- Год</td></tr>
<tr><td>Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>265 год</td></tr>
<tr><td>Індивідуальні завдання</td></tr>
<tr><td></td></tr>
<tr><td>Форма контролю:</td></tr>
<tr><td>Підсумковий контроль</td></tr>
</table>

2. Мета, очікувані результати навчання та критерії оцінювання результатів навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни. Формування здатності застосовувати набуті знання, уміння, навички та розуміння для вирішення типових задач діяльності лікаря в галузі охорони здоров'я, сфера застосування яких передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, невідкладних станів та захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів; лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій; питань трудової експертизи та реабілітації.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна

Перелік компетентностей

Інтегральна:

Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навча ння з високим ступенем автономії.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Знання та розуміння змісту професійної діяльності та відповідальності за неї.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ЗК 11. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК 13. Усвідомлення рівних можливостей для всіх членів суспільства та гендерних проблем.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)

ФК 1.Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

ФК 2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.

ФК 3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.

ФК 4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань.

ФК 5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.

ФК 6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань.

ФК 7. Здатність до діагностування невідкладних станів.

ФК 8. Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги.

ФК 10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій.

ФК 11. Здатність розв’язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

ФК 15. Здатність до проведення експертизи працездатності.

ФК 16. Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.

ФК 21. Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров’я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ФК 23. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров’я.

ФК 24. Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами.

ФК 25. Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

ПРН 2. Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук на рівні, достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров’я.

ПРН 3. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров’я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем, включаючи систему раннього втручання.

ПРН 4. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи

попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).

ПРН 5. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.

ПРН 6. Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).

ПРН 7. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

ПРН 9. Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.

ПРН 10. Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних

етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 14. Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомогу при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.

ПРН 17. Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН 18. Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи та тривалість непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини, тощо. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів.

ПРН 21. Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних, інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.

ПРН 22. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.

ПРН 25. Зрозуміло та однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.

ПРН 27. Вільно спілкуватися державною та англійською мовами, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проектів.

Результати навчання

Знати

- Стандартні схеми опитування та клінічного обстеження хворих із захворюваннями у клініці внутрішньої медицини.
- Провідні клінічні симптоми або синдроми захворювань у клініці внутрішньої медицини.
- Критерії попереднього діагнозу захворювань у клініці внутрішньої медицини.
- Діагностику захворювань у клініці внутрішньої медицини.
- Обов'язкові та додаткові лабораторні й інструментальні дослідження, показання до їх призначення та діагностичне значення.
- Диференційну діагностику захворювань у клініці внутрішньої медицини.
- Критерії клінічного діагнозу захворювань у клініці внутрішньої медицини.
- Необхідний режим праці, відпочинку та харчування хворих із захворюваннями у клініці внутрішньої медицини.
- Принципи та характер лікування захворювань у клініці внутрішньої медицини.
- Сучасні алгоритми та стандарти лікування захворювань у клініці внутрішньої медицини.
- Критерії діагностики невідкладних станів захворювань у клініці внутрішньої медицини.
- Тактику надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах захворювань у клініці внутрішньої медицини.
- Алгоритми виконання медичних маніпуляцій.
- Первинну та вторинну профілактику, прогноз і працездатність хворих із захворюваннями у клініці внутрішньої медицини.
- Медичну документацію, в тому числі електронні форми.

- Систему офіційного документообігу в професійній роботі лікаря, включаючи сучасні комп'ютерні інформаційні технології.
- Етичні принципи при роботі з пацієнтами.
- Принципи професійної та академічної доброчесності.

Вміти

- Збирати скарги, анамнез захворювання та анамнез життя, аналізувати отримані клінічні дані.
- Визначати провідний клінічний симптом або синдром.
- Встановлювати попередній діагноз захворювань у клініці внутрішньої медицини.
- Призначати лабораторні та інструментальні (обов'язкові та додаткові) дослідження пацієнтам із захворюваннями у клініці внутрішньої медицини та аналізувати їх результати.
- Проводити диференційну діагностику захворювань у клініці внутрішньої медицини.
- Встановлювати клінічний діагноз захворювань у клініці внутрішньої медицини на підставі клінічних даних, результатів додаткових досліджень та диференціальної діагностики.
- Визначати необхідний режим праці, відпочинку, харчування пацієнтів із захворюваннями у клініці внутрішньої медицини.
- Визначати принципи та характер лікування (консервативне, оперативне) хворих із захворюваннями у клініці внутрішньої медицини, враховуючи вік пацієнта, на підставі клінічного діагнозу відповідно до сучасних алгоритмів і стандартів лікування.
- Проводити первинну та вторинну профілактику захворювань у клініці внутрішньої медицини.
- Визначати працездатність і оцінювати прогноз хворих із захворюваннями у клініці внутрішньої медицини.
- Діагностувати невідкладні стани.

- Визначати тактику та надавати екстрену медичну допомогу при невідкладних станах захворювань у клініці внутрішньої медицини.
- Виконувати медичні маніпуляції.
- Вести медичну документацію, в тому числі електронні форми.
- Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерел, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.
- Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.
- Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами.
- Дотримуватися професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

Матриця компетентностей

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	**Знання** **Зн1** Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень **Зн2** Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	**Уміння/Навички** **Ум1** Спеціалізовані уміння/ навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур **Ум2** Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мульти-дисциплінарних контекстах **Ум3** Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	**Комунікація** **К1** Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються **К2** Використання іноземних мов у професійній діяльності	**Відповідальність і автономія АВ1** Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів **АВ2** Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів **АВ3** Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономі

1	*2*	*3*	*4*	*5*
Загальні компетентності				
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	**Зн1**	**Ум1**	**К1**	**АВ1**
ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	**Зн1**	**Ум 3**	**К2**	**АВ3**
ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	**Зн1**	**Ум2**	**К1**	**АВ1**
ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.	**Зн2**	**Ум2**	**К2**	**АВ2**
ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	**-**	**Ум3**	**-**	**АВ2**
ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.	**Зн1**	**Ум3**	**К1**	**АВ1**
ЗК 7. Здатність працювати в команді.	**Зн2**	**Ум3**	**К1**	**АВ2**
ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.	**Зн1**	**Ум3**	**К1**	**АВ2**
ЗК 10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.	**Зн2**	**Ум3**	**К2**	**АВ3**
ЗК 11. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	**Зн2**	**Ум2**	**К2**	**АВ2**
ЗК 12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.	**Зн2**	**Ум3**	**-**	**АВ3**
ЗК 13. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.	**Зн2**	**Ум1**	**К1**	**АВ1**
ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свободлюдини і громадянина в Україні.	**Зн1**	**Ум2**	**К1**	**АВ3**

1	*2*	*3*	*4*	*5*
ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	**Зн2**	**Ум3**	**-**	**АВ3**
Спеціальні (фахові) компетентності				
ФК 1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.	**Зн2**	**Ум3**	**К2**	**АВ2**
ФК 2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.	**Зн2**	**Ум3**	**-**	**АВ1**
ФК 3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.	**Зн2**	**Ум3**	**-**	**АВ2**
ФК 4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань.	**Зн2**	**Ум2**	**К1**	**АВ1**
ФК 5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.	**Зн2**	**Ум1**	**К1**	**АВ1**
ФК 6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань.	**Зн2**	**Ум3**	**К1**	**АВ1**

1	*2*	*3*	*4*	*5*
ФК 7. Здатність до діагностування невідкладних станів.	**Зн2**	**Ум3**	**К1**	**АВ2**
ФК 8. Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги.	**Зн2**	**Ум3**	**К1**	**АВ2**
ФК 10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій.	**Зн1**	**Ум3**	**К1**	**АВ1**
ФК 11. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, включаючи систему раннього втручання.	**Зн2**	**Ум3**	**К1**	**АВ2**
ФК 15. Здатність до проведення експертизи працездатності.	**Зн2**	**Ум1**	**К1**	**АВ1**
ФК 16. Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.	**Зн2**	**Ум1**	**К1**	**АВ1**
ФК 21. Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров’я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.	**Зн2**	**Ум3**	**К2**	**АВ2**
ФК 23. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров’я.	**Зн2**	**Ум3**	**К2**	**АВ3**
ФК 24. Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами.	**Зн1**	**Ум2**	**К1**	**АВ1**
ФК 25. Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.	**Зн2**	**Ум2**	**К2**	**АВ3**

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

ПРН	Загальні компетентності														Фахові компетентності														
	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 10	ЗК 11	ЗК 12	ЗК 13	ЗК 14	ЗК 15	ФК 1	ФК 2	ФК 3	ФК 4	ФК 5	ФК 6	ФК 7	ФК 8	ФК 10	ФК 11	ФК 15	ФК 16	ФК 21	ФК 23	ФК 24	ФК 25
ПРН1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН2				+		+			+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	
ПРН3	+	+	+			+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+							+			+	+	+	+
ПРН4			+	+																						+			+	
ПРН5	+	+	+			+	+								+	+	+				+	+		+		+			+	
ПРН6	+	+	+			+	+	+							+	+	+				+	+		+		+			+	
ПРН7								+							+	+										+			+	
ПРН9															+	+				+	+	+	+							
ПРН10				+														+	+										+	
ПРН14					+		+	+							+						+			+				+		
ПРН17													+	+							+			+						
ПРН18																														
ПРН21		+							+																					
ПРН22					+																									
ПРН25					+	+																		+		+				
ПРН27					+	+	+	+						+										+		+				

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ІК	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 10	ЗК 11	ЗК 12	ЗК 13	ЗК 14	ЗК 15
ОК 24.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Примітки: ІК – інтегральна компетентність

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми (продовження)

	ФК 1	ФК 2	ФК 3	ФК 4	ФК 5	ФК 6	ФК 7	ФК 8	ФК 10	ФК 11	ФК 15	ФК 16	ФК 21	ФК 23	ФК 24	ФК 25
ОК 24.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми

	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 14	ПРН 17	ПРН 18	ПРН 21	ПРН 22	ПРН 25	ПРН 27
ОК 24.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання навчальної діяльності студентів регламентовано Положенням про «Порядок оцінювання знань студентів під час поточного та кінцевого контролю з дисципліни в НМУ імені О.О. Богомольця (зі змінами та доповненнями)» (протокол засідання Вченої ради НМУ імені О.О. Богомольця № 4 від 28.11.2023 р.).

Поточний та підсумковий контроль є контрольними заходами, які проводяться в Національному медичному університеті імені О.О. Богомольця (далі НМУ) для визначення відповідності рівня набутих студентами знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти і забезпечують своєчасне корегування освітнього процесу за відповідними напрямами підготовки та спеціальностями НМУ.

Критерії оцінювання знань визначають рівень теоретичної підготовки студентів, зокрема глибину розуміння навчального матеріалу, точність відтворення понять і визначень, логічність викладу, здатність встановлювати причинно-наслідкові зв’язки та застосовувати отримані знання для розв’язання навчальних і клінічних завдань. Оцінювання знань також враховує вміння аналізувати інформацію, робити узагальнення та формулювати обґрунтовані висновки. Система оцінювання знань студентів з

дисципліни включає поточний та кінцевий контроль знань, оцінювання результатів практик, атестація здобувачів вищої освіти за освітнім рівнем «Медицина».

За кожний етап заняття і елемент поточного контролю студент отримує традиційну оцінку «5-4-3-2», із яких викладач формує середню арифметичну оцінку за заняття, яка конвертується у бали згідно шкали (розподілу), що передбачена робочою навчальною програмою. У випадку, якщо під час формування середньої арифметичної традиційної оцінки за заняття студент отримує «2», то дана оцінка конвертується у 0 балів. За поточне навчання здобувач може отримати максимально 80 балів.

Результати контролю рівня знань, кожної складової заняття, зокрема, тестових завдань оцінюють згідно даної шкали:

59 % та менше правильних відповідей – оцінка «2»

60-74% правильних відповідей – оцінка «3»

75-89% правильних відповідей – оцінка «4»

90-100% правильних відповідей – оцінка «5».

Оцінка «5» ставиться, якщо студент:

Демонструє глибокі, системні та ґрунтовні знання навчального матеріалу, вільно володіє професійною термінологією, правильно інтерпретує клінічні дані, обґрунтовує діагностичну та лікувальну тактику, самостійно аналізує клінічні ситуації, безпомилково виконує практичні навички та застосовує набуті знання у стандартних і нестандартних професійних ситуаціях.

Оцінка «4» ставиться, якщо студент:

Демонструє достатньо повні та ґрунтовні знання навчального матеріалу, правильно відповідає на основні питання, володіє практичними навичками, здатний застосовувати знання у типових клінічних ситуаціях, проте допускає окремі несуттєві помилки, які самостійно виправляє після уточнення викладача.

Оцінка «3» ставиться, якщо студент:

Засвоїв основний матеріал у межах програми, володіє базовими поняттями та практичними навичками, але відповіді є неповними, недостатньо аргументованими, допускаються помилки та неточності, для виконання практичних завдань або аналізу клінічних ситуацій потребує допомоги викладача.

Оцінка «2» ставиться, якщо студент:

Не засвоїв значної частини навчального матеріалу, не володіє основними теоретичними знаннями та практичними навичками, не може самостійно вирішувати типові клінічні завдання, допускає грубі помилки, що свідчать про недостатній рівень сформованості фахових компетентностей.

Кінцевий контроль проводять у формі підсумкового контролю: модуль 1 (4 курс, 7-8 семестри), модуль 2 (5 курс, 9-10 семестри) і модуль 3 (6 курс, 11-12 семестри). Оцінка результатів складання підсумкового контролю здійснюється за 200-бальною системою контролю знань, прийнятою в університеті та національною шкалою і відображається у відповідних відомостях.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА (ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІЯ, ГЕМАТОЛОГІЯ, ПУЛЬМОНОЛОГІЯ, КАРДІОЛОГІЯ, РЕВМАТОЛОГІЯ, НЕФРОЛОГІЯ), В ТОМУ ЧИСЛІ ЕНДОКРИНОЛОГІЯ, ФТИЗІАТРІЯ, КЛІНІЧНА ІМУНОЛОГІЯ ТА АЛЕРГОЛОГІЯ, НЕВІДКЛАДНІ СТАНИ В НЕВРОЛОГІЇ, ВИРОБНИЧА ЛІКАРСЬКА ПРАКТИКА (ПРОФЕСІЙНЕ НАВЧАННЯ) ВНУТРІШНІ ХВОРОБИ

945 год/31,5 кредита (лекції – 27 год, практичні заняття – 653 год; СРС – 265 год)

МОДУЛЬ 1 (4 курс)

ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА (ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІЯ, ГЕМАТОЛОГІЯ, ПУЛЬМОНОЛОГІЯ), В Т.Ч. ЕНДОКРИНОЛОГІЯ,

ФТИЗІАТРІЯ), ВИРОБНИЧА ЛІКАРСЬКА ПРАКТИКА (ПРОФЕСІЙНЕ НАВЧАННЯ) ВНУТРІШНІ ХВОРОБИ

300 год/10 кредитів (лекції – 19 год, практичні заняття – 177 год, СРС– 104 год)

Змістовий модуль 1. Гастроентерологія

72 год/2,4 кредита (лекції – 8 год, практичні заняття – 55 год, СРС– 9 год)

Тема 1. Ожиріння та його наслідки

Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви та антропометричні методи дослідження (вимірювання окружності талії, стегон, оцінка типу відкладання жиру). Методи розрахунку індексу маси тіла. Діагностика. Основні наслідки ожиріння: метаболічний синдром, цукровий діабет, захворювання серцево-судинної системи та шлунково-кишкового тракту. Медикаментозне та немедикаментозне лікування.

Тема 2. Езофагіти. Гастроезофагеальна рефлюксна хвороба

Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Диференційована терапія. Первинна та вторинна профілактика.

Тема 3. Диспепсія. Гастрити та дуоденіти

Диспепсія. Визначення. Етіологія та патогенез. Роль *Helicobacter pylori (H. pylori)* у виникненні гастродуоденальної патології. Класифікація. Недосліджена та функціональна диспепсія. Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Сучасні підходи до лікування функціональної диспепсії. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Гастрити та дуоденіти. Визначення. Етіологія та патогенез. Роль *H. pylori* у розвитку гастритів та дуоденітів. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика. Методи діагностики інфекції *H. pylori*. Диференціальна діагностика. Лікування, включаючи ерадикаційну терапію *H. pylori*. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 4. Пептичні виразки шлунка та дванадцятипалої кишки

Визначення. Виразкова хвороба. Основні причини пептичних виразок (*H. pylori*, медикаменти тощо). Класифікація пептичних виразок. Клінічні прояви. Діагностика. Диференціальна діагностика. Ускладнення (перфорація, пенетрація, кровотеча, стеноз, малігнізація). Тактика ведення. Ерадикаційна терапія, контроль ефективності ерадикації. Медикаментозна терапія *H. pylori*-негативних виразок. Показання до ендоскопічних та хірургічних втручань. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 5. Целіакія та інші ентеропатії

Визначення. Етіологія та патогенез. Роль непереносимості компонентів їжі, імунних факторів і ензимопатій (несприйняття лактози, фруктози, галактози тощо). Синдроми мальабсорбції та мальдигестії (недостатності травлення). Діагностика. Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Диференційована терапія. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 6. Запальні захворювання кишечника. Синдром подразненого кишечника

Виразковий коліт та хвороба Крона. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Особливості клінічного перебігу залежно від ступеня активності, тяжкості та фази перебігу. Діагностика. Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Кишкові та позакишкові ускладнення та захворювання, асоційовані з запальними захворюваннями кишечника (токсична дилятація, перфорація, склерозуючий холангіт, спондиліт, артрити, увеїти тощо). Лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Синдром подразненого кишечника. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви різних варіантів. Римські діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 7. Жовчнокам'яна хвороба, хронічний холецистит та функціональні біліарні розлади

Визначення. Етіологія та патогенез. Значення інфекції, порушень моторики та дисхолії у розвитку хронічного холециститу та жовчнокам'яної хвороби. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика. Диференціальна діагностика. Ускладнення жовчнокам’яної хвороби. Лікування, в тому числі ендоскопічне та хірургічне. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 8. Хронічні гепатити

Визначення. Етіологія та патогенез (роль вірусів гепатиту В, С, D, автоімунних, токсичних та медикаментозних факторів). Класифікація. Особливості клінічних проявів залежно від етіології. Основні клініко-біохімічні синдроми. Діагностика. Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Тактика ведення. Лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 9. Цирози печінки

Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Основні клініко-біохімічні синдроми. Діагностика. Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Тактика ведення. Лікування, в тому числі терапія ускладнень. Показання до ендоскопічних та хірургічних втручань і трансплантації печінки. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 10. Хронічний панкреатит

Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Основні клінічні синдроми (больовий, синдром екзокринної та ендокринної недостатності підшлункової залози, диспептичний синдром). Діагностика. Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Диференційоване лікування. Показання до ендоскопічних та хірургічних втручань. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Змістовий модуль 2. Гематологія

30 год/1 кредит (лекції – 3 год, практичні заняття – 22 год, СРС – 5 год)

Тема 11. Анемії

Визначення. Класифікація. Етіологія та патогенез різних форм анемій (постгеморагічної, залізодефіцитної, B_{12}-дефіцитної, фолієводефіцитної, апластичної, гемолітичної). Особливості клінічних та діагностики. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування різних форм анемій. Застосування компонентів крові та кровозамінників. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 12. Гемофілія та ідіопатична тромбоцитопенічна пурпура (імунна тромбоцитопенія)

Визначення. Класифікація. Етіологія та патогенез, основні клінічні синдроми. Діагностика. Діагностичні критерії Диференціальна діагностика. Лікування. Профілактика кровотеч. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 13. Гострі лейкемії

Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Основні клініко-гематологічні синдроми. Клінічні прояви. Діагностика. Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування. Трансплантація кісткового мозку. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Теми 14. Хронічні лейкемії

Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Основні клінічні прояви та клініко-гематологічні синдроми. Діагностика. Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування. Трансплантація кісткового мозку. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 15. Принципи доказової медицини

Визначення поняття. Принципи та складові доказової медицини. Основні поняття клінічних досліджень. Рівні доказовості та сила рекомендацій. Роль доказової медицини у сучасній клінічній практиці. Медичні та етичні аспекти доказової медицини.

Змістовий модуль 3. Пульмонологія

48 год/1,6 кредита (лекції – 4 год, практичні заняття – 38 год, СРС – 6 год)

Тема 16. Хронічне обструктивне захворювання легень. Бронхіти

Визначення. Значення куріння, екологічних, професійних чинників та інфекції у розвитку захворювань. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика, результати лабораторних та інструментальних досліджень залежно від ступеня тяжкості. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 17. Бронхіальна астма

Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика, результати лабораторних та інструментальних досліджень залежно від ступеня тяжкості. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування. Невідкладна допомога при тяжкому загостренні бронхіальної астми. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 18. Пневмонії

Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви і особливості перебігу залежно від збудника. Діагностика. Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Ускладнення (гострий респіраторний дистрес-синдром, деструкція легеневої тканини, гостра дихальна недостатність та інші). Диференційоване лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 19. Плеврити

Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Показання до плевральної пункції та дренування плевральної порожнини. Лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 20. Інфекційно-деструктивні захворювання легень. Бронхоектатична хвороба

Інфекційно-деструктивні захворювання легень. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування. Показання до ендоскопічних та хірургічних втручань. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Бронхоектатична хвороба. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування. Показання до ендоскопічних та хірургічних втручань. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 21. Дихальна недостатність

Визначення дихальної та легеневої недостатності. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика, зокрема, дослідження функції зовнішнього дихання, пульсоксиметрія, аналіз газів артеріальної та венозної крові, показників кислотно-основного стану крові. Диференціальна діагностика. Лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 22. Діагностика та лікування захворювань внутрішніх органів у людей похилого віку

Особливості обміну речовин у похилому віці. Супутні захворювання та їх поширеність. Особливості клінічних проявів, діагностики та фармакотерапії у людей похилого віку. Профілактика. Прогноз.

Змістовий модуль 4. Ендокринологія

30 год/1 кредит (лекції – 2 год, практичні заняття – 16 год, СРС – 12 год)

Тема 23. Цукровий діабет, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Сучасні методи терапії цукрового діабету 1-го типу

Визначення цукрового діабету. Епідеміологія діабету в Україні і світі, прогноз захворюваності, поширеність цукрового діабету в різних вікових групах. Етіологія і патогенез цукрового діабету. Цукровий діабет 1-го типу:

роль вірусної інфекції та аутоімунних процесів, генетичної схильності. Цукровий діабет 2-го типу: роль генетичної схильності, ожиріння, зовнішніх факторів. Інсулінорезистентність та порушення секреції інсуліну. Класифікація порушень глікемії, клінічні типи цукрового діабету. Характеристика уражень внутрішніх органів за цукрового діабету: серцево-судинної системи, гепатобіліарної системи, органів сечовиділення, діабетичні остеоартропатії. Діагностика цукрового діабету. Критерії діагностики цукрового діабету та інших категорій гіперглікемії. Показання та правила проведення перорального тесту толерантності до глюкози. Діагностичне значення визначення глікованого гемоглобіну, фруктозаміну, С-пептиду, глюкозурії, кетонурії.

Загальні принципи терапії цукрового діабету. Досягнення цільового рівня глікемії та глікованого гемоглобіну. Інсулінотерапія. Характеристика основних препаратів інсуліну, в т.ч. вітчизняного виробництва. Показання до їх застосування. Розрахунок добової потреби в інсуліні. Корекція дози інсуліну за допомогою хлібних одиниць. Режими інсулінотерапії: традиційна, інтенсифікована та помпова інсулінотерапія. Ускладнення інсулінотерапії: гіпоглікемічні стани, алергічні реакції, постін'єкційні ліподистрофії, інсулінорезистентність, хронічне передозування інсуліну (синдром Сомоджі), інсулінові набряки. Протоколи надання допомоги хворим на цукровий діабет 1-го типу.

Тема 24. Цукровий діабет 2-го типу, сучасні методи терапії. Гострі та хронічні ускладнення цукрового діабету

Алгоритм лікування цукрового діабету 2-го типу. Основні методи лікування: раціональне харчування, дозоване фізичне навантаження, медикаментозна терапія, навчання хворого, самоконтроль. Медикаментозна терапія: сенситайзери інсуліну (метформін, тіазолідиндіони), секретагоги інсуліну (похідні сульфонілсечовини, глініди), препарати інкретинового ряду (аналоги глюкагоноподібного пептиду 1 (ГПП-1), інгібітори дипептидилпептидази 4 (ДПП – 4), інгібітори α-глюкозидази, інгібітори

натрійзалежного котранспортера глюкози 2-го типу (іНЗКТГ-2), інсулінотерпія. Протоколи надання медичної допомоги хворим на цукровий діабет 2-го типу.

Діабетична кома, в тому числі гіперглікемічна кетоацидотична, гіперосмолярна некетоацидотична, гіперлактацидемічна. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, Диференціальний діагноз, лікування. Гіпоглікемічна кома, гіпоглікемічні стани. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.

Хронічні ускладнення цукрового діабету. Мікросудинні ураження (діабетична ретинопатія, нефропатія, нейропатія); макросудинні ураження (ішемічна хвороба серця, порушення мозкового кровообігу, діабетична стопа). Класифікація, діагностика та лікування.

Тема 25. Захворювання щитоподібної та прищитоподібних залоз

Визначення поняття «йододефіцитні стани». Прояви йодного дефіциту. Визначення йододефіцитних територій за поширеністю зоба у різних вікових групах та за даними йодурії. Визначення розмірів щитоподібної залози. Поняття про простий нетоксичний та вузлові форми зоба. Вплив екзогенних чинників довкілля та техногенних катастроф на об’єктах атомної енергетики на стан щитоподібної залози та поширеність її патології. Йодна профілактика: масова, групова, індивідуальна. Значення вживання йодованої солі у профілактиці йододефіцитних захворювань.

Гіпотиреоз, етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Гіпотиреоз первинний, центральний, периферичний, субклінічний, транзиторний. Своєчасна діагностика природженого гіпотиреозу. Вікові особливості перебігу гіпотиреозу. Гіпотиреоз на тлі аутоімунних поліендокринопатій. Лікування гіпотиреозу. Вагітність та гіпотиреоз. Медико-соціальна експертиза хворих на гіпотиреоз. Тиреоїдити. Клініка, діагностика та лікування.

Захворювання, що супроводжуються тиреотоксикозом. Етіологія, патогенез, клінічні прояви дифузного токсичного зоба, тиреотоксична та

ендокринна офтальмопатія. Вікові особливості перебігу токсичного зоба у дітей та людей похилого віку. Клінічні відмінності вузлового токсичного зоба. Обґрунтування діагнозу тиреотоксикозу. Медикаментозне, хірургічне лікування токсичного зоба, використання 131-йоду з лікувальною метою. Медико-соціальна експертиза хворих на токсичний зоб.

Вузлові форми зоба. Моніторинг за вузлами у щитоподібній залозі.

Патоморфологічна класифікація пухлин щитоподібної залози. Обґрунтування діагнозу раку щитоподібної залози. Роль аварії на ЧАЕС в розвитку раку щитоподібної залози. Сучасна схема лікування, реабілітації та диспансерного спостереження хворих на рак щитоподібної залози.

Захворювання прищитоподібних залоз. Гіперпаратиреоз, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні форми, діагностика, диференційна діагностика, лікування. Показання до хірургічного лікування. Післяопераційний період і реабілітація хворих. Медикаментозна терапія. Гіпопаратиреоз, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, профілактика, лікування. Роль дефіциту вітаміну Д в метаболічних порушеннях.

Тема 26. Захворювання гіпоталамо-гіпофізарно-наднирникової системи. Хвороби обміну речовин. Захворювання статевих залоз.

Визначення поняття, поширеність гострої та хронічної недостатності кори надниркових залоз. Хронічна недостатність надниркових залоз (хвороба Аддісона). Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика та лікування. Гостра недостатність надниркових залоз. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика та лікування. Класифікація пухлин надниркових залоз. Синдром Кушинга. Клініка, діагностика та диференціальна діагностика, лікування. Андростерома, естрома, інциденталома, змішані, комбіновані пухлини. Клініка, діагностика та диференціальна діагностика, лікування. Первинний гіперальдостеронізм (синдром Кона). Клініка, діагностика та диференціальна діагностика, лікування. Феохромоцитома. Клініка, діагностика та диференціальна

діагностика, лікування. Визначення природженої гіперплазії кори надниркових залоз. Клінічні форми, діагностика, лікування.

Класифікація гіпоталамо-гіпофізарних захворювань. Акромегалія та гіпофізарний гігантизм. Етіологія і патогенез, клініка, діагностика та диференціальна діагностика, лікування. Хвороба Кушинга. Етіологія і патогенез, класифікація, клініка, діагностика та диференціальна діагностика, лікування. Синдром гіперпролактинемії. Класифікація, етіологія і патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування. Гіпопітуїтаризм. Етіологія і патогенез, клініка, діагностика і диференціальна діагностика, лікування. Нецукровий діабет. Етіологія і патогенез, клініка, діагностика та диференціальна діагностика, лікування. Ожиріння. Етіологія та патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування. Захворювання статевих залоз. Характеристика синдрому множинних ендокринних неоплазій.

Змістовий модуль 5. Фтизіатрія

60 год/2 кредита (лекції – 2 год, практичні заняття – 26 год, СРС – 32 год)

Тема 27. Загальні питання фтизіатрії. Виявлення і діагностика туберкульозу

Основні епідеміологічні показники туберкульозної інфекції та їх оцінка. Епідеміологія туберкульозу в Україні і світі. Джерела туберкульозної інфекції. Механізм передачі інфекції, шляхи зараження. Клінічна класифікація туберкульозу. Поняття про туберкульозну інфекцію, первинний і вторинний туберкульоз. Групи ризику. Визначення симптомів, що можуть свідчити про туберкульоз. Місце лабораторних методів у виявленні туберкульозу. Мікроскопічна діагностика туберкульозу. Бактеріологічні методи діагностики туберкульозу. Молекулярно-генетична діагностика туберкульозу. Застосування радіологічного дослідження в діагностиці туберкульозу. Роль комп’ютерної і магнітно-резонансної томографії, інших

методів візуалізації в діагностиці та диференційній діагностиці туберкульозу. Радіологічна семіотика легеневого і позалегеневого туберкульозу. Роль інвазивних методів у підтвердженні діагнозу. Методи діагностики туберкульозної інфекції, протокол проведення, показання, інтерпретація.

Тема 28. Клінічні варіанти перебігу туберкульозу

Клінічні варіанти перебігу туберкульозу легеневої, позалегеневої, комбінованої локалізації. Легеневі, позалегеневі, комбіновані локалізації туберкульозу. Генералізований (міліарний) туберкульоз. Туберкульоз хребта і суглобів, плеври, лімфатичних вузлів, нервової системи. Первинний туберкульоз. Вплив масової імунізації проти туберкульозу на патоморфоз туберкульозу.

Тема 29. Загальні принципи і методи лікування туберкульозу

Протитуберкульозні препарати. Режими хіміотерапії чутливого та хіміорезистентного туберкульозу. Поняття про хіміорезистентність. Лікування позалегеневого туберкульозу. Побічні ефекти хіміотерапії туберкульозу, стратегії їх подолання. Моніторинг лікування, оцінка ефективності. Визначення результатів лікування туберкульозу. Лікування під безпосереднім наглядом. Амбулаторне і стаціонарне лікування туберкульозу. Прихильність до лікування. Методи хірургічного лікування легеневого і позалегеневого туберкульозу. Паліативна допомога. Подолання стигматизації і дискримінації хворих на туберкульоз.

Тема 30. Інфекційний контроль та профілактика туберкульозу

Ланцюг передачі інфекції, шляхи його переривання: виявлення, ізоляція, ефективне лікування джерел інфекції, інфекційний контроль, вакцинація БЦЖ, хіміопрофілактика. Інфекційний контроль: адміністративний, інженерний, індивідуальний аспекти. Розподіл потоків хворих, поняття про зони високого, середнього, низького ризику. Респіраторна гігієна. Контроль стану повітря закритих приміщень: природна, штучна вентиляція. Фільтрація повітря. УФ-опромінення: конструкції опромінювачів. Індивідуальних захист органів дихання: типи респіраторів,

правила підбору і застосування. Поняття про контактних осіб, осередки туберкульозної інфекції. Відстеження контактів. Вакцинація БЦЖ: терміни, протипоказання, техніка. Перебіг післявакцинального періоду. Ускладнення БЦЖ. Показання до профілактичного лікування туберкульозу. Режими профілактичного лікування.

Тема 31. Туберкульоз у пацієнтів з імуносупресивними станами

Патогенез туберкульозу на тлі ВІЛ-інфекції. Значення туберкульозу як опортуністичної інфекції. Перебіг, діагностика, лікування ко-інфекції ТБ/ВІЛ. Терміни призначення протитуберкульозної та антиретровірусної терапії. Синдром відновлення імунної системи (СВІС) у ВІЛ-позитивних пацієнтів, клінічні варіанти, вплив на перебіг туберкульозу. Туберкульоз у реципієнтів донорських органів та кісткового мозку, пацієнтів, що отримують лікування факторами некрозу пухлини: діагностика туберкульозної інфекції, оцінювання ризику, профілактика. Значення іншої супутньої патології в перебігу туберкульозу: цукровий діабет, пневмоконіози. Туберкульоз і вагітність.

Змістовий модуль 6. Виробнича лікарська практика (професійне навчання) внутрішні хвороби

60 год/2 кредита (лекції – 0 год, практичні заняття – 20 год, СРС – 40 год)

Тема 32. Принципи організації надання планової та невідкладної терапевтичної допомоги

Організація надання планової та невідкладної терапевтичної допомоги. Організація роботи лікаря терапевтичного відділення стаціонару. Принципи етики та деонтології у роботі лікаря терапевтичного відділення. Ведення медичної документації. Виконання медичних маніпуляцій. Ведення щоденника (Додаток 1).

Тема 33. Курація хворих із найбільш поширеними захворюваннями органів травлення

Опитування (збір скарг, анамнезу) та об’єктивне обстеження хворих із найбільш поширеними захворюваннями органів травлення. Встановлення попереднього діагнозу. Призначення плану обстеження та інтерпретація результатів лабораторних та інструментальних досліджень. Диференціальна діагностика. Встановлення клінічного діагнозу та призначення лікування. Оцінка прогнозу, працездатність та профілактика. Ведення медичної документації. Виконання медичних маніпуляцій. Ведення щоденника (Додаток 1).

Тема 34. Курація хворих із найбільш поширеними захворюваннями крові та кровотворних органів

Опитування (збір скарг, анамнезу), об’єктивне обстеження хворих із найбільш поширеними захворюваннями крові та кровотворних органів. Встановлення попереднього діагнозу. Призначення плану обстеження та інтерпретація результатів лабораторних та інструментальних досліджень. Диференціальна діагностика. Встановлення клінічного діагнозу та призначення лікування. Оцінка прогнозу, працездатність, профілактика. Ведення медичної документації. Виконання медичних маніпуляцій. Ведення щоденника (Додаток 1).

Тема 35. Курація хворих із найбільш поширеними захворюваннями органів дихання

Опитування (збір скарг, анамнезу), об’єктивне обстеження хворих із найбільш поширеними захворюваннями органів дихання. Встановлення попереднього діагнозу. Призначення плану обстеження та інтерпретація результатів лабораторних та інструментальних досліджень. Диференціальна діагностика. Встановлення клінічного діагнозу та призначення лікування. Оцінка прогнозу, працездатність, профілактика. Ведення медичної документації. Виконання медичних маніпуляцій. Ведення щоденника (Додаток 1).

Тема 36. Діагностика та надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах захворювань органів дихання та травлення

Діагностика і надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах захворювань органів дихання та травлення (гостра дихальна

недостатність, тяжке загострення бронхіальної астми, гостра печінкова недостатність, стравохідна та шлунково-кишкова кровотеча). Ведення медичної документації. Виконання медичних маніпуляцій. Ведення щоденника (Додаток 1) та заповнення зведеного цифрового звіту про проходження виробничої лікарської практики (Додаток 2).

МОДУЛЬ 2 (5 курс)

ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА (КАРДІОЛОГІЯ, РЕВМАТОЛОГІЯ, НЕФРОЛОГІЯ), В Т.Ч. КЛІНІЧНА ІМУНОЛОГІЯ ТА АЛЕРГОЛОГІЯ

195 год/6,5 кредита (лекції – 8 год, практичні заняття – 142 год, СРС – 45 год)

Змістовий модуль 1. Клінічна імунологія та алергологія

45 год/1,5 кредита (лекції – 2 год, практичні заняття – 38 год, СРС – 5 год)

Тема 1. Сучасні уявлення про структуру і принципи функціонування імунної системи, клініко-лабораторна оцінка її розладів

Сучасні можливості клінічної імунології в діагностиці, лікування та профілактиці захворювань. Визначення та види імунітету. Фактори природженого імунітету. Специфічний імунітет, його особливості, етапи формування та кооперація імунокомпетентних клітин, які беруть участь у формуванні імунної відповіді. Популяції (Т- і В-лімфоцити) та субпопуляції лімфоцитів. Імуноглобуліни, основні функції. Головний комплекс гістосумісності: будова, властивості, функція.

Особливості імунологічного анамнезу. Лабораторні методи оцінки імунної системи: гуморальні та клітинні ланки, вроджені та набуті фактори захисту; комплексна оцінка місцевого імунітету. Імунограма, інтерпретація результатів. Можливості і обмеження імунологічних методів у клініці. Особливості постановки імунологічного діагнозу.

Темі 2. Імунне запалення та інфекційні хвороби. Імунопатогенез, імунодіагностика, терапія

Механізми імунного захисту при бактеріальних та вірусних інфекціях. Роль імунної системи в протигрибковому імунітеті та захисті від гельмінтів. Значення стану імунної системи в розвитку опортуністичних та протозойних інфекцій. Імунологічні методи в діагностиці інфекційних хвороб.

Імунна відповідь при гострому запальному процесі. Динаміка показників лейкограми, протеінограми і імунограми при гострому, рецидивуючому і хронічному запаленнях.

Види та особливості специфічної імунопрофілактики інфекційних хвороб. Імунозалежні реакції та ускладнення при вакцинації.

Тема 3. Вроджені імунодефіцити

Вроджені імунодефіцити: визначення, класифікація, механізми розвитку. Клінічні ознаки, імунодіагностика, тактика лікаря, підходи до лікування: комбіновані, Т - і В – залежні імунодефіцити, обумовлені порушенням фагоцитарної ланки імунітету та дефіцитом комплементу.

Тема 4. Набуті імунодефіцити

Набуті імунодефіцити: визначення, причини, механізми розвитку, класифікація, діагностика. Роль набутих імунодефіцитних захворювань у патогенезі різних хвороб. Раннє виявлення ознак вторинного імунодефіциту. Основні підходи до лікування. Імунореабілітація, імунопрофілактика.

Синдром хронічної втоми.

Тема 5. Основи трансплантаційного імунітету. Імунологія репродукції. Імунозалежні форми безпліддя

Основні поняття, термінологія (ауто-, ало-, ксено- трансплантат). Передтрансплантаційний моніторинг. Механізми відторгнення алотрансплантату: надгострий, гострий та хронічний. Посттрансплантаційні інфекційні ускладнення, критерії діагностики. Імуносупресивна терапія: механізми дії, принципи призначення, ускладнення. Нові імунологічні методи діагностики і терапії в трансплантології.

Імунні взаємовідносини в системах “батько - мати”, “мати - плід”. Імунний статус вагітних. Імунозалежні форми безпліддя в шлюбі. Причини

та імунологічні механізми утворення антиспермальних аутоантитіл у чоловіків і жінок, імунодіагностика. Імунні конфлікти в системі “мати – плід”: діагностика, лікування, профілактика.

Тема 6. Імунологія пухлин. Імунні аспекти аутоімунної патології

Антибластомні та пробластомні механізми взаємодії імунної системи організм «хазяїна» та «пухлини». Фактори імунологічної резистентності пухлини. Поняття про пухлиноасоційовані антигени. Імуносупресивна дія пухлин. Імунні зміни у онкологічних хворих. Сучасні підходи до імунотерапії хворого з онкологічними захворюваннями.

Визначення поняття аутоімунних реакцій, аутоімунної хвороби. Механізми зриву імунологічної толерантності, роль генетичних факторів. Імунодіагностика, імунопатогенез. Роль імунологічних методів дослідження у ранній верифікації діагнозу аутоімунних захворювань. Аутоімунний компонент в імунопатогенезі різних захворювань людини. Сучасні підходи до застосування імунотропних препаратів нового покоління в лікування аутоімунних захворювань.

Тема 7. IgE-залежні захворювання, сучасні методи алергодіагностики. Алергенспецифічна імунотерапія

Роль генетичних факторів і факторів навколишнього середовища в імунопатогенезі алергії. Типи та основні стадії імунологічних реакції. Сучасні аспекти алергічної діагностики.

Атопія як системне захворювання. Клінічні приклади атопічних захворювань. Основи молекулярної діагностики. Скринінгові методи в оцінці сенсибілізації до алергенів. Види шкірних проб. Елімінаційні і провокаційні проби в алергології. Принципи лікування алергічних захворювань. Алергоспецифічна імунотерапія, показання та протипоказання.

Особливості імунопатогенезу бронхіальної астми, алергічного риніту, кропив’янки тощо

Тема 8. Неатопічні найбільш поширені алергічні захворювання. Медикаментозна алергія

Контактний дерматит. IgE-залежні захворювання, сучасні методи алергодіагностики. Алергенспецифічної імунотерапії. Медикаментозна алергія: причини, імунопатогенез, клініка, алергодіагностики та профілактика.

Змістовий модуль 2. Кардіологія

84 год/2,8 кредита (лекції – 4 год, практичні заняття – 58,5 год, СРС – 21,5 год)

Тема 9. Атеросклероз

Визначення. Роль дисліпідемії, системного та місцевого запалення, ушкодження судинної стінки та тромбоцитів у розвитку атеросклерозу. Фактори ризику. Стратифікація серцево-судинного ризику. Особливості клінічних проявів залежно від переважної локалізації атеросклерозу (аорта, коронарні, мезентеріальні та ниркові артерії, артерії нижніх кінцівок). Діагностика. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 10. Гіпертонічна хвороба (есенціальна артеріальна гіпертензія)

Визначення. Роль нейрогуморальних механізмів у регуляції артеріального тиску, ендотеліальної функції та інших чинників у патогенезі гіпертонічної хвороби. Класифікація. Клінічні прояви. Ураження органів-мішеней. Діагностика. Диференціальна діагностика. Стратифікація серцево-судинного ризику. Ускладнення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування. Неускладнені та ускладнені гіпертензивні кризи, особливості лікувальної тактики. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 11. Вторинна артеріальна гіпертензія

Визначення. Основні причини. Особливості клініки, діагностики ниркових (реноваскулярних, ренопаренхіматозних), ендокринних (синдром і хвороба Іценко-Кушинга, феохромоцитома, первинний альдостеронізм, гіпер- та гіпотиреоз), гемодинамічних (коарктація аорти) артеріальних гіпертензій.

Артеріальна гіпертензія при синдромі обструктивного апное сну та вагітності. Діагностика. Диференціальна діагностика. Лікування, в тому числі ендоскопічне та хірургічне. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 12. Ішемічна хвороба серця. Хронічні коронарні синдроми

Ішемічна хвороба серця (ІХС): визначення, етіологія, патогенез та класифікація. Хронічні коронарні синдроми. Класифікація стабільної стенокардії Канадського кардіологічного товариства. Ішемія без обструкції коронарних артерій (INOCA) та стенокардія без обструкції коронарних артерій (ANOCA). Безбольова ішемія міокарда. Кардіосклероз. Клінічні прояви хронічних коронарних синдромів. Діагностика. Диференціальна діагностика. Лікування, в тому числі хворобо-модифікуюча терапія. Реваскуляризація міокарда. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 13. Гострий коронарний синдром

Визначення і класифікація гострого коронарного синдрому, нестабільної стенокардії та гострого інфаркту міокарда (ГІМ). Клінічні прояви та діагностика. Діагностика. Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Ускладнення ГІМ (гостра лівошлуночкова недостатність, порушення ритму і провідності серця, розрив міокарда, гостра аневризма серця, синдром Дресслера тощо). Невідкладна допомога та лікування. Прогноз-модифікуюча терапія. Реабілітація. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 14. Порушення серцевого ритму

Визначення. Етіологія. Класифікація. Електрофізіологічні механізми аритмій (екстрасистолія, фібриляція та тріпотіння передсердь, суправентрикулярні та шлуночкові тахікардії, фібриляція шлуночків). Клінічні прояви. Діагностика (ЕКГ-критерії аритмій, холтерівське моніторування) та диференціальна діагностика. Ускладнення. Медикаментозні та немедикаментозні методи лікування. Невідкладна допомога при пароксизмальних порушеннях серцевого ритму та раптовій

серцевій смерті. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 15. Порушення провідності серця

Визначення. Етіологія. Класифікація. Клініка та ЕКГ-діагностика синоатріальних, атріовентрикулярних блокад та блокад ніжок пучка Гіса. Тактика при гострих та хронічних порушеннях провідності серця. Невідкладна допомога при синдромі Морганьї-Едамса-Стокса. Показання та принципи електрокардіостимуляції (тимчасової, постійної). Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 16. Легеневе серце. Тромбоемболія легеневої артерії

Легеневе серце. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви, результати лабораторних та інструментальних досліджень залежно від етіології. Диференціальна діагностика. Принципи диференційованого лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тромбоемболія легеневої артерії (ТЕЛА). Визначення. Фактори ризику. Патогенез гемодинамічних порушень. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика (клінічна оцінка ймовірності ТЕЛА, лабораторні та інструментальні дослідження). Діагностичні алгоритми. Диференціальна діагностика. Стратифікація ризику ранньої смерті. Стратегія ведення та лікування хворих із гострою ТЕЛА. Довготривале лікування та профілактика рецидивів. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 17. Вроджені вади серця у дорослих

Визначення. Дефект міжпередсердної і міжшлуночкової перегородок, відкрита артеріальна протока та коарктація аорти. Механізми порушень гемодинаміки, значення розвитку легеневої гіпертензії. Клінічні прояви. Діагностика. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Синдром Ейзенменгера. Лікування (медикаментозне, хірургічне та катетерні втручання). Профілактика ускладнень. Прогноз і працездатність.

Тема 18. Ендокардити. Набуті вади серця

Ендокардити. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічна картина. Особливості перебігу залежно від збудника. Діагностика. Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Ускладнення (серцева недостатність, емболії, абсцеси тощо). Лікування. Режими антибактеріальної терапії. Показання до хірургічного лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Набуті вади серця. Вади мітрального, аортального, трикуспідального клапанів. Етіологія, механізми порушень гемодинаміки. Класифікація. Комбіновані та поєднані вади серця. Клінічні прояви. Діагностика. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування. Показання до інтервенційних втручань і хірургічного лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 19. Міокардити та кардіоміопатії

Визначення. Етіологія та патогенез міокардитів та основних фенотипів кардіоміопатій (дилатаційної, гіпертрофічної тощо). Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика і діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування міокардитів і різних фенотипів кардіоміопатій. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 20. Перикардити

Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Особливості клінічних проявів, перебігу та діагностики різних форм перикардитів. Диференціальна діагностика. Тампонада серця. Показання до пункції перикарда, її діагностичне та лікувальне значення. Диференційована терапія різних форм із урахуванням етіологічних чинників. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 21. Гостра та хронічна серцева недостатність

Гостра серцева недостатність. Визначення. Етіологія та патогенез порушень центральної та периферичної гемодинаміки. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика. Лікування на догоспітальному, госпітальному етапах та перед випискою пацієнта зі стаціонару. Невідкладна допомога при гострій

декомпенсованій серцевій недостатності, гострому набряку легень, ізольованій недостатності правого шлуночка та кардіогенному шоці.

Хронічна серцева недостатність. Визначення. Етіологія та патогенез: роль нейрогуморальної активації та ремоделювання серця. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика та Диференціальна діагностика. Немедикаментозне та медикаментозне лікування різних варіантів хронічної серцевої недостатності, включаючи терапію на основі клінічних настанов (GDMT). Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Змістовий модуль 3. Ревматологія

39 год/1,3 кредита (лекції – 1 год, практичні заняття - 27 год, СРС – 11 год)

Тема 22. Гостра ревматична лихоманка. Системні захворювання сполучної тканини (системний червоний вовчак)

Гостра ревматична лихоманка. Визначення. Роль стрептококової інфекції та імунологічної реактивності у розвитку гострої ревматичної лихоманки. Класифікація. Клінічні прояви (кардит, поліартрит, хорея, кільцеподібна еритема, ревматичні вузлики тощо). Діагностика. Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність. Хронічна ревматична хвороба серця як наслідок перенесеної гострої ревматичної лихоманки.

Системний червоний вовчак. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Класифікаційні критерії. Діагностика. Алгоритм діагностики. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування, в тому числі пульс-терапія. Профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 23. Системні захворювання сполучної тканини (системна склеродермія, дерматоміозит та поліміозит)

Системна склеродермія. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Класифікаційні критерії. Діагностика.

Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування. Профілактика. Прогноз і працездатність.

Дерматоміозит та поліміозит. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Критерії класифікації. Діагностика. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування. Профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 24. Системні васкуліти

Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Вузликовий поліартеріїт, геморагічний та гіперсенситивний васкуліти. Клінічні прояви. Діагностика. Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Лікування. Профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 25. Ревматоїдний артрит

Визначення. Етіологія та патогенез. Роль порушень імунного статусу в розвитку захворювання. Класифікація. Клінічні прояви. Класифікаційні критерії. Діагностика, рентгенологічні стадії. Оцінка функціонального стану. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Алгоритм ведення хворого. Лікування: хворобомодифікуючі антиревматичні препарати та симптоматичне лікування. Профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 26. Остеоартрит/остеоартроз. Подагра

Остеоартрит/остеоартроз. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика. Критерії діагностики. Диференціальна діагностика. Немедикаментозне та медикаментозне лікування, в тому числі симптом-модифікуючі препарати. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Подагра. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика. Діагностичні критерії подагричного артриту. Диференціальна діагностика. Немедикаментозне та медикаментозне лікування, в тому числі уратознижувальна терапія. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 27. Спондилоартрити (аксіальний спондилоартрит, реактивні артрити).

Аксіальний спондилоартрит, включаючи анкілозивний спондилоартрит. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Класифікаційні критерії. Діагностика. Диференціальна діагностика. Немедикаментозне та медикаментозне лікування. Профілактика. Прогноз і працездатність.

Реактивні артрити. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика. Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Змістовий модуль 4. Нефрологія

27 год/0,9 кредита (лекції – 1 год, практичні заняття – 18,5 год, СРС – 7,5 год)

Тема 28. Гломерулонефрити. Амілоїдоз нирок

Гломерулонефрити. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви та особливості окремих морфологічних форм. Діагностика. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування з урахуванням морфологічної форми та клінічного перебігу. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Амілоїдоз нирок. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 29. Пієлонефрити. Тубулоінтерстиціальний нефрит

Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 30. Гостре пошкодження нирок. Хронічна хвороба нирок

Гостре пошкодження нирок. Визначення. Етіологія та патогенез.

Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика, діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування гострого пошкодження нирок та його ускладнень. Нирковозамісна терапія: гемодіаліз, гемофільтрація, гемодіафільтрація. Показання, протипоказання та ускладнення нирковозамісної терапії. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Хронічна хвороба нирок. Визначення. Етіологія та патогенез уражень органів та систем. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика, діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування залежно від стадії та ренопротекція. Нирковозамісна терапія: гемодіаліз, гемофільтрація, гемодіафільтрація, перитонеальний діаліз, трансплантація нирок. Показання, протипоказання та ускладнення нирковозамісної терапії. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

МОДУЛЬ 3 (6 курс)
ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА, В ТОМУ ЧИСЛІ ФТИЗІАТРІЯ, ЕНДОКРИНОЛОГІЯ, НЕВІДКЛАДНІ СТАНИ В НЕВРОЛОГІЇ, ВИРОБНИЧА ЛІКАРСЬКА ПРАКТИКА (ПРОФЕСІЙНЕ НАВЧАННЯ) ВНУТРІШНІ ХВОРОБИ

450 год/15 кредитів (лекції – 0 год, практичні заняття – 334 год, СРС – 116 год)

Змістовий модуль 1. Курація хворих із основними симптомами і синдромами в кардіологічній клініці

54,5 год/1,8 кредита (практичні заняття – 49,5 год, СРС – 5 год)

Тема 1. Курація хворих із артеріальною гіпертензією

Основні захворювання та стани, що супроводжуються артеріальною гіпертензією: гіпертонічна хвороба та вторинні артеріальні гіпертензії, зокрема, ниркові (реноваскулярна, ренопаренхіматозна); ендокринні (синдром і хвороба Іценко-Кушинга, феохромоцитома, первинний

альдостеронізм, гіпертиреоз, гіпотиреоз); коарктація аорти, синдром обструктивного апное сну. Ізольована систолічна та діастолічна артеріальна гіпертензія. Артеріальна гіпертензія при вагітності. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних лабораторних та інструментальних досліджень. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування артеріальної гіпертензії. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 2. Курація хворих із хронічним болем у грудній клітці

Основні захворювання та стани, що супроводжуються хронічним болем у грудній клітці: хвороби серцево-судинної системи (стенокардія, аортальний стеноз, гіпертрофічна кардіоміопатія); захворювання травної системи (гастроезофагеальна рефлюксна хвороба, ахалазія кардії, спазм стравоходу, кила стравохідного отвору діафрагми, пептичні виразки шлунка та дванадцятипалої кишки); захворювання кістково-м’язової системи (остеохондроз грудного відділу хребта); панічний розлад. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних лабораторних та інструментальних досліджень. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються хронічним болем у грудній клітці. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 3. Курація хворих із гострим болем у грудній клітці

Основні захворювання та стани, що супроводжуються гострим болем у грудній клітці: хвороби серцево-судинної системи (гострий коронарний синдром, гострий перикардит, гострий міокардит, коронарит, розшарування аорти, тромбоемболія легеневої артерії); захворювання органів дихання (плеврит, пневмоторакс); захворювання кістково-м’язової системи (міозит, костохондрит); хвороби нервової системи (оперізуючий лишай, міжреберна невралгія). Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних лабораторних та інструментальних досліджень. Алгоритм диференціальної

діагностики. Тактика ведення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються гострим болем у грудній клітці. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 4. Курація хворих із порушеннями серцевого ритму

Етіологія та патогенез. Класифікація. Суправентрикулярна та шлуночкова екстрасистолія, фібриляція та тріпотіння передсердь. Клінічні прояви. Діагностика; ЕКГ-ознаки. Диференціальна діагностика. Немедикаментозне та медикаментозне лікування. Основні класи антиаритмічних препаратів, показання, протипоказання та побічні ефекти їх застосування. Кардіоверсія та інтервенційне лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 5. Курація хворих із порушеннями провідності серця

Етіологія та патогенез. Класифікація. Порушення синоатріальної провідності, атріовентрикулярні блокади різного ступеня, блокади ніжок пучка Гіса. Синдром слабкості синусового вузла. Синдром Фредеріка. Клінічні прояви. Діагностика; ЕКГ-ознаки. Диференціальна діагностика. Лікування; електрокардіостимуляція. Первинна та вторинна профілактика, Прогноз і працездатність.

Тема 6. Курація хворих із задишкою та набряковим синдромом

Основні захворювання та стани, що супроводжуються задишкою: хронічна серцева недостатність, дихальна недостатність внаслідок порушення бронхіальної прохідності та захворювань легень і плеври; тромбоемболія легеневої артерії; анемії; панічний розлад. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних лабораторних та інструментальних досліджень. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються задишкою. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Основні захворювання та стани, що супроводжуються набряковим синдромом: загальні набряки (серцева недостатність, нефротичний синдром, цироз печінки з портальною гіпертензією, гіпоальбумінемія різного генезу (аліментарна, синдром мальабсорбції, кахексія), ендокринні захворювання (гіпотиреоз), набряки у вагітних, медикаментозно-індуковані та ідіопатичні); місцеві набряки (алергічні та ангіоневротичні, венозні, лімфатичні та ортостатичні). Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних лабораторних та інструментальних досліджень. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються набряковим синдромом. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 7. Курація хворих із легеневою гіпертензією

Основні захворювання та стани, що супроводжуються легеневою гіпертензією (ЛГ): легенева артеріальна гіпертензія; ЛГ, асоційована із захворюваннями лівих відділів серця; ЛГ, асоційована із захворюваннями легень та/або гіпоксією; ЛГ, асоційована з обструкцією легеневої артерії; ЛГ із нез'ясованими та/або багатофакторними механізмами Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів, даних лабораторних та інструментальних досліджень. Диференціальна діагностика. Ведення хворих. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються ЛГ. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 8. Курація хворих із шумом у серці

Основні захворювання та стани, що супроводжуються систолічними та/або діастолічними шумами у серці: вроджені вади серця (дефект міжшлуночкової перегородки, дефект міжпередсердної перегородки, відкрита артеріальна протока, коарктація аорти); набуті вади серця (мітральний стеноз, недостатність мітрального клапана, пролапс мітрального клапану, аортальний стеноз, недостатність аортального клапана,

недостатність тристулкового клапана); гіпертрофічна кардіоміопатія. Функціональний систолічний шум. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних лабораторних та інструментальних досліджень. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування. Показання до інтервенційних втручань та хірургічного лікування, Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 9. Курація хворих із хронічною серцевою недостатністю

Визначення. Основні причини, патогенез. Класифікація. Критерії хронічної серцевої недостатності зі зниженою, помірно зниженою та збереженою фракцією викиду лівого шлуночка. Клінічні прояви. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів, даних лабораторних та інструментальних досліджень. Диференціальна діагностика. Медикаментозне та немедикаментозне лікування залежно від варіанта, функціонального класу та стадії хронічної серцевої недостатності. Хірургічне лікування та медичні пристрої. Вплив різних методів лікування на прогноз. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Змістовий модуль 2. Курація хворих із основними симптомами і синдромами в ревматологічній клініці

30 год/1кредит (практичні заняття – 27,5 год, СРС – 2,5 год)

Тема 10. Курація хворих із болем у спині та кінцівках

Основні захворювання та стани, що супроводжуються болем у спині та кінцівках: спондилоартрити (аксіальний спондилоартрит, реактивний артрит, артрити, асоційовані із запальними захворюваннями кишечника); дерматоміозит/поліміозит; остеохондроз хребта; остеопороз; нейропатії різного ґенезу, зокрема, при системних васкулітах і цукровому діабеті тощо. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних лабораторних та інструментальних досліджень. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення. Немедикаментозне та медикаментозне

лікування основних захворювань, що супроводжуються болем у спині та кінцівках. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 11. Курація хворих із суглобовим синдромом

Основні захворювання та стани, що супроводжуються суглобовим синдромом: ревматоїдний артрит, остеоартрит, реактивні артрити, подагра, системний червоний вовчак, системна склеродермія, дерматоміозит/поліміозит, аксіальний спондилоартрит, вузликовий поліартеріїт. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних лабораторних та інструментальних досліджень. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються суглобовим синдромом. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 12. Курація хворих із пурпурою

Основні захворювання та стани, що супроводжуються пурпурою: геморагічний (IgA-васкуліт) та гіперсенситивний васкуліти, вузликовий поліартеріїт, ідіопатична тромбоцитопенічна пурпура (імунна тромбоцитопенія), дисеміноване внутрішньосудинне згортання крові (ДВЗ-синдром). Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних лабораторних та інструментальних досліджень. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються пурпурою. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 13. Курація хворих із лихоманкою

Основні захворювання та стани, що супроводжуються тривалою лихоманкою: системні захворювання сполучної тканини, вузликовий поліартеріїт, ревматоїдний артрит, інфекційний ендокардит, злоякісні новоутворення, сепсис, туберкульоз, запальні захворювання кишечника, СНІД. Лихоманка нез’ясованого генезу. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних лабораторних та інструментальних

досліджень. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються тривалою лихоманкою. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 14. Курація хворих зі схудненням

Основні захворювання та стани, що супроводжуються зниженням маси тіла: системні захворювання сполучної тканини, системні васкуліти, онкологічні захворювання, аліментарне та психогенне схуднення тощо. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних лабораторних та інструментальних досліджень. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються схудненням. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Змістовий модуль 3. Курація хворих із основними симптомами та синдромами в гастроентерологічній клініці

42 год/1,4 кредита (практичні заняття – 38,5 год, СРС – 3,5 год)

Тема 15. Курація хворих із дисфагією та печією

Основні захворювання та стани, що супроводжуються дисфагією: езофагіти, рак стравоходу, дифузний спазм стравоходу, ахалазія кардії, дивертикули стравоходу, системна склеродермія, дисфагія при ураженні центральної та периферичної нервової системи та м’язового апарату. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних лабораторних та інструментальних досліджень. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються дисфагією та печією. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Основні захворювання та стани, що супроводжуються печією: езофагіти, гастроезофагеальна рефлюксна хвороба, функціональна диспепсія, хронічний гастрит, пептичні виразки шлунка та дванадцятипалої кишки.

Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних лабораторних та інструментальних досліджень. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються дисфагією та печією. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 16. Курація хворих із диспепсією

Визначення. Основні причини. Класифікація. Недосліджена, функціональна та органічна диспепсія. Функціональна диспепсія, її субтипи: синдром епігастрального болю, постпрандіальний дистрес-синдром та оверлап-синдром. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних лабораторних та інструментальних досліджень. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 17. Курація хворих із хронічним болем у животі

Основні захворювання та стани, що супроводжуються хронічним болем у животі: функціональні гастроінтестинальні розлади (розлади кишково-мозкової взаємодії), хронічний холецистит, жовчнокам'яна хвороба, хронічний панкреатит, хронічний гастрит, дуоденіти, пептичні виразки шлунка та дванадцятипалої кишки, ентерити, коліти. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних лабораторних та інструментальних досліджень. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються хронічним болем у животі. Показання до ендоскопічних та хірургічних втручань. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 18. Курація хворих із хронічною діареєю та закрепами

Основні захворювання та стани, що супроводжуються хронічною діареєю: хронічний атрофічний гастрит, хвороби оперованого шлунку, синдром Золлінгера-Еллісона, синдром подразненого кишечника, хвороба

Крона, виразковий коліт, синдром надмірного бактеріального росту в тонкій кишці, целіакія, харчова непереносимість, хронічний панкреатит та діабетична ентеропатія. Роль харчової непереносимості, ензимопатій та імунних механізмів у розвитку хронічної діареї. Синдроми мальабсорбції та мальдигестії. Основні типи діареї (секреторна, ексудативна, осмотична, дисмоторна та функціональна). Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних лабораторних та інструментальних досліджень. Алгоритми диференціальної діагностики. Тактика ведення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються хронічною діареєю. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Основні захворювання та стани, що супроводжуються закрепами: синдром подразненого кишечника, рак товстої кишки, аноректальні захворювання, гіпотиреоз, нейрогенні та психогенні розлади, порушення харчування, ситуаційні та ятрогенні закрепи. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних лабораторних та інструментальних досліджень. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються закрепами. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 19. Курація хворих із жовтяницею

Основні захворювання та стани, що супроводжуються жовтяницею: хронічні гепатити, цироз та пухлини печінки, гемолітичні анемії, жовчнокам’яна хвороба, рак головки підшлункової залози, рак фатерова сосочка, доброякісні гіпербілірубінемії. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних лабораторних та інструментальних досліджень. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються жовтяницею. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 20. Курація хворих із гепатомегалією та гепатоспленомегалією

Основні захворювання та стани, що супроводжуються гепатомегалією та гепатоспленомегалією: захворювання паренхіми та судин печінки, зокрема хронічні гепатити, цироз та пухлини печінки, синдром Бадда-Кіарі; хвороби крові та кровотворних органів, зокрема лейкемії, лімфома Ходжкіна, справжня поліцитемія; правошлуночкова серцева недостатність, зокрема при констриктивному перикардиті; хвороби накопичення, зокрема гемохроматоз тощо. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних лабораторних та інструментальних досліджень. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються гепатомегалією та гепатоспленомегалією. Показання до ендоскопічних та хірургічних втручань. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 21. Курація хворих із портальною гіпертензією та асцитом

Основні захворювання та стани, що призводять до розвитку портальної гіпертензії та асциту: цироз та пухлини печінки, синдром Бадда-Кіарі, тромбоз ворітної вени або її гілок та тромбоз, стеноз, облітерація нижньої порожнистої вени на рівні або вище впадіння печінкових вен; правошлуночкова серцева недостатність, в т.ч. при констриктивному перикардиті. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних лабораторних та інструментальних досліджень. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються портальною гіпертензією та асцитом. Показання до ендоскопічних та хірургічних втручань. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Змістовий модуль 4. Курація хворих із основними симптомами та синдромами в пульмонологічній клініці

36 год/1,2 кредита (практичні заняття – 33 год, СРС – 3 год)

Тема 22. Курація хворих із легеневим інфільтратом

Основні захворювання та стани, що супроводжуються легеневим інфільтратом: пневмонії, туберкульоз легень, інфаркт легень, доброякісні та злоякісні пухлини легень, легеневі еозинофілії, саркоїдоз легень. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних лабораторних та інструментальних досліджень. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються легеневим інфільтратом. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 23. Курація хворих із хронічним кашлем

Основні захворювання та стани, що супроводжуються кашлем: хронічне обструктивне захворювання легень, бронхіальна астма, туберкульоз легень, бронхоектатична хвороба, пухлини легень, пневмоконіози, гастроезофагеальна рефлюксна хвороба та синдром кашлю верхніх дихальних шляхів (синдром постназального затікання). Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних лабораторних та інструментальних досліджень. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються кашлем. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 24. Курація хворих із бронхообструктивним синдромом

Основні захворювання та стани, що супроводжуються бронхообструктивним синдромом: хронічне обструктивне захворювання легень, бронхіальна астма, пухлини трахеї та бронхів. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних лабораторних та інструментальних досліджень. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються бронхообструктивним синдромом. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 25. Курація хворих із ціанозом

Основні захворювання та стани, що супроводжуються ціанозом: захворювання легень, зокрема, хронічне обструктивне захворювання легень, інтерстиціальні захворювання легень; захворювання серцево-судинної системи, зокрема, вроджені вади серця, ускладнені синдромом Ейзенменгера, мітральний стеноз, тромбоемболія легеневої артерії, серцева недостатність; дисгемоглобінемії. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних лабораторних та інструментальних досліджень. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються ціанозом. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 26. Курація хворих із кровохарканням

Основні захворювання та стани, що супроводжуються кровохарканням: бронхоектатична хвороба, злоякісні пухлини бронхів та легень, туберкульоз легень, абсцес легень, пневмонії, мітральний стеноз, тромбоемболія легеневої артерії. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних лабораторних та інструментальних досліджень. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються кровохарканням. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 27. Курація хворих із плевральним випотом

Основні захворювання та стани, що супроводжуються плевральним випотом: пневмонії, туберкульоз легень, злоякісні новоутворення легень і плеври, серцева недостатність, гострий панкреатит, цироз печінки, нефротичний синдром, системні захворювання сполучної тканини. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних лабораторних та інструментальних досліджень. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються плевральним

випотом. Показання до плевральної пункції, можливі ускладнення. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Змістовий модуль 5. Курація хворих із основними симптомами та синдромами в гематологічній клініці

21 год/0,7 кредита (практичні заняття – 18 год, СРС – 3 год)

Тема 28. Курація хворих із анемією

Основні види анемій: гостра та хронічна постгеморагічна, залізодефіцитна, B_{12}-дефіцитна, фолієводефіцитна, апластична та гемолітичні анемії. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних лабораторних та інструментальних досліджень. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування. Показання, протипоказання, методика та можливі ускладнення переливання компонентів крові та кровозамінників. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 29. Курація хворих із лейкоцитозом та лімфаденопатією

Основні захворювання та стани, що супроводжуються лейкоцитозом: гострі й хронічні лімфоїдні та мієлоїдні лейкемії, мієлопроліферативні неоплазії (зокрема, справжня поліцитемія), лейкемоїдні реакції, гострі та хронічні інфекційні захворювання, сепсис, системні захворювання сполучної тканини. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних лабораторних та інструментальних досліджень. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються лейкоцитозом. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Основні захворювання та стани, що супроводжуються лімфаденопатією: лімфома Ходжкіна та неходжкінські лімфоми, гострі лейкемії та хронічна лімфоїдна лейкемія, інфекційний мононуклеоз, реактивний лімфаденіт, туберкульоз, саркоїдоз, метастатичне ураження лімфатичних вузлів, системні захворювання сполучної тканини, ВІЛ-

інфекція, сепсис. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних лабораторних та інструментальних досліджень. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються лімфаденопатією. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 30. Курація хворих із кровоточивістю

Основні захворювання та стани, що супроводжуються кровоточивістю: гемофілія, апластична анемія, гострі та хронічні лейкемії, ідіопатична тромбоцитопенічна пурпура (імунна тромбоцитопенія), мієлодиспластичні синдроми, дисеміноване внутрішньосудинне згортання (ДВЗ-синдром), набуті коагулопатії, зокрема при захворюваннях печінки. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних лабораторних та інструментальних досліджень. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються кровоточивістю. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Змістовий модуль 6. Курація хворих із основними симптомами та синдромами в нефрологічній клініці

18 год/0,6 кредита (практичні заняття – 16,5 год, СРС – 1,5 год)

Тема 31. Курація хворих із сечовим синдромом

Основні захворювання та стани, що супроводжуються сечовим синдромом: гострий та хронічний гломерулонефрит, хронічний пієлонефрит, тубулоінтерстиційний нефрит, дисметаболічні нефропатії, сечокам’яна хвороба, діабетична хвороба нирок. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних лабораторних та інструментальних досліджень. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються

сечовим синдромом. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 32. Курація хворих із нефротичним синдромом

Основні захворювання та стани, що супроводжуються нефротичним синдромом: гострий та хронічний гломерулонефрит, амілоїдоз нирок, діабетична хвороба нирок, множинна мієлома. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних лабораторних та інструментальних досліджень. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування основних захворювань, що супроводжуються нефротичним синдромом. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Тема 33. Курація хворих із хронічною хворобою нирок

Основні захворювання та стани, що призводять до розвитку хронічної хвороби нирок: хронічний гломерулонефрит, хронічний пієлонефрит, тубулоінтерстиційний нефрит, діабетична хвороба нирок, амілоїдоз нирок, гіпертензивна нефропатія, системні захворювання сполучної тканини з ураженням нирок. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностичні критерії. Діагностичне значення даних лабораторних та інструментальних досліджень. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворих. Немедикаментозне та медикаментозне лікування. Нирковозамісна терапія: гемодіаліз, гемофільтрація, гемодіафільтрація. Показання, протипоказання та ускладнення нирковозамісної терапії. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Змістовий модуль 7. Ендокринологія

30 год/1 кредит (практичні заняття – 14 год, СРС – 16 год)

Тема 34. Курація хворих із цукровим діабетом

Критерії діагностики цукрового діабету та інших категорій гіперглікемії. Показання та правила проведення перорального тесту толерантності до глюкози. Діагностичне значення визначення глікованого гемоглобіну, глюкозурії, кетонурії. Досягнення цільового рівня глікемії та

глікованого гемоглобіну. Кетоацидотичні стани при цукровому діабеті. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, Диференціальний діагноз, лікування. Основні методи лікування цукрового діабету, дієтотерапія, дозоване фізичне навантаження, медикаментозна терапія, інсулінотерапія, навчання хворого, самоконтроль.

Ускладнення інсулінотерапії: гіпоглікемічні стани, алергія до інсуліну, постін'єкційні ліподистрофії, інсулінорезистентність, хронічне передозування інсуліну (синдром Сомоджі), інсулінові набряки.

Хронічні ускладнення цукрового діабету. Класифікація. Діабетична нефропатія, стадії розвитку, діагноз, Диференціальний діагноз, лікування та профілактика. Діабетична ретинопатія, стадії процесу, діагноз, профілактика та лікування. Діабетична нейропатія, класифікація, діагностика та лікування. Діабетична стопа, класифікація, діагностика, лікування.

Тема 35. Курація хворих із основними захворюваннями щитоподібної залози

Поняття про ендемічний, нетоксичний та вузлові форми зоба. Захворювання, що супроводжуються тиреотоксикозом. Обґрунтування діагнозу тиреотоксикозу. Методи лікування токсичного зоба. Гіпотиреоз. Хронічний тиреоїдит. Обґрунтування діагнозу аутоімунного тиреоїдиту. Вузлові форми зоба. Класифікація пухлин щитоподібної залози. Обґрунтування діагнозу раку щитоподібної залози.

Тема 36. Курація хворих із діабетичною та гіпоглікемічною комами, гострою недостатністю надниркових залоз та тиреотоксичним кризом

Етіологія та патогенез діабетичної (гіперглікемічної кетоацидотичної, гіперосмолярної некетоацидотичної, гіперлактацидемічної) коми. Клінічні особливості та варіанти перебігу. Діагноз та Диференціальна діагностика. Алгоритм надання медичної допомоги хворим з діабетичною комою.

Гіпоглікемічна кома і гіпоглікемічний стан, основні причини, провокуючі чинники. Класифікація гіпоглікемій за ступенем важкості, діагностика. Лікування гіпоглікемії в залежності від ступеня важкості.

Етіологія та патогенез гострої недостатності надниркових залоз та тиреотоксичного кризу. Клінічні прояви, діагноз та Диференціальна діагностика. Алгоритм надання невідкладної допомоги.

Змістовий модуль 8. Фтизіатрія

30 год/1 кредит (практичні заняття – 15 год, СРС – 15 год)

Тема 37. Ведення пацієнта із імовірним туберкульозом легень, плеври, хребта і суглобів, нервової системи, нирок, лімфатичних вузлів

Стандарти діагностики і лікування туберкульозу. Індивідуальний підхід до пацієнта. Методи лабораторного підтвердження, візуалізація, інвазивні методи дослідження для підтвердження легеневого та позалегеневого туберкульозу. Режими лікування туберкульозу зі збереженою чутливістю до протитуберкульозних препаратів та туберкульозу із множинною лікарською стійкістю. Терапія під безпосереднім спостереженням медичного працівника: лікування пацієнта з туберкульозом у стаціонарі та амбулаторних умовах.

Тема 38. Ведення пацієнта із станами та захворюванням, що підвищують ризик туберкульозу (ВІЛ-інфекція, трансплантація органів та кісткового мозку, лікування інгібіторами фактору некрозу пухлини, первинні імунодефіцитні стани)

ВІЛ-інфекція, трансплантація органів та кісткового мозку, лікування інгібіторами фактора некрозу пухлини, первинні імунодефіцитні стани як стани, що підвищують ризик туберкульозу. Варіанти маніфестації та перебігу туберкульозу на тлі ВІЛ-інфекції. Виклики діагностики туберкульозу у ВІЛ-позитивних осіб, особливості діагностичних протоколів. Розвиток активного туберкульозу на тлі пересадки органів та кісткового мозку, лікування інгібіторами фактора некрозу пухлини: оцінювання ризику, діагностика

туберкульозної інфекції, профілактика. Первинні імунодефіцитні стани: підхід до вакцинації проти туберкульозу.

Тема 39. Принципи діагностики та лікування туберкульозу та захворювань, що потребують диференціальної діагностики з туберкульозом (позалікарняна пневмонія, нетуберкульозні мікобактеріози, інвазивні грибкові інфекції), направлені на протидію антибіотикорезистентності

Диференційна діагностика туберкульозу та нетуберкульозних захворювань, схожих за клінічними проявами: позалікарняна пневмонія, нетуберкульозні мікобактеріози, інвазивні грибкові інфекції. Раціональна антибактеріальна терапія туберкульозу, позалікарняної пневмонії, нетуберкульозних мікобактеріозів, інвазивних грибкових інфекцій. Нагляд за використанням антибіотиків, протидія антибіотикорезистентності.

Змістовий модуль 9. Невідкладні стани в неврології

30 год/1 кредит (практичні заняття – 15 год, СРС – 15 год)

Тема 40. Курація хворих із гострим порушенням мозкового кровообігу

Дослідження неврологічного статусу хворого за скороченою схемою. Клінічна класифікація. Шкала ком Глазго. Мозкова кома. Критерії діагностики мозкової коми. Минущі порушення мозкового кровообігу. Транзиторна ішемічна атака. Ішемічний інсульт. Геморагічний інсульт. Критерії діагностики. Диференціальна діагностика. План обстеження та надання невідкладної допомоги. Субарахноїдальний крововилив. Критерії діагностики. Диференціальна діагностика. Принципи невідкладної допомоги. Ведення хворих після інсульту. Вторинна профілактика інсульту. Стандарти лікування.

Тема 41. Курація хворих із епілептичними та неепілептичними пароксизмальними станами

Види і причини короткочасної втрати свідомості. Епілептичний напад. Неврогенна непритомність. Соматогенний синкопальний напад. Психогенний напад. Drop attacks. Диференційна діагностика і лікувальна тактика. Роль інструментальних та лабораторних методів обстеження. Епілепсія. Діагностика епілептичного статусу, невідкладна допомога.

Тема 42. Курація хворих із інфекційними та інфекційно-алергічними захворюваннями центральної і периферичної нервової систем

Менінгеальний синдром. Методика дослідження менінгеальних знаків. Діагностика та диференційна діагностика різних видів менінгіту. Критерії діагностики енцефалітів (герпетичний, параінфекційний, післявакцинальний). Нейробореліоз. Діагностика поліомієліту, мієліту, нейробореліозу. Інфекційно-алергічні мононейропатії та полінейропатії (синдром Гійєна-Барре, післядифтерійна полінейропатія, хронічна демієлінізуюча полінейропатія).

Тема 43. Курація хворих із гострими больовими синдромами при ураженнях центральної та периферичної нервової системи

Головний біль, первинний (мігрень, головний біль напруги) та вторинний. Прозопалгії. Невралгія трійчастого нерва, крилопіднебінного вузла, синдром Ханта. Алгоритм діагностики. Диференціальна діагностика. План обстеження та лікувальна тактика. Біль у спині. Вертеброгенні синдроми шийного, грудного та попереково-крижового рівнів (рефлекторні, корінцеві). Алгоритм діагностики. Диференціальна діагностика. План обстеження та лікувальна тактика. Невертеброгенні больові синдроми (герпетичний гангліоніт, плечова плексопатія, синдром зап’ясткового каналу). Алгоритм діагностики. Диференціальна діагностика. План обстеження та лікувальна тактика.

Тема 44. Курація хворих із ураженням нервової системи за наявності ВІЛ-інфекції

Форми ураження нервової системи, спричинені ВІЛ: гострий менінгонцефаліт і атиповий асептичний менінгіт, мієлопатія, ураження периферичної нервової системи, СНІД-деменція. Етіологія, патогенез, основні клінічні прояви. Ураження нервової системи, що виникають на фоні імунодефіциту: спричинені токсоплазмозом, вірусом простого герпесу, цитомегаловірусною інфекцією, паповавірусом, грибками. Пухлини центральної нервової системи за наявності СНІДу: первинна лімфома, саркома Капоші. Порушення мозкового кровообігу у хворих на СНІД. Діагностика неврологічних проявів СНІДу. Лікування. Прогноз. Профілактика.

Змістовий модуль 10. Виробнича лікарська практика (професійне навчання) внутрішні хвороби

75 год/2,5 кредита (практичні заняття – 30 год, СРС – 45 год)

Тема 45. Принципи організації надання медичної допомоги в Україні. Курація хворих із захворюваннями серцево-судинної системи

Принципи організації надання медичної допомоги в Україні, основи законодавства України з охорони здоров'я. Організація надання планової та невідкладної терапевтичної допомоги і роботи лікаря терапевтичного відділення стаціонару. Обов'язки та права лікаря терапевтичного відділення. Принципи етики та деонтології в роботі лікаря терапевтичного відділення. Ведення медичної документації.

Курація хворих із захворюваннями серцево-судинної системи. Опитування (збір скарг, анамнезу захворювання, опитування по органах і системах, збір анамнезу життя) та об'єктивне обстеження хворих із захворюваннями серцево-судинної системи. Виділення провідного симптому або синдрому. Встановлення попереднього діагнозу. Призначення плану обстеження, інтерпретація результатів лабораторних та даних інструментальних досліджень. Діагностичні критерії. Проведення диференційного діагнозу, обгрунтування і встановлення клінічного діагнозу

та призначення немедикаментозного та медикаментозного лікування, в тому числі прогноз-модифікуючого. Оцінка прогнозу. Працездатність і профілактика. Ведення медичної документації. Виконання медичних маніпуляцій. Ведення щоденника (додаток 3).

Тема 46. Курація хворих із захворюваннями кістково-м'язової системи, сполучної тканини та органів травлення

Опитування (збір скарг, анамнезу захворювання, опитування по органах і системах, збір анамнезу життя), об'єктивне обстеження хворих із захворюваннями кістково-м'язової системи, сполучної тканини та органів травлення. Виділення провідного симптому або синдрому. Встановлення попереднього діагнозу. Призначення плану обстеження, інтерпретація результатів лабораторних та даних інструментальних досліджень. Діагностичні критерії. Проведення диференційного діагнозу, обгрунтування і встановлення клінічного діагнозу та призначення немедикаментозного та медикаментозного лікування, в тому числі хворобо-модифікуючих препаратів. Оцінка прогнозу. Працездатність, профілактика. Ведення медичної документації. Виконання медичних маніпуляцій. Ведення щоденника (додаток 3).

Тема 47. Курація хворих із захворюваннями органів дихання, крові та кровотворних органів і сечостатевої системи

Опитування (збір скарг, анамнезу захворювання, опитування по органах і системах, збір анамнезу життя), об'єктивне обстеження хворих із захворюваннями органів дихання, крові та кровотворних органів і сечостатевої системи. Виділення провідного симптому або синдрому. Встановлення попереднього діагнозу. Призначення плану обстеження, інтерпретація результатів лабораторних та даних інструментальних досліджень. Діагностичні критерії. Проведення диференційного діагнозу, обгрунтування і встановлення клінічного діагнозу та призначення немедикаментозного та медикаментозного лікування. Оцінка прогнозу,

працездатність, профілактика. Ведення медичної документації. Виконання медичних маніпуляцій. Ведення щоденника (додаток 3).

Тема 48. Диференційований підхід до надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах захворювань серцево-судинної системи

Надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах серцево-судинної системи (гіпертензивному кризі, гострому коронарному синдромі, гострій серцевій недостатності, раптовій зупинці кровообігу, порушеннях ритму серця, зокрема пароксизмальній тахікардії та фібриляції/тріпотінні передсердь), з урахуванням віку пацієнта, супутніх захворювань та особливостей надання екстреної медичної допомоги вагітним. Ведення медичної документації. Виконання медичних маніпуляцій. Ведення щоденника (додаток 3).

Тема 49. Диференційований підхід до надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах захворювань органів травлення

Надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах захворювань органів травлення (гостра печінкова недостатність, стравохідна та шлунково-кишкова кровотеча) з урахуванням віку, супутніх захворювань та особливостей перебігу у вагітних. Ведення медичної документації. Виконання медичних маніпуляцій. Ведення щоденника (додаток 3).

Тема 50. Диференційований підхід до надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах захворювань органів дихання та сечостатевої системи

Надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах захворювань органів дихання та сечостатевої системи (гостра дихальна недостатність, тяжке загострення бронхіальної астми, гостре пошкодження нирок) з урахуванням віку, супутніх захворювань та особливостей перебігу у вагітних. Ведення медичної документації. Виконання медичних маніпуляцій. Ведення щоденника (додаток 3) та заповнення зведеного цифрового звіту про проходження виробничої лікарської практики (додаток 4).

Змістовий модуль 11. Невідкладні стани у клініці внутрішньої медицини

83,5 год/2,8 кредита (практичні заняття – 77,0 год, СРС – 6,5 год)

Тема 51. Тактика при раптовій зупинці кровообігу

Стандарти ургентної діагностики та надання невідкладної допомоги на догоспітальному та госпітальному етапах. Алгоритми проведення серцево-легеневої реанімації. Медикаментозна підтримка. Післяреанімаційна підтримка життя. Тактика ведення хворих.

Тема 52. Курація хворих із гіпертензивним кризом

Критерії неускладненого та ускладненого гіпертензивного кризу. Стандарти надання невідкладної допомоги на догоспітальному та госпітальному етапах залежно від типу гіпертензивного кризу та наявності ураження органів-мішеней. Профілактика.

Тема 53. Курація хворих із гострим коронарним синдромом

Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Стандарти надання невідкладної допомоги на догоспітальному та госпітальному етапах. Тактика ведення хворих залежно від варіанту гострого коронарного синдрому. Прогнозмодифікуюча терапія. Первинна та вторинна профілактика.

Тема 54. Курація хворих із тромбоемболією легеневої артерії

Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Стратифікація ризику ранньої смерті. Стандарти надання невідкладної допомоги на догоспітальному та госпітальному етапах. Тактика ведення хворих залежно від стратифікації ризику. Первинна та вторинна профілактика.

Тема 55. Курація хворих із гострою серцевою недостатністю

Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Стандарти надання невідкладної допомоги на догоспітальному та госпітальному етапах. Тактика ведення хворих залежно від причини та клінічного варіанту гострої серцевої недостатності. Первинна та вторинна профілактика.

Тема 56. Курація хворих із шоком

Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Стандарти надання невідкладної допомоги на догоспітальному та госпітальному етапах. Тактика ведення хворих залежно від виду шоку (гіповолемічний, кардіогенний, обструктивний, дистрибутивний, зокрема анафілактичний і септичний). Подальше ведення хворих.

Тема 57. Курація хворих із гострими/пароксизмальними порушеннями ритму та провідності серця

Шлуночкова екстрасистолія високих градацій, суправентрикулярні тахікардії (у тому числі при синдромі Вольфа-Паркінсона-Уайта) та шлуночкові пароксизмальні тахікардії, фібриляція і тріпотіння передсердь та пароксизмальні атріовентрикулярні блокади. Діагностика. Диференціальна діагностика. Стандарти надання невідкладної допомоги на догоспітальному та госпітальному етапах. Тактика ведення хворих залежно від виду порушення серцевого ритму та стану гемодинаміки. Кардіоверсія та інтервенційне лікування. Профілактика.

Тема 58. Курація хворих із гострою дихальною недостатністю

Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Стандарти надання невідкладної допомоги на догоспітальному та госпітальному етапах. Тактика ведення хворих залежно від типу та причини гострої дихальної недостатності. Профілактика.

Тема 59. Курація хворих із меленою та гематемезисом

Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Стандарти невідкладної допомоги на догоспітальному та госпітальному етапах. Тактика ведення хворих залежно від причини (варикозне розширення вен стравоходу, ерозії слизової оболонки шлунка та дванадцятипалої кишки, пептична виразка шлунка та дванадцятипалої кишки, злоякісні новоутворення, виразковий коліт, геморагічний васкуліт) та тяжкості перебігу. Роль ендоскопічних, інших інструментальних та лабораторних досліджень. Консервативне лікування, показання до трансфузії компонентів крові.

Показання до ендоскопічного гемостазу та невідкладного хірургічного лікування. Первинна та вторинна профілактика.

Тема 60. Курація хворих із гострою печінковою недостатністю

Клінічні особливості залежно від етіології. Діагностика. Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Стандарти надання невідкладної допомоги на догоспітальному та госпітальному етапах. Основні ускладнення та принципи їх лікування, зокрема гострої печінкової енцефалопатії. Використання штучних та біоштучних систем підтримки функції печінки. Трансплантація печінки. Предиктори несприятливого прогнозу. Профілактика.

Тема 61. Курація хворих із олігоанурією

Стандарти діагностики. Диференціальна діагностика. Стандарти надання невідкладної допомоги на догоспітальному та госпітальному етапах. Тактика ведення хворих залежно від причини гострого пошкодження нирок (преренальні, ренальні, постренальні). Роль лабораторних та інструментальних досліджень. Методи замісної ниркової терапії. Профілактика.

Тема 62. Курація хворих із комою

Класифікація. Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Стандартизована шкала ком Глазго. Стандарти надання невідкладної допомоги на догоспітальному та госпітальному етапах залежно від причини коми (гіпоксична, уремічна, печінкова, алкогольна тощо). Профілактика.

Тема 63. Курація хворих із синкопе

Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Стандарти надання невідкладної допомоги на догоспітальному та госпітальному етапах при синкопе різного генезу: кардіального, зокрема при структурній патології серця (аортальний стеноз, гіпертрофічна кардіоміопатія, тампонада серця, дисфункція протеза клапана, розшарування аорти, тяжка легенева гіпертензія, тромбоемболія легеневої артерії); аритмогенного, зокрема при пароксизмальних порушеннях серцевого ритму, дисфункції синусового

вузла, пароксизмальній атріовентрикулярній блокаді, дисфункції штучного водія ритму; рефлекторного (вазовагального, ситуаційного, при синдромі каротидного синуса) та зумовленого ортостатичною гіпотензією. Первинна та вторинна профілактика.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	У тому числі				
		Л	П	Лаб.	Інд.	С.р.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1. Внутрішня медицина (гастроентерологія, гематологія, пульмонологія), в т.ч. ендокринологія, фтизіатрія, виробнича лікарська практика (професійне навчання) внутрішні хвороби						
Змістовий модуль 1. Гастроентерологія						
Тема 1. Ожиріння та його наслідки	6,0		5,5			0,5
Тема 2. Езофагіти. Гастроезофагеальна рефлюксна хвороба	7,0	1,0	5,5			0,5
Тема 3. Диспепсія. Гастрити та дуоденіти	7,0	1,0	5,5			0,5
Тема 4. Пептичні виразки шлунка та дванадцятипалої кишки	7,0	1,0	5,5			0,5
Тема 5. Целіакія та інші ентеропатії	6,0		5,5			0,5
Тема 6. Запальні захворювання кишечника. Синдром подразненого кишечника	7,0	1,0	5,5			0,5
Тема 7. Жовчнокам'яна хвороба, хронічний холецистит та функціональні біліарні розлади	7,5	1,0	5,5			1,0
Тема 8. Хронічні гепатити	7,5	1,0	5,5			1,0
Тема 9. Цирози печінки	7,5	1,0	5,5			1,0
Тема 10. Хронічний панкреатит	7,5	1,0	5,5			1,0
Підготовка та написання історії хвороби	2,0					2,0
Разом за змістовим модулем 1	72,0	8,0	55,0			9,0
Змістовий модуль 2. Гематологія						
Тема 11. Анемії	7,5	1,0	5,5			1,0
Тема 12. Гемофілія та ідіопатична тромбоцитопенічна пурпура (імунна тромбоцитопенія)	7,0		5,5			1,5

Тема 13. Гострі лейкемії	7,5	1,0	5,5			1,0
Тема 14. Хронічні лейкемії	7,0		5,5			1,5
Тема 15. Принципи доказової медицини	1,0	1,0				
Разом за змістовим модулем 2	30,0	3,0	22,0			5,0
Змістовий модуль 3. Пульмонологія						
Тема 16. Хронічне обструктивне захворювання легень. Бронхіти	7,5	1,0	5,5			1,0
Тема 17. Бронхіальна астма	7,5	1,0	5,5			1,0
Тема 18. Пневмонії	7,5	1,0	5,5			1,0
Тема 19. Плеврити	6,5		5,5			1,0
Тема 20. Інфекційно-деструктивні захворювання легень. Бронхоектатична хвороба	6,5		5,5			1,0
Тема 21. Дихальна недостатність	6,5		5,5			1,0
Тема 22. Діагностика та лікування захворювань внутрішніх органів у людей похилого віку	1,0	1,0				
Разом за змістовим модулем 3	43,0	4,0	33,0			6,0
Змістовий модуль 4. Ендокринологія						
Тема 23. Цукровий діабет, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Сучасні методи терапії цукрового діабету 1-го типу	7,5	0,5	4			3
Тема 24. Цукровий діабет 2-го типу, сучасні методи терапії. Гострі та хронічні ускладнення цукрового діабету	7,5	0,5	4			3
Тема 25. Захворювання щитоподібної та прищитоподібних залоз	8	1	4			3
Тема 26. Захворювання гіпоталамо-гіпофізарно-наднирникової системи. Хвороби обміну речовин. Захворювання статевих залоз	7		4			3
Разом за змістовим модулем 4	30	2	16			12
Змістовий модуль 5. Фтизіатрія						
Тема 27. Загальні питання фтизіатрії. Виявлення і діагностика туберкульозу	13	1	5			7
Тема 28. Клінічні варіанти перебігу туберкульозу	12		5			7
Тема 29. Загальні принципи і	12	1	5			6

методи лікування туберкульозу						
Тема 30. Інфекційний контроль та профілактика туберкульозу	11,5		5,5			6
Тема 31. Туберкульоз у пацієнтів з імуносупресивними станами	11,5		5,5			6
Разом за змістовим модулем 5	60	2	26			32
Змістовий модуль 6. Виробнича лікарська практика (професійне навчання) внутрішні хвороби						
Тема 32. Принципи організації надання планової та невідкладної терапевтичної допомоги	12,0		4,0			8,0
Тема 33. Курація хворих із найбільш поширеними захворюваннями органів травлення	12,0		4,0			8,0
Тема 34. Курація хворих із найбільш поширеними захворюваннями крові та кровотворних органів	12,0		4,0			8,0
Тема 35. Курація хворих із найбільш поширеними захворюваннями органів дихання	12,0		4,0			8,0
Тема 36. Діагностика та надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах захворювань органів дихання та травлення	12,0		4,0			8,0
Разом за змістовим модулем 6	60,0		20,0			40,0
Підсумковий контроль	5,0		5,0			
Усього годин за модулем 1	300,0	19,0	177,0			104,0
Модуль 2. Внутрішня медицина (кардіологія, ревматологія, нефрологія), в т. ч. клінічна імунологія та алергологія						
Змістовий модуль 1. Клінічна імунологія та алергологія						
Тема 1. Сучасні уявлення про структуру і принципи функціонування імунної системи, клініко-лабораторна оцінка її розладів. Сучасні можливості клінічної імунології в діагностиці, лікування та профілактиці захворювань	7,5	2	5			0,5
Тема 2. Імунне запалення та інфекційні хвороби. Імунопатогенез, імунодіагностика, терапія.	5,5		5			0,5
Тема 3. Вроджені імунодефіцити	5,5		5			0,5

Тема 4. Набуті імунодефіцити	5,5		5			0,5
Тема 5. Основи трансплантаційного імунітету. Імунологія репродукції. Імунозалежні форми безпліддя	5		4			1
Тема 6. Імунологія пухлин. Імунні аспекти аутоімунної патології	5		4			1
Тема 7. IgE-залежні захворювання, сучасні методи алергодіагностики. Алергенспецифічна імунотерапія	5,5		5			0,5
Тема 8. Неатопічні найбільш поширені алергічні захворювання. Медикаментозна алергія	5,5		5			0,5
Разом за змістовим модулем 1	45	2	38			5
Змістовий модуль 2. Кардіологія						
Тема 9. Атеросклероз	6,0		4,5			1,5
Тема 10. Гіпертонічна хвороба (есенціальна артеріальна гіпертензія)	7,0	1,0	4,5			1,5
Тема 11. Вторинна артеріальна гіпертензія	6,0	1,0	4,5			1,5
Тема 12. Ішемічна хвороба серця. Хронічні коронарні синдроми	7,0	1,0	4,5			1,5
Тема 13. Гострий коронарний синдром	7,0	1,0	4,5			1,5
Тема 14. Порушення серцевого ритму	6,0		4,5			1,5
Тема 15. Порушення провідності серця	6,0		4,5			1,5
Тема 16. Легеневе серце. Тромбоемболія легеневої артерії	6,0		4,5			1,5
Тема 17. Вроджені вади серця у дорослих	6,0		4,5			1,5
Тема 18. Ендокардити. Набуті вади серця	6,0		4,5			1,5
Тема 19. Міокардити та кардіоміопатії	6,0		4,5			1,5
Тема 20. Перикардити	6,0		4,5			1,5
Тема 21. Гостра та хронічна серцева недостатність	7,0	1,0	4,5			1,5
Підготовка та написання історії хвороби	2,0					2,0
Разом за змістовим модулем 2	84,0	4,0	58,5			21,5
Змістовий модуль 3. Ревматологія						
Тема 22. Гостра ревматична	6,5		4,5			2,0

лихоманка. Системні хвороби сполучної тканини (системний червоний вовчак)						
Тема 23. Системні хвороби сполучної тканини (системна склеродермія, дерматоміозит та поліміозит)	6,5		4,5			2,0
Тема 24. Системні васкуліти	6,5		4,5			2,0
Тема 25. Ревматоїдний артрит	7,0	1,0	4,5			1,5
Тема 26. Остеоартрит/остеоартроз. Подагра	6,5		4,5			2,0
Тема 27. Спондилоартрити (аксіальний спондилоартрит, реактивні артрити)	6,0		4,5			1,5
Разом за змістовим модулем 3	39,0	1,0	27,0			11,0
Змістовий модуль 4. Нефрологія						
Тема 28. Гломерулонефрити. Амілоїдоз нирок	7,0		4,5			2,5
Тема 29. Пієлонефрити. Тубулоінтерстиціальний нефрит	7,0		4,5			2,5
Тема 30. Гостре пошкодження нирок. Хронічна хвороба нирок	8,0	1,0	4,5			2,5
Підсумковий контроль	5,0		5,0			
Разом за змістовим модулем 4	27,0	1,0	18,5			7,5
Усього годин за модулем 2	195,0	8,0	142,0			45,0
Модуль 3 (6 курс). Внутрішня медицина, в тому числі фтизіатрія, ендокринологія, невідкладні стани в неврології, виробнича лікарська практика (професійне навчання) внутрішні хвороби						
Змістовий модуль 1. Курація хворих із основними симптомами та синдромами в кардіологічній клініці						
Тема 1. Курація хворих із артеріальною гіпертензією	6,0		5,5			0,5
Тема 2. Курація хворих із хронічним болем у грудній клітці	6,0		5,5			0,5
Тема 3. Курація хворих із гострим болем у грудній клітці	6,0		5,5			0,5
Тема 4. Курація хворих із порушеннями серцевого ритму	6,0		5,5			0,5
Тема 5. Курація хворих із порушеннями провідності серця	6,0		5,5			0,5
Тема 6. Курація хворих із задишкою та набряковим синдромом	6,0		5,5			0,5
Тема 7. Курація хворих із	6,0		5,5			0,5

легеневою гіпертензією						
Тема 8. Курація хворих із шумом у серці	6,0		5,5			0,5
Тема 9. Курація хворих із хронічною серцевою недостатністю	6,0		5,5			0,5
Підготовка та написання історії хвороби.	0,5					0,5
Разом за змістовим модулем 1	54,5		49,5			5,0
Змістовий модуль 2. Курація хворих із основними симптомами та синдромами в ревматологічній клініці						
Тема 10. Курація хворих із болем у спині та кінцівках	6,0		5,5			0,5
Тема 11. Курація хворих із суглобовим синдромом	6,0		5,5			0,5
Тема 12. Курація хворих із пурпурою	6,0		5,5			0,5
Тема 13. Курація хворих із лихоманкою	6,0		5,5			0,5
Тема 14. Курація хворих зі схудненням	6,0		5,5			0,5
Разом за змістовим модулем 2	30,0		27,5			2,5
Змістовий модуль 3. Курація хворих із основними симптомами та синдромами в гастроентерологічній клініці						
Тема 15. Курація хворих із дисфагією та печією	6,0		5,5			0,5
Тема 16. Курація хворих із диспепсією	6,0		5,5			0,5
Тема 17. Курація хворих із хронічним болем у животі	6,0		5,5			0,5
Тема 18. Курація хворих із хронічною діареєю та закрепами	6,0		5,5			0,5
Тема 19. Курація хворих із жовтяницею	6,0		5,5			0,5
Тема 20. Курація хворих із гепатомегалією та гепатоспленомегалією	6,0		5,5			0,5
Тема 21. Курація хворих із портальною гіпертензією та асцитом	6,0		5,5			0,5
Разом за змістовим модулем 3	42,0		38,5			3,5
Змістовий модуль 4. Курація хворих із основними симптомами та синдромами в пульмонологічній клініці						
Тема 22. Курація хворих із	6,0		5,5			0,5

легеневим інфільтратом						
Тема 23. Курація хворих із хронічним кашлем	6,0		5,5			0,5
Тема 24. Курація хворих із бронхообструктивним синдромом	6,0		5,5			0,5
Тема 25. Курація хворих із ціанозом	6,0		5,5			0,5
Тема 26. Курація хворих із кровохарканням	6,0		5,5			0,5
Тема 27. Курація хворих із плевральним випотом	6,0		5,5			0,5
Разом за змістовим модулем 4	36,0		33			3,0
Змістовий модуль 5. Курація хворих із основними симптомами та синдромами в гематологічній клініці						
Тема 28. Курація хворих із анемією	7,0		6,0			1,0
Тема 29. Курація хворих із лейкоцитозом та лімфаденопатією	7,0		6,0			1,0
Тема 30. Курація хворих із кровоточивістю	7,0		6,0			1,0
Разом за змістовим модулем 5	21		18			3,0
Змістовий модуль 6. Курація хворих із основними симптомами та синдромами в нефрологічній клініці						
Тема 31. Курація хворих із сечовим синдромом	6,0		5,5			0,5
Тема 32. Курація хворих із нефротичним синдромом	6,0		5,5			0,5
Тема 33. Курація хворих із хронічною хворобою нирок	6,0		5,5			0,5
Разом за змістовим модулем 6	18,0		16,5			1,5
Змістовий модуль 7. Ендокринологія						
Тема 34. Курація хворих із цукровим діабетом	10		5			5
Тема 35. Курація хворих із основними захворюваннями щитоподібної залози	10		4			6
Тема 36. Курація хворих із діабетичною та гіпоглікемічною комами, гострою недостатністю надниркових залоз та тиреотоксичним кризом	10		5			5
Разом за змістовим модулем 7	30		14			16
Змістовий модуль 8. Фтизіатрія						
Тема 37. Ведення пацієнта із імовірним туберкульозом легень,	10		5			5

плеври, хребта і суглобів, нервової системи, нирок, лімфатичних вузлів						
Тема 38. Ведення пацієнта із станами та захворюванням, що підвищують ризик туберкульозу (ВІЛ-інфекція, трансплантація органів та кісткового мозку, лікування інгібіторами фактору некрозу пухлини, первинні імунодефіцитні стани)	10		5			5
Тема 39. Принципи діагностики та лікування туберкульозу та захворювань, що потребують диференціальної діагностики з туберкульозом (позалікарняна пневмонія, нетуберкульозні мікобактеріози, інвазивні грибкові інфекції), направлені на протидію антибіотикорезистентності	10		5			5
Разом за змістовим модулем 8	30		15			15
Змістовий модуль 9. Невідкладні стани в неврології						
Тема 40. Курація хворих із гострим порушенням мозкового кровообігу	7,5		5			2,5
Тема 41. Курація хворих із епілептичними та неепілептичними пароксизмальними станами	7,5		5			2,5
Тема 42. Курація хворих із інфекційними та інфекційно-алергічними захворюваннями центральної і периферичної нервової системи	7,5		5			2,5
Тема 43. Курація хворих із гострими больовими синдромами при ураженнях центральної та периферичної нервової системи.	4					4
Тема 44. Курація хворих із ураженням нервової системи за наявності ВІЛ-інфекції	3,5					3,5
Разом за змістовим модулем 9	30		15			15
Змістовий модуль 10. Виробнича лікарська практика (професійне навчання) внутрішні хвороби						
Тема 45. Принципи організації надання медичної допомоги в	12,0		5,0			7,0

Україні. Курація хворих із захворюваннями серцево-судинної системи						
Тема 46. Курація хворих із захворюваннями кістково-м'язової системи, сполучної тканини та органів травлення	12,0		5,0			7,0
Тема 47. Курація хворих із захворюваннями органів дихання, крові та кровотворних органів і сечостатевої системи	12,0		5,0			7,0
Тема 48. Диференційований підхід до надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах захворювань серцево-судинної системи	13,0		5,0			8,0
Тема 49. Диференційований підхід до надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах захворювань органів травлення	13,0		5,0			8,0
Тема 50. Диференційований підхід до надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах захворювань органів дихання та сечостатевої системи	13,0		5,0			8,0
Разом за змістовим модулем 10	75,0		30,0			45,0
Змістовий модуль 11. Невідкладні стани у клініці внутрішньої медицини						
Тема 51. Тактика при раптовій зупинці кровообігу	6,0		5,5			0,5
Тема 52. Курація хворих із гіпертензивним кризом	6,0		5,5			0,5
Тема 53. Курація хворих із гострим коронарним синдромом	6,0		5,5			0,5
Тема 54. Курація хворого із тромбоемболією легеневої артерії	6,0		5,5			0,5
Тема 55. Курація хворих із гострою серцевою недостатністю	6,0		5,5			0,5
Тема 56. Курація хворих із шоком	6,0		5,5			0,5
Тема 57. Курація хворих із гострими/пароксизмальними порушеннями ритму та провідності серця	6,0		5,5			0,5
Тема 58. Курація хворих із гострою дихальною недостатністю	6,0		5,5			0,5

Тема 59. Курація хворих із меленою та гематемезісом	6,0		5,5			0,5
Тема 60. Курація хворих із гострою печінковою недостатністю	6,0		5,5			0,5
Тема 61. Курація хворих із олігоанурією	6,0		5,5			0,5
Тема 62. Курація хворих із комами	6,0		5,5			0,5
Тема 63. Курація хворих із синкопе	6,0		5,5			0,5
Підсумковий контроль	5,5		5,5			
Разом за змістовим модулем 11	83,5		77,0			6,5
Всього годин за модуль 3	450,0		334,0			116,0
Всього годин за дисципліну	945,0	27,0	653,0			265,0

5. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1 (4 курс). Внутрішня медицина (гастроентерологія, гематологія, пульмонологія), в т.ч. ендокринологія, фтизіатрія, виробнича лікарська практика (професійне навчання) внутрішні хвороби		
1.	Гастроезофагеальна рефлюксна хвороба	1
2.	Гастрити	1
3.	Пептичні виразки шлунка та дванадцятипалої кишки	1
4.	Запальні захворювання кишечника	1
5.	Хронічний холецистит та жовчнокам'яна хвороба	1
6.	Хронічні гепатити	1
7.	Цирози печінки	1
8.	Хронічний панкреатит	1
9.	Анемії	1
10.	Гострі лейкемії	1
11.	Принципи доказової медицини	1
12.	Хронічне обструктивне захворювання легень	1
13.	Бронхіальна астма	1
14.	Пневмонії	1
15.	Діагностика та лікування захворювань внутрішніх органів у людей похилого віку	1
16.	Цукровий діабет	1
17.	Захворювання щитоподібної залози	1
18.	Туберкульоз як медико-соціальна проблема. Особливості інфекційного процеса при туберкульозі.	1
19.	Загальні підходи до діагностики, лікування та	1

	профілактики туберкульозу	
Усього годин за модулем 1		19
Модуль 2 (5 курс). Внутрішня медицина (кардіологія, ревматологія, нефрологія), в т. ч. клінічні імунологія та алергологія		
1.	Сучасні можливості клінічної імунології в діагностиці, лікування та профілактиці захворювань	2
2.	Гіпертонічна хвороба (есенціальна артеріальна гіпертензія)	1
3.	Хронічні коронарні синдроми	1
4.	Гострий коронарний синдром	1
5.	Хронічна серцева недостатність	1
6.	Ревматоїдний артрит	1
7.	Хронічна хвороба нирок	1
Усього годин за модулем 2		8
Усього годин за дисципліну		27

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	-	
2.	-	

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1 (4 курс). Внутрішня медицина (гастроентерологія, гематологія, пульмонологія), в т.ч. ендокринологія, фтизіатрія, виробнича лікарська практика (професійне навчання) внутрішні		
1.	Ожиріння та його наслідки	5,5
2.	Езофагіти. Гастроезофагеальна рефлюксна	5,5
3.	Диспепсія. Гастрити та дуоденіти	5,5
4.	Пептичні виразки шлунка та дванадцятипалої кишки	5,5
5.	Целіакія та інші ентеропатії	5,5
6.	Запальні захворювання кишечника. Синдром подразненого кишечника	5,5
7.	Жовчнокам'яна хвороба, хронічний холецистит та функціональні біліарні розлади	5,5
8.	Хронічні гепатити	5,5

9.	Цирози печінки	5,5
10.	Хронічний панкреатит	5,5
11.	Анемії	5,5
12.	Гемофілія та ідіопатична тромбоцитопенічна пурпура (імунна тромбоцитопенія)	5,5
13.	Гострі лейкемії	5,5
14.	Хронічні лейкемії	5,5
15.	Хронічне обструктивне захворювання легень. Бронхіти	5,5
16.	Бронхіальна астма	5,5
17.	Пневмонії	5,5
18.	Плеврити	5,5
19.	Інфекційно-деструктивні захворювання легень. Бронхоектатична хвороба	5,5
20.	Дихальна недостатність	5,5
21.	Цукровий діабет, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Сучасні методи терапії цукрового діабету 1-го типу	4
22.	Цукровий діабет 2-го типу, сучасні методи терапії. Гострі та хронічні ускладнення цукрового діабету	4
23.	Захворювання щитоподібної та прищитоподібних залоз	4
24.	Захворювання гіпоталамо-гіпофізарно-наднирникової системи. Хвороби обміну речовин. Захворювання статевих залоз	4
25.	Загальні питання фтизіатрії. Виявлення і діагностика туберкульозу	5
26.	Клінічні варіанти перебігу туберкульозу	5
27.	Загальні принципи і методи лікування туберкульозу	5
28.	Інфекційний контроль та профілактика туберкульозу	5,5
29.	Туберкульоз у пацієнтів з імуносупресивними станами	5,5
30.	Принципи організації надання планової та невідкладної терапевтичної допомоги	4
31.	Курація хворих із найбільш поширеними захворюваннями органів травлення	4
32.	Курація хворих із найбільш поширеними захворюваннями крові та кровотворних органів	4
33.	Курація хворих із найбільш поширеними захворюваннями органів дихання	4

34.	Діагностика та надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах захворювань органів дихання та травлення	4
35.	Підсумковий контроль	5
Усього годин за модулем 1		177
Модуль 2 (5 курс). Внутрішня медицина (кардіологія, ревматологія, нефрологія), в т.ч. клінічна імунологія та алергологія		
1.	Сучасні уявлення про структуру і принципи функціонування імунної системи, клініко-лабораторна оцінка її розладів	5
2.	Імунне запалення та інфекційні хвороби. Імунопатогенез, імунодіагностика, терапія	5
3.	Вроджені імунодефіцити	5
4.	Набуті імунодефіцити	5
5.	Імунологічні основи трансплантаційного імунітету. Імунологія репродукції. Імунозалежні форми безпліддя	4
6.	Імунологія пухлин. Імунні аспекти аутоімунної патології	4
7.	IgE-залежні захворювання, сучасні методи алергодіагностики. Алергенспецифічна імунотерапія	5
8.	Неатопічні найбільш поширені алергічні захворювання. Медикаментозна алергія	5
9.	Атеросклероз	4,5
10.	Гіпертонічна хвороба (есенціальна артеріальна гіпертензія)	4,5
11.	Вторинна артеріальна гіпертензія	4,5
12.	Ішемічна хвороба серця. Хронічні коронарні синдроми	4,5
13.	Гострий коронарний синдром	4,5
14.	Порушення серцевого ритму	4,5
15.	Порушення провідності серця	4,5
16.	Легеневе серце. Тромбоемболія легеневої артерії	4,5
17.	Вроджені вади серця у дорослих	4,5
18.	Ендокардити. Набуті вади серця	4,5
19.	Міокардити та кардіоміопатії	4,5
20.	Перикардити	4,5
21.	Гостра та хронічна серцева недостатність	4,5
22.	Гостра ревматична лихоманка. Системні захворювання сполучної тканини (системний червоний вовчак)	4,5
23.	Системні захворювання сполучної тканини (системна склеродермія, дерматоміозит та поліміозит)	4,5

24.	Системні васкуліти	4,5
25.	Ревматоїдний артрит	4,5
26.	Остеоартрит/остеоартроз. Подагра	4,5
27.	Спондилоартрити (аксіальний спондилоартрит, реактивні артрити)	4,5
28.	Гломерулонефрити. Амілоїдоз нирок	4,5
29.	Пієлонефрити. Тубулоінтерстиціальний нефрит	4,5
30.	Гостре пошкодження нирок. Хронічна хвороба нирок	4,5
31.	Підсумковий контроль	5
Усього годин за модулем 2		142
Модуль 3 (6 курс). Внутрішня медицина, в тому числі фтизіатрія, ендокринологія, невідкладні стани в неврології, виробнича лікарська практика (професійне навчання) внутрішні хвороби		
1.	Курація хворих із артеріальною гіпертензією	5,5
2.	Курація хворих із хронічним болем у грудній клітці	5,5
3.	Курація хворих із гострим болем у грудній клітці	5,5
4.	Курація хворих із порушеннями серцевого ритму	5,5
5.	Курація хворих із порушеннями провідності серця	5,5
6.	Курація хворих із задишкою та набряковим синдромом	5,5
7.	Курація хворих із легеневою гіпертензією	5,5
8.	Курація хворих із шумом у серці	5,5
9.	Курація хворих із хронічною серцевою недостатністю	5,5
10.	Курація хворих із болем у спині та кінцівках	5,5
11.	Курація хворих із суглобовим синдромом	5,5
12.	Курація хворих із пурпурою	5,5
13.	Курація хворих із лихоманкою	5,5
14.	Курація хворих зі схудненням	5,5
15.	Курація хворих із дисфагією та печією	5,5
16.	Курація хворих із диспепсією	5,5
17.	Курація хворих із хронічним болем у животі	5,5
18.	Курація хворих із хронічною діареєю та закрепами	5,5
19.	Курація хворих із жовтяницею	5,5
20.	Курація хворих із гепатомегалією та гепатоспленомегалією	5,5
21.	Курація хворих із портальною гіпертензією та асцитом	5,5
22.	Курація хворих із легеневим інфільтратом	5,5
23.	Курація хворих із хронічним кашлем	5,5
24.	Курація хворих із бронхообструктивним синдромом	5,5
25.	Курація хворих із ціанозом	5,5
26.	Курація хворих із кровохарканням	5,5
27.	Курація хворих із плевральним випотом	5,5
28.	Курація хворих із анемією	6
29.	Курація хворих із лейкоцитозом та лімфаденопатією	6

30.	Курація хворих із кровоточивістю	6
31.	Курація хворих із сечовим синдромом	5,5
32.	Курація хворих із нефротичним синдромом	5,5
33.	Курація хворих із хронічною хворобою нирок	5,5
34.	Курація хворих із цукровим діабетом	5
35.	Курація хворих із основними захворюваннями щитоподібної залози	4
36.	Курація хворих із кетоацидотичною та гіпоглікемічною комами, гострою недостатністю наднирникових залоз, тиреотоксичним кризом	5
37.	Ведення пацієнта із імовірним туберкульозом легень, плеври, хребта і суглобів, нервової системи, нирок, лімфатичних вузлів	5
38.	Ведення пацієнта із станами та захворюванням, що підвищують ризик туберкульозу (ВІЛ-інфекція, трансплантація органів та кісткового мозку, лікування інгібіторами фактору некрозу пухлини, первинні імунодефіцитні стани)	5
39.	Принципи діагностики та лікування туберкульозу та захворювань, що потребують диференціальної діагностики з туберкульозом (позалікарняна пневмонія, нетуберкульозні мікобактеріози, інвазивні грибкові інфекції), направлені на протидію антибіотикорезистентності	5
40.	Курація хворих із гострим порушенням мозкового кровообігу	5
41.	Курація хворих із епілептичними та неепілептичними пароксизмальними станами	5
42.	Курація хворих із інфекційними та інфекційно-алергічними захворюваннями центральної і периферичної нервової систем	5
43.	Принципи організації надання медичної допомоги в Україні. Курація хворих із захворюваннями серцево-судинної системи	5
44.	Курація хворих із захворюваннями кістково-м’язової системи, сполучної тканини та органів травлення	5
45.	Курація хворих із захворюваннями органів дихання, крові та кровотворних органів і сечостатевої системи	5
46.	Диференційований підхід до надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах захворювань серцево-судинної системи	5
47.	Диференційований підхід до надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах захворювань органів травлення	5
48.	Диференційований підхід до надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах захворювань органів дихання та сечостатевої системи	5
49.	Тактика при раптовій зупинці кровообігу	5,5

50.	Курація хворих із гіпертензивним кризом	5,5
51.	Курація хворих із гострим коронарним синдромом	5,5
52.	Курація хворих із тромбоемболією легеневої артерії	5,5
53.	Курація хворих із гострою серцевою недостатністю	5,5
54.	Курація хворих із шоком	5,5
55.	Курація хворих із гострими/пароксизмальними порушеннями ритму та провідності серця	5,5
56.	Курація хворих із гострою дихальною недостатністю	5,5
57.	Курація хворих із меленою та гематемезісом	5,5
58.	Курація хворих із гострою печінковою недостатністю	5,5
59.	Курація хворих із олігоанурією	5,5
60.	Курація хворих із комами	5,5
61.	Курація хворих із синкопе	5,5
62.	Підсумковий контроль	5,5
Усього годин за модулем 3		334
Усього годин за дисципліну		653

8. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	-	
2	-	

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1 (4 курс). Внутрішня медицина (гастроентерологія, гематологія, пульмонологія), в т.ч. ендокринологія, фтизіатрія, виробнича лікарська практика (професійне навчання) внутрішні хвороби		
1.	- Підготовка до практичного заняття за темою №1 «Ожиріння та його наслідки». - Опанування методикою розрахунку індексу маси тіла.	0,5
2.	- Підготовка до практичного заняття за темою №2 «Езофагіти. Гастроезофагеальна рефлюксна хвороба». - Опанування навичками інтерпретації даних 24-годинного стравохідного pH-моніторингу за темою. - Опанування навичками інтерпретації даних езофагогастродуоденоскопії за темою.	0,5

3.	- Підготовка до практичного заняття за темою №3 «Диспепсія. Гастрити та дуоденіти». - Опанування навичками інтерпретації результатів ^{13}C-уреазного дихального тесту. - Опанування навичками інтерпретації даних дослідження кислотоутворювальної функції шлунка (внутрішньошлункова топографічна експрес pH-метрія). - Опанування навичками інтерпретації даних езофагогастродуоденоскопії за темою.	0,5
4.	- Підготовка до практичного заняття за темою №4 «Пептичні виразки шлунка та дванадцятипалої кишки». - Опанування навичками інтерпретації даних езофагогастродуоденоскопії за темою.	0,5
5.	- Підготовка до практичного заняття за темою №5 «Целіакія та інші ентеропатії». - Опанування навичками інтерпретації результатів імуноферментного аналізу (ELISA) для діагностики целіакії (антитіл до тканинної трансглутамінази та деамідованих пептидів гліадину) і водневих дихальних тестів.	0,5
6.	- Підготовка до практичного заняття за темою №6 «Запальні захворювання кишечника. Синдром подразненого кишечника». - Опанування навичками інтерпретації даних ендоскопічного дослідження товстої кишки за темою. - Опанування навичками інтерпретації результатів визначення фекального кальпротектину.	0,5
7.	Підготовка до практичного заняття за темою №7 «Жовчнокам'яна хвороба, хронічний холецистит та функціональні біліарні розлади». Опанування навичками інтерпретації даних ультразвукового дослідження (УЗД) печінки, жовчних протоків і жовчного міхура за темою.	1,0
8.	- Підготовка до практичного заняття за темою №8 «Хронічні гепатити». - Опанування навичками інтерпретації загального аналізу крові та результатів біохімічного аналізу крові (загальний білок і білкові фракції, білірубін та його фракції, активність АЛТ, АСТ, лужної фосфатази) за темою. - Опанування навичками інтерпретації результатів серологічних досліджень крові (сироваткові маркери вірусних і аутоімунних гепатитів) та полімеразної ланцюгової реакції (якісний та кількісний аналіз, генотипування вірусу).	1,0

9.	- Підготовка до практичного заняття за темою №9 «Цирози печінки». - Опанування навичками інтерпретації результатів біохімічного аналізу крові (АЛТ, АСТ, гамма-глутамілтрансфераза, лужна фосфатаза, білірубін та його фракції, загальний білок і білкові фракції, глюкоза, коагулограма) за темою. - Опанування навичками інтерпретації даних УЗД печінки, жовчного міхура, підшлункової залози, селезінки та судин портальної системи (допплерографії) за темою.	1,0
10.	- Підготовка до практичного заняття за темою №10 «Хронічний панкреатит». - Опанування навичками інтерпретації загального аналізу крові, загального аналізу сечі, результатів визначення α-амілази в сечі, біохімічного аналізу крові (активності α-амілази) та дослідження калу на фекальну еластазу-1. - Опанування навичками інтерпретації результатів дослідження вуглеводного обміну (глюкоза, інсулін, С-пептид, панкреатичний поліпептид, глюкагон крові; проби навантаженням глюкозою, галактозою та D-ксилозою).	1,0
11.	Підготовка та написання історії хвороби	2,0
12.	- Підготовка до практичного заняття за темою №11 «Анемії». - Опанування навичками інтерпретації загального аналізу крові за темою. - Опанування навичками інтерпретації результатів дослідження обміну заліза (залізо сироватки, загальна залізозв'язуюча здатність сироватки, насичення трансферину залізом, рівень феритину). - Опанування навичками інтерпретації мієлограми за темою.	1,0
13.	- Підготовка до практичного заняття за темою №12 «Гемофілія та ідіопатична тромбоцитопенічна пурпура (імунна тромбоцитопенія)». - Опанування навичками інтерпретації загального аналізу крові за темою. - Опанування навичками інтерпретації коагулограми за темою.	1,5
14.	- Підготовка до практичного заняття за темою №13 «Гострі лейкемії». - Опанування навичками інтерпретації загального аналізу крові та мієлограми за темою. - Оцінка результатів цитохімічних досліджень.	1,0
15.	- Підготовка до практичного заняття за темою №14 «Хронічні лейкемії». - Опанування навичками інтерпретації загального аналізу крові та мієлограми за темою.	1,5

16.	- Підготовка до практичного заняття за темою №16 «Хронічне обструктивне захворювання легень. Бронхіти». - Опанування навичками інтерпретації результатів мікроскопічного та бактеріологічного дослідження мокротиння. - Опанування навичками інтерпретації даних дослідження функції зовнішнього дихання за темою.	1,0
17.	- Підготовка до практичного заняття за темою №17 «Бронхіальна астма». - Опанування навичками інтерпретації результатів мікроскопічного та бактеріологічного дослідження мокротиння. - Опанування навичками інтерпретації даних дослідження функції зовнішнього дихання за темою.	1,0
18.	- Підготовка до практичного заняття за темою №18 «Пневмонії». - Опанування навичками інтерпретації результатів мікроскопічного, бактеріоскопічного та бактеріологічного дослідження мокротиння, а також визначення чутливості збудників до антибіотиків. - Опанування навичками інтерпретації даних сонографії та рентгенографії органів грудної клітки за темою.	1,0
19.	- Підготовка до практичного заняття за темою №19 «Плеврити». - Опанування навичками інтерпретації даних сонографії та рентгенографії органів грудної клітки за темою. - Опанування навичками інтерпретації результатів мікроскопічного, бактеріоскопічного та бактеріологічного дослідження плевральної рідини.	1,0
20.	- Підготовка до практичного заняття за темою №20 «Інфекційно-деструктивні захворювання легень. Бронхоектатична хвороба». - Опанування навичками інтерпретації даних рентгенографії органів грудної клітки за темою. - Опанування навичками інтерпретації загального аналізу крові. - Опанування навичками інтерпретації результатів мікроскопічного, бактеріоскопічного та бактеріологічного дослідження мокротиння, а також визначення чутливості збудників до антибіотиків.	1,0
21.	- Підготовка до практичного заняття за темою №21 «Дихальна недостатність». - Опанування навичками інтерпретації результатів дослідження газового складу артеріальної та венозної крові.	1,0

22.	- Підготовка до практичного заняття за темою №23 «Цукровий діабет, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Сучасні методи терапії цукрового діабету 1-го типу». - Опанування навичками аналізувати результати лабораторних методів дослідження (пероральний тест толерантності до глюкози, глікемічний профіль, С-пептид, глікований гемоглобін, фруктозамін) за темою. - Опанування навичками інтерпретування глікемічного профілю, рівня глікованого гемоглобіну, призначення препаратів інсуліну, виписування рецептів на основні препарати інсуліну за темою.	3
23.	- Підготовка до практичного заняття за темою №24 «Цукровий діабет 2-го типу, сучасні методи терапії. Гострі та хронічні ускладнення цукрового діабету». - Опанування навичками інтерпретування глікемічного профілю, рівня глікованого гемоглобіну, кетонових тіл у крові та сечі, призначення та виписування рецептів на основні цукрознижувальні препарати за темою. - Опанування навичками надання медичної допомоги хворим з діабетичною та гіпоглікемічною комою за темою.	3
24.	- Підготовка до практичного заняття за темою №25 «Захворювання щитоподібної та прищитоподібних залоз». - Опанування навичками трактування даних гормонального обстеження щитоподібної та прищитоподібних залоз (ПТГ, ТТГ, $T_{3в.}$ $T_{4в}$, кальцитонін, АТПО, антитіла до рецепторів ТТГ, тиреоглобулін) за темою.	3
25.	- Підготовка до практичного заняття за темою №26 «Захворювання гіпоталамо-гіпофізарно-наднирникової системи. Хвороби обміну речовин. Захворювання статевих залоз». - Опанування навичками трактування даних гормонального обстеження надниркових залоз (АКТГ, кортизол, альдостерон та метанефрини у сечі) за темою. - Опанування навичками трактування даних гормонального обстеження (СТГ, ІФР-1, пролактин, гонадотропіни, вазопресин) та аналізу сечі за Зимницьким за темою. - Опанування навичками визначення ступеня ожиріння за ІМТ за темою.	3

26.	- Підготовка до практичного заняття за темою №27 «Загальні питання фтизіатрії. Виявлення і діагностика туберкульозу». - Опанування навичками визначення груп ризику туберкульозу. - Опанування навичками проведення скринінгового опитування стосовно симптомів, що можуть свідчити про туберкульоз. - Опанування навичками складання маршруту пацієнтів з симптомами, що можуть свідчити про туберкульоз, на етапі первинної медичної допомоги. - Опанування навичками інтерпретації тесту вивільнення інтерферону гамма, туберкулінодіагностики, результатів дослідження мокротиння за методом мазка, культурального дослідження і молекулярно-генетичних тестів. - Опанування навичками інтерпретації результатів методів візуального дослідження (рентгенологічне дослідження, КТ, МРТ, УЗД) при туберкульозу найбільш поширених локалізацій (легені, хребет, суглоби, нервова система, нирки, лімфатичні вузли).	7
27.	- Підготовка до практичного заняття за темою №28 «Клінічні варіанти перебігу туберкульозу». - Опанування методів визначення маршруту пацієнта з імовірним туберкульозом, виявленим під час скринінгового обстеження - Опанування методів визначення маршруту пацієнта з імовірним туберкульозом, виявленим за звернення за амбулаторною допомогою - - Опанування методів визначення маршруту пацієнта з імовірним туберкульозом, виявленим під час термінової госпіталізації (гостра лихоманка, менінгіальний синдром, абдомінальний синдром).	7
28.	- Підготовка до практичного заняття за темою №29 «Загальні принципи і методи лікування хворих на туберкульоз». - Складання плану лікування туберкульозу - Опанування навичками виявлення та подолання побічних ефектів хіміотерапії туберкульозу. - Опанування навичками формування прихильності до лікування у пацієнтів.	6

29.	- Підготовка до практичного заняття за темою №30 «Інфекційний контроль та профілактика туберкульозу». - Опанування навичками розподілу потоків пацієнтів. - Опанування методикою оцінки якості інженерних методів інфекційного контролю. - Опанування навичкою доцільного використання засобів індивідуального захисту.	6
30.	- Підготовка до практичного заняття за темою №31 «Туберкульоз у пацієнтів з імуносупресивними станами». - Складання алгоритму діагностики туберкульозу у ВІЛ-позитивного пацієнта на амбулаторному прийомі. - Опанування навичкою інтерпретації тесту LF-LAM. - Опанування навичками оцінювання ризиків і профілактики туберкульозу у пацієнтів, які отримують імуносупресивну терапію.	6
31.	- Підготовка до практичного заняття за темою №32 «Принципи організації надання планової та невідкладної терапевтичної допомоги». - Опанування навичками ведення медичної документації.	7,0
32.	- Підготовка до практичного заняття за темою №33 «Курація хворих із найбільш поширеними захворюваннями органів травлення». - Удосконалення навичок інтерпретації результатів біохімічного аналізу крові (АЛТ, АСТ, гамма-глутамілтрансфераза, лужна фосфатаза, білірубін та його фракції, загальний білок і білкові фракції, глюкоза, коагулограма).	8,0
33.	- Підготовка до практичного заняття за темою №34 «Курація хворих із найбільш поширеними захворюваннями крові та кровотворних органів». - Удосконалення навичок інтерпретації загального аналізу крові та мієлограми.	8,0
34.	- Підготовка до практичного заняття за темою №35 «Курація хворих із найбільш поширеними захворюваннями органів дихання». - Удосконалення навичок інтерпретації даних дослідження функції зовнішнього дихання. - Опанування навичками інтерпретації даних сонографії та рентгенографії органів грудної клітки. - Опанування методикою виконання внутрішньом’язових і внутрішньовенних ін’єкцій.	8,0

35.	- Підготовка до практичного заняття за темою №36 «Діагностика та надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах захворювань органів дихання та травлення». - Удосконалення інтерпретації даних променевих досліджень органів грудної клітки та черевної порожнини.	8,0
Усього годин за модулем 1		104
Модуль 2 (5 курс). Внутрішня медицина (кардіологія, ревматологія, нефрологія), в т. ч. клінічна імунологія та алергологія		
1.	- Підготовка до практичного заняття за темою №1 «Сучасні уявлення про структуру і принципи функціонування імунної системи, клініко-лабораторна оцінка її розладів». - Опанування навичками трактування даних скринінгової імунограми.	0,5
2.	- Підготовка до практичного заняття за темою №2 «Імунне запалення та інфекційні захворювання». - Опанування навичками трактування даних основних показників імунограми при гострих та хронічних вірусних інфекціях. - Опанування навичками трактування даних основних показників імунограми при гострих та хронічних бактеріальних інфекціях	0,5
3.	- Підготовка до практичного заняття за темою №3 «Вроджені імунодефіцити». - Опанування навичками трактування даних для діагностики дефіцитів гуморальної ланки імунітету. - Опанування навичками трактування даних для діагностики дефіцитів Т-клітинної ланки імунітету. - Опанування навичками трактування даних для діагностики дефіцитів фагоцитарної ланки імунітету. - Опанування навичками трактування даних для діагностики дефіцитів компонентів системи комплементу.	0,5
4.	- Підготовка до практичного заняття за темою №4 «Набуті імунодефіцити». - Опанування навичками трактування даних для діагностики дефіцитів гуморальної ланки імунітету. - Опанування навичками трактування даних для діагностики дефіцитів Т-клітинної ланки імунітету. - Опанування навичками трактування даних для діагностики дефіцитів фагоцитарної ланки імунітету. Опанування навичками трактування даних для діагностики дефіцитів компонентів системи комплементу.	0,5

5.	- Підготовка до практичного заняття за темою №5 «Основи трансплантаційного імунітету. Імунологія репродукції. Імунозалежні форми безпліддя». -Опанування навичками трактування даних фенотипування при підборі пари донор-реципієнт. -Опанування навичками трактування даних основних показників імунограми для діагностики гострого кризу відторгнення. -Опанування навичками трактування даних імунограми жінки для визначення форми імунозалежного безпліддя. Опанування навичками трактування даних імунограми чоловіка для визначення форми імунозалежного безпліддя. Опанування навичками трактування даних для визначення індексу гістосумісності пари для діагностики відносного безпліддя.	1,0
6.	- Підготовка до практичного заняття за темою №6 «Імунологія пухлин. Імунні аспекти аутоімунної патології». - Опанування навичками трактування даних визначення аутоантитіл для діагностики аутоімунного захворювання. - Опанування навичками трактування даних показників імунограми для діагностики аутоімунної природи захворювання. - Опанування навичками трактування даних показників імунограми для оцінки ефективності імуносупресорної терапії. - Опанування навичками трактування даних основних показників імунограми для оцінки антибластомних факторів захисту. - Опанування навичками трактування даних визначення онкофетальних антигенів для діагностики пухлин. - Опанування навичками трактування даних визначення пухлиноасоційованих антигенів для діагностики пухлин.	1,0
7.	Підготовка до практичного заняття за темою №7 «IgE – залежні захворювання, сучасні методи алергодіагностики. Алергенспецифічна імунотерапія». - Опанування навичками трактування даних прик тестів з різними групами алергенів - Опанування навичками трактування даних алергологічного скринінгу для діагностики сенсибілізації до причинно-значимого алергену Опанування навичками трактування даних алергологічного скринінгу для оцінки ефективності призначення алергенспецифічної імунотерапії	0,5

8.	- Підготовка до практичного заняття за темою №8 «Неатопічні найбільш поширені алергічні захворювання. Медикаментозна алергія». - Опанування навичками трактування даних пластирних (патч) тестів з різними групами гаптенів/алергенів. - Опанування навичками трактування даних імунограми для визначення типу алергічної реакції. Опанування навичками трактування визначення даних рівня триптази для діагностики анафілаксії.	0,5
9.	- Підготовка до практичного заняття за темою №9 «Атеросклероз». - Опанування навичками інтерпретації результатів дослідження ліпідного профілю крові.	1,5
10	- Підготовка до практичного заняття за темою №10 «Гіпертонічна хвороба (есенціальна артеріальна гіпертензія)». - Опанування навичками вимірювання артеріального тиску. - Опанування навичками реєстрації електрокардіограми (ЕКГ). - Опанування навичками інтерпретації ЕКГ та даних ехокардіографії (ЕхоКГ) за темою.	1,5
11.	- Підготовка до практичного заняття за темою №11 «Вторинна артеріальна гіпертензія». - Опанування навичками інтерпретації даних ЕхоКГ за темою. - Опанування навичками інтерпретації ЕКГ за темою.	1,5
12.	- Підготовка до практичного заняття за темою №12 «Ішемічна хвороба серця. Хронічні коронарні синдроми». - Опанування навичками інтерпретації ЕКГ та даних ЕхоКГ за темою.	1,5
13.	- Підготовка до практичного заняття за темою №13 «Гострий коронарний синдром». - Опанування навичками інтерпретації ЕКГ за темою. - Опанування навичками інтерпретації результатів визначення маркерів некрозу міокарда.	1,5
14.	- Підготовка до практичного заняття за темою №14 «Порушення серцевого ритму». - Опанування навичками інтерпретації ЕКГ за темою.	1,5
15.	- Підготовка до практичного заняття за темою №15 «Порушення провідності серця». - Опанування навичками інтерпретації ЕКГ за темою.	1,5
16.	- Підготовка до практичного заняття за темою №16 «Легеневе серце. Тромбоемболія легеневої артерії». - Опанування навичками інтерпретації даних ЕхоКГ за темою. - Опанування навичками інтерпретації коагулограми та рівня D-димеру.	1,5

17.	- Підготовка до практичного заняття за темою №17 «Вроджені вади серця у дорослих». - Опанування навичками інтерпретації даних допплер-ЕхоКГ за темою. - Опанування навичками інтерпретації даних рентгенологічного дослідження органів грудної клітки за темою. - Опанування навичками інтерпретації ЕКГ за темою.	1,5
18.	- Підготовка до практичного заняття за темою №18 «Ендокардити. Набуті вади серця». - Опанування навичками інтерпретації даних допплер-ЕхоКГ за темою. - Опанування навичками інтерпретації даних рентгенологічного дослідження органів грудної клітки за темою. - Опанування навичками інтерпретації ЕКГ за темою. - Опанування навичками інтерпретації результатів мікробіологічного дослідження крові. - Опанування навичками інтерпретації результатів біохімічного дослідження крові (гострофазові показники, загальний білок та білкові фракції, прокальцитонін).	1,5
19.	- Підготовка до практичного заняття за темою №19 «Міокардити та кардіоміопатії». - Опанування навичками інтерпретації даних ЕхоКГ за темою. - Опанування навичками інтерпретації результатів біохімічного дослідження крові (гострофазові показники, загальний білок та білкові фракції).	1,5
20.	- Підготовка до практичного заняття за темою №20 «Перикардити». - Опанування навичками інтерпретації даних ЕхоКГ за темою. - Опанування навичками інтерпретації результатів біохімічного дослідження крові (гострофазові показники, загальний білок та білкові фракції).	1,5
21.	- Підготовка до практичного заняття за темою №21 «Гостра та хронічна серцева недостатність». - Опанування навичками інтерпретації даних ЕхоКГ за темою. - Опанування навичками інтерпретації результатів біохімічного дослідження крові (натрійуретичний пептид типу B (BNP), N-кінцевий фрагмент прогормону натрійуретичного пептиду типу B (NT-proBNP)).	1,5
22.	Підготовка та написання історії хвороби.	2,0

23.	- Підготовка до практичного заняття за темою №22 «Гостра ревматична лихоманка. Системні захворювання сполучної тканини (системний червоний вовчак)». - Опанування навичками інтерпретації результатів біохімічного дослідження крові (гострофазові показники, АСЛ-О, загальний білок та білкові фракції). - Опанування навичками інтерпретації результатів імунологічного дослідження крові (ANA, dsDNA, Sm-антиген).	2,0
24.	- Підготовка до практичного заняття за темою №23 «Системні захворювання сполучної тканини (системна склеродермія, дерматоміозит та поліміозит)». - Опанування навичками інтерпретації результатів біохімічного дослідження крові (гострофазові показники, загальний білок та білкові фракції, КФК). - Опанування навичками інтерпретації результатів імунологічного дослідження крові (SCL-70, Jo-1).	2,0
25.	- Підготовка до практичного заняття за темою №24 «Системні васкуліти». - Опанування навичками інтерпретації результатів лабораторного дослідження крові (гострофазові показники, загальний білок та білкові фракції, креатинін, pANCA, cANCA, HBsAg).	2,0
26.	- Підготовка до практичного заняття за темою №25 «Ревматоїдний артрит». - Опанування навичками інтерпретації результатів імунологічного дослідження крові (ревматоїдний фактор, антитіла до циклічного цитрулінованого пептиду (анти-ЦЦП)). - Опанування навичками інтерпретації даних рентгенологічного дослідження суглобів за темою.	1,5
27.	- Підготовка до практичного заняття за темою №26 «Остеоартрит/остеоартроз. Подагра». - Опанування навичками інтерпретації даних рентгенологічного дослідження суглобів за темою. - Опанування навичками інтерпретації результатів біохімічного дослідження крові (рівень сечової кислоти).	2,0
28.	- Підготовка до практичного заняття за темою №27 «Спондилоартрити (аксіальний спондилоартрит, реактивні артрити)». - Опанування навичками інтерпретації результатів імуногенетичного дослідження (HLA-B27). - Опанування навичками інтерпретації даних рентгенологічного дослідження суглобів за темою.	1,5

29.	- Підготовка до практичного заняття за темою №28 «Гломерулонефрити. Амілоїдоз нирок». - Опанування навичками інтерпретації результатів лабораторних досліджень (загальний аналіз крові, загальний аналіз сечі, добова протеїнурія, загальний білок та білкові фракції, креатинін, розрахункова швидкість клубочкової фільтрації, загальний холестерин, електроліти крові). - Опанування навичками інтерпретації даних УЗД нирок за темою.	2,5
30.	- Підготовка до практичного заняття за темою №29 «Пієлонефрити. Тубулоінтерстиціальний нефрит». - Опанування навичками інтерпретації результатів лабораторних досліджень (загальний аналіз крові, загальний аналіз сечі, аналізи сечі за Нечипоренком та Зимницьким, бактеріологічне дослідження сечі, креатинін, розрахункова швидкість клубочкової фільтрації). - Опанування навичками інтерпретації даних УЗД нирок за темою.	2,5
31.	- Підготовка за темою практичного заняття №30 «Гостре пошкодження нирок. Хронічна хвороба нирок» - Опанування навичками інтерпретації результатів лабораторних досліджень (загальний аналіз крові, загальний аналіз сечі, співвідношення альбумін/креатинін у сечі, загальний білок та білкові фракції, креатинін, розрахункова швидкість клубочкової фільтрації, сечовина, електроліти крові, кислотно-лужний стан). - Опанування навичками інтерпретації даних УЗД нирок за темою.	2,5
Усього годин за модулем 2		45
Модуль 3 (6 курс). Внутрішня медицина, в тому числі фтизіатрія, ендокринологія, невідкладні стани в неврології, виробнича лікарська практика (професійне навчання) внутрішні хвороби		
1.	- Підготовка до практичного заняття за темою №1 «Курація хворих із артеріальною гіпертензією». - Удосконалення методики реєстрації та інтерпретації ЕКГ, вимірювання артеріального тиску та інтерпретації отриманих даних за темою. - Удосконалення інтерпретації даних ЕхоКГ за темою. - Удосконалення інтерпретації результатів лабораторних досліджень (креатинін крові, розрахункова швидкість клубочкової фільтрації, електроліти крові).	0,5

2.	- Підготовка до практичного заняття за темою №2 «Курація хворих із хронічним болем у грудній клітці». - Удосконалення інтерпретації ЕКГ і результатів тесту з дозованим фізичним навантаженням за темою. - Удосконалення інтерпретації даних ЕхоКГ за темою. - Удосконалення інтерпретації результатів лабораторного дослідження (ліпідний профіль крові).	0,5
3.	- Підготовка до практичного заняття за темою №3 «Курація хворих із гострим болем у грудній клітці». - Удосконалення інтерпретації ЕКГ за темою. - Удосконалення інтерпретації даних рентгенологічного дослідження органів грудної клітки за темою. - Удосконалення інтерпретації даних ЕхоКГ за темою. - Удосконалення інтерпретації результатів лабораторних досліджень (біохімічні маркери некрозу міокарда, коагулограма, D-димер).	0,5
4.	- Підготовка до практичного заняття за темою №4 «Курація хворих із порушеннями серцевого ритму». - Удосконалення інтерпретації ЕКГ при порушеннях серцевого ритму. - Удосконалення інтерпретації результатів лабораторних досліджень (коагулограма).	0,5
5.	- Підготовка до практичного заняття за темою №5 «Курація хворих із порушеннями провідності серця». - Удосконалення інтерпретації ЕКГ при порушеннях провідності серця.	0,5
6.	Підготовка до практичного заняття за темою №6 «Курація хворих із задишкою та набряковим синдромом». - Удосконалення інтерпретації даних допплер-ЕхоКГ за темою. - Удосконалення інтерпретації результатів результатів лабораторних досліджень (загальний білірубін та його фракції, загальний білок та білкові фракції, трансамінази крові, креатинін, розрахункова швидкість клубочкової фільтрації).	0,5
7.	- Підготовка до практичного заняття за темою №7 «Курація хворих із легеневою гіпертензією». - Удосконалення інтерпретації даних допплер-ЕхоКГ за темою.	0,5
8.	- Підготовка до практичного заняття за темою №8 «Курація хворих із шумом у серці». - Удосконалення інтерпретації даних допплер-ЕхоКГ за темою. - Удосконалення інтерпретації даних рентгенологічного дослідження органів грудної клітки за темою.	0,5

9.	- Підготовка до практичного заняття за темою №9 «Курація хворих із хронічною серцевою недостатністю». - Удосконалення інтерпретації даних допплер-ЕхоКГ за темою. - Удосконалення інтерпретації результатів лабораторних досліджень (коагулограма, креатинін крові, розрахункова швидкість клубочкової фільтрації, електроліти крові, концентрація BNP та NT-proBNP).	0,5
10.	Підготовка та написання історії хвороби.	0,5
11.	- Підготовка до практичного заняття за темою №11 «Курація хворих із суглобовим синдромом». - Удосконалення інтерпретації даних променевого дослідження суглобів за темою. - Удосконалення інтерпретації результатів лабораторних досліджень (аналіз синовіальної рідини, загальний аналіз крові, гострофазові показники крові, сечова кислота, РФ, анти-ЦЦП, ANA, ds-DNA).	0,5
12.	- Підготовка до практичного заняття за темою №11 «Курація хворих із суглобовим синдромом». - Удосконалення інтерпретації даних променевого дослідження суглобів за темою. - Удосконалення інтерпретації результатів лабораторних досліджень (аналіз синовіальної рідини, загальний аналіз крові, гострофазові показники крові, сечова кислота, РФ, анти-ЦЦП, ANA, ds-DNA).	0,5
13.	- Підготовка до практичного заняття за темою №12 «Курація хворих із пурпурою» - Удосконалення інтерпретації результатів лабораторних досліджень (загальний аналіз крові, коагулограма, pANCA, cANCA).	0,5
14.	- Підготовка до практичного заняття за темою №13 «Курація хворих із лихоманкою». - Удосконалення інтерпретації рентгенологічного дослідження органів грудної клітки, ультразвукового дослідження органів черевної порожнини за темою. - Удосконалення інтерпретації результатів лабораторних досліджень (загальний аналіз крові, загальний аналіз сечі, бактеріологічний посів крові, ANA, ds-DNA, прокальцитонін).	0,5

15.	- Підготовка до практичного заняття за темою №14 «Курація хворих зі схудненням». - Удосконалення інтерпретації результатів лабораторних досліджень (загальний аналіз крові, загальний аналіз сечі, гострофазові показники, загальний білок та білкові фракції, альбумін, глюкоза крові, креатинін, електроліти крові). - Удосконалення інтерпретації результатів імунологічних досліджень крові (ANA, anti-dsDNA, ANCA, ревматоїдний фактор, анти-ЦЦП).	0,5
16.	- Підготовка до практичного заняття за темою №15 «Курація хворих із дисфагією та печією». - Удосконалення інтерпретації даних езофагогастродуоденоскопії (ЕГДС) за темою. - Удосконалення інтерпретації даних дослідження секреторної функції шлунку (добовий pH-моніторінг).	0,5
17.	- Підготовка до практичного заняття за темою №16 «Курація хворих із диспепсією». - Удосконалення інтерпретації даних дослідження секреторної функції шлунку (топографічна експрес pH-метрія). - Удосконалення інтерпретації даних ЕГДС за темою.	0,5
18.	- Підготовка до практичного заняття за темою №17 «Курація хворих із хронічним болем у животі». - Удосконалення інтерпретації даних ендоскопічного дослідження травного тракту (ЕГДС, колоноскопія) за темою. - Удосконалення інтерпретації результатів біохімічного дослідження крові (загальний білок крові та його фракції, трансамінази сироватки крові, загальний білірубін та його фракції, лужна фосфатаза, альфа-амілаза, гамма-глутамілтрансфераза (ГГТ).	0,5
19.	- Підготовка до практичного заняття за темою №18 «Курація хворих із хронічною діареєю та закрепами». - Удосконалення інтерпретації даних ендоскопічного дослідження травного тракту (колоноскопія) за темою. - Удосконалення інтерпретації результатів дихальних тестів (з ^{13}C-сечовиною, ^{13}C-тригліцеридами, ^{13}C-крохмалем, ^{13}C-лактозою та водневого тесту з глюкозою і лактулозою). - Удосконалення інтерпретації даних фекальної еластази-1.	0,5

20.	- Підготовка до практичного заняття за темою №19 «Курація хворих із жовтяницею». - Удосконалення інтерпретації даних ультразвукового дослідження органів черевної порожнини (печінка, жовчний міхур, жовчовивідні шляхи) за темою. - Удосконалення інтерпретації результатів лабораторних досліджень (загальний білірубін та його фракції, альбумін, загальний білок та білкові фракції, трансамінази сироватки крові, лужна фосфатаза, ГГТ, коагулограма).	0,5
21.	- Підготовка до практичного заняття за темою №20 «Курація хворих із гепатомегалією та гепатоспленомегалією». - Удосконалення інтерпретації результатів біохімічного дослідження крові (загальний білірубін та його фракції, альбумін, трансамінази сироватки крові, загальний білок крові та його фракції, лужна фосфатаза, альфа-амілаза, ГГТ). - Удосконалення інтерпретації даних ультразвукового дослідження органів черевної порожнини за темою.	0,5
22.	- Підготовка до практичного заняття за темою №21 «Курація хворих із портальною гіпертензією та асцитом». - Удосконалення інтерпретації даних ультразвукового дослідження органів черевної порожнини за темою. - Удосконалення інтерпретації результатів лабораторних досліджень (загальний аналіз крові, загальний білірубін та його фракції, альбумін, загальний білок та білкові фракції, трансамінази сироватки крові, лужна фосфатаза, ГГТ, електроліти крові, коагулограма).	0,5
23.	- Підготовка до практичного заняття за темою №22 «Курація хворих із легеневим інфільтратом». - Удосконалення інтерпретації даних рентгенологічного дослідження органів грудної клітки за темою. - Удосконалення інтерпретації результатів загального та мікробіологічного дослідження харкотиння.	0,5
24.	- Підготовка до практичного заняття за темою №23 «Курація хворих із хронічним кашлем». - Удосконалення інтерпретації даних рентгенологічного дослідження органів грудної клітки за темою. - Удосконалення інтерпретації даних спірографії та результатів проби з бронхолітиком за темою.	0,5
25.	- Підготовка до практичного заняття за темою №24 «Курація хворих із бронхообструктивним синдромом». - Удосконалення інтерпретації даних спірографії та результатів проби з бронхолітиком за темою.	0,5

26.	- Підготовка до практичного заняття за темою №25 «Курація хворих із ціанозом». - Удосконалення інтерпретації даних рентгенологічного дослідження органів грудної клітки за темою. - Удосконалення інтерпретації даних ЕхоКГ за темою. - Удосконалення інтерпретації результатів лабораторних досліджень (газів артеріальної і венозної крові).	0,5
27.	- Підготовка до практичного заняття за темою №25 «Курація хворих із кровохарканням». - Удосконалення інтерпретації даних рентгенологічного дослідження органів грудної клітки за темою. -Удосконалення інтерпретації результатів лабораторних досліджень (коагулограма, D-димер).	0,5
28.	- Підготовка до практичного заняття за темою №27 «Курація хворих із плевральним випотом». - Удосконалення інтерпретації даних рентгенологічного дослідження органів грудної клітки за темою. - Удосконалення інтерпретації результатів дослідження плевральної рідини (біохімічного, цитологічного та мікробіологічного).	0,5
29.	- Підготовка до практичного заняття за темою №28 «Курація хворих із анемією». - Удосконалення інтерпретації загального аналізу крові, мієлограми та результатів трепанобіопсії кісткового мозку за темою. - Удосконалення інтерпретації показників обміну заліза сироватки крові.	1,0
30.	- Підготовка до практичного заняття за темою №29 «Курація хворих із лейкоцитозом та лімфаденопатією». - Удосконалення інтерпретації загального аналізу крові та мієлограми. - Удосконалення інтерпретації даних цитологічного дослідження біоптату лімфатичного вузла.	1,0
31.	- Підготовка до практичного заняття за темою №30 «Курація хворих із кровоточивістю». - Удосконалення інтерпретації загального аналізу крові та коагулограми.	1,0

32.	- Підготовка до практичного заняття за темою №31 «Курація хворих із сечовим синдромом» . - Удосконалення інтерпретації даних ультразвукового і променевих досліджень органів сечостатевої системи за темою. - Удосконалення інтерпретації результатів лабораторних досліджень (загальний аналіз крові, загальний аналіз сечі, аналіз сечі за Нечипоренко та Зимницьким, мікробіологічне дослідження сечі, креатинін, розрахункова швидкість клубочкової фільтрації, сечовина, сечова кислота крові).	0,5
33.	- Підготовка до практичного заняття за темою №32 «Курація хворих із нефротичним синдромом». - Удосконалення інтерпретації даних ультразвукового і променевих досліджень органів сечостатевої системи за темою. - - Удосконалення інтерпретації результатів лабораторних досліджень (загальний аналіз крові, загальний аналіз сечі, добова протеінурія, загальний холестерин, загальний білок та білкові фракції, креатинін, розрахункова швидкість клубочкової фільтрації, електроліти).	0,5
34.	- Підготовка до практичного заняття за темою №33 «Курація хворих із хронічною хворобою нирок». - Удосконалення інтерпретації даних ультразвукового і променевих досліджень органів сечостатевої системи за темою. - Удосконалення інтерпретації результатів лабораторних досліджень (загальний аналіз крові, загальний аналіз сечі, електроліти, сечовина, креатинін, швидкість клубочкової фільтрації).	0,5
35.	- Підготовка до практичного заняття за темою №34 «Курація хворих із цукровим діабетом». - Удосконалення інтерпретації результатів лабораторних методів дослідження (рівня глюкози крові, глікемічного профілю, глікозильованого гемоглобіну, фруктозаміну, кетонових тіл у крові та сечі) за темою.	5
36.	- Підготовка до практичного заняття за темою №35 «Курація хворих із основними захворюваннями щитоподібної залози». - Удосконалення трактування даних лабораторних методів дослідження (рівня ТТГ, $T_{3в}$, $T_{4в}$, АТПО, антитіл до рецепторів ТТГ, йодурії) за темою.	6
37.	- Підготовка до практичного заняття за темою №36 «Курація хворих із діабетичною та гіпоглікемічною комами, гострою недостатністю надниркових залоз та тиреотоксичним кризом». - Удосконалення трактування даних лабораторних методів дослідження (рівня глюкози крові, глікованого гемоглобіну, електролітів, кетонових тіл у крові та сечі, показників кислотно-основного стану крові, рівня ТТГ, Т4в, АКТГ, кортизолу, альдостерону) за темою.	5

38.	Підготовка до практичного заняття за темою №37 «Ведення пацієнта із імовірним туберкульозом легень, плеври, хребта і суглобів, нервової системи, нирок, лімфатичних вузлів». - Удосконалення трактування даних візуалізації (рентгенографічне дослідження, КТ, МРТ, УЗД органів грудної порожнини та інших органів за темою. - Деталізація підходів до діагностики і лікування окремих форм туберкульозу з урахуванням профілю резистентності збудника.	5
39.	Підготовка до практичного заняття за темою №38 «Ведення пацієнта із станами та захворюванням, що підвищують ризик туберкульозу (ВІЛ-інфекція, трансплантація органів та кісткового мозку, лікування інгібіторами фактора некрозу пухлини, первинні імунодефіцитні стани)». - Оцінювання ризику, профілактика, діагностика і лікування туберкульозу у ВІЛ-позитивних пацієнтів. - Оцінювання ризику і профілактика туберкульозу у пацієнтів з автоімунними захворюваннями, злоякісними новоутвореннями та тих, що готуються або пережили трансплантацію органів або кісткового мозку.	5
40.	Підготовка до практичного заняття за темою №39 «Принципи діагностики та лікування туберкульозу та захворювань, що потребують диференціальної діагностики з туберкульозом (позалікарняна пневмонія, нетуберкульозні мікобактеріози, інвазивні грибкові інфекції), направлені на протидію антибіотикорезистентності». - Вивчення підходів до запобігання та лікування туберкульозу, викликаного хіміорезистентним збудником. - Вивчення алгоритмів діагностики і раціонального антибактеріального лікування нетуберкульозних мікобактеріозів - Вивчення алгоритмів діагностики і раціонального антибактеріального лікування інвазивних грибкових інфекцій - Вивчення алгоритмів діагностики і раціонального антибактеріального лікування позалікарняної пневмонії	5
41.	Підготовка до практичного заняття за темою №40 «Курація хворих із гострим порушенням мозкового кровообігу».	2,5
42.	Підготовка до практичного заняття за темою №41 «Курація н хворих із епілептичними та неепілептичними пароксизмальними станами».	2,5
43.	Підготовка до практичного заняття за темою №42 «Курація хворих із інфекційними та інфекційно-алергічними захворюваннями центральної і периферичної нервової системи».	2,5

44.	Самостійне опрацювання теми №43 «Курація хворих із гострими больовими синдромами при ураженнях центральної та периферичної нервової системи».	4
45.	Самостійне опрацювання теми №44 «Курація хворих із ураженням нервової системи за наявності ВІЛ-інфекції».	3,5
46.	- Підготовка до практичного заняття за темою №45 «Принципи організації надання медичної допомоги в Україні. Курація хворих із захворюваннями серцево-судинної системи». - Удосконалення методики виконання внутрішньовенних ін'єкцій. - Удосконалення методики реєстрації та інтерпретації ЕКГ. - Удосконалення інтерпретації даних допплер-ЕхоКГ. - Удосконалення інтерпретації результатів лабораторних досліджень (ліпідного профілю, коагулограми, D-димеру, біохімічних маркерів некрозу міокарда, креатиніну та розрахункової швидкості клубочкової фільтрації) .	7,0
47.	- Підготовка до практичного заняття за темою №46 «Курація хворих із захворюваннями кістково-м'язової системи, сполучної тканини та органів травлення». - Удосконалення інтерпретації даних ультразвукового та променевого досліджень хребта, органів грудної клітки та суглобів. - Удосконалення інтерпретації результатів дослідження синовіальної рідини та серологічних досліджень при аутоімунних захворюваннях. - Удосконалення інтерпретації даних ультразвукового дослідження органів черевної порожнини, pH-метрії стравоходу і шлунка та ендоскопічного дослідження шлунково-кишкового тракту. - Удосконалення інтерпретації результатів біохімічного дослідження крові (загальний білок крові та його фракції, трансамінази сироватки крові, загальний білірубін та його фракції, лужна фосфатаза, альфа-амілаза, ГГТ). - Удосконалення інтерпретації результатів дихальних тестів та визначення фекальної еластази-1.	7,0

48.	- Підготовка до практичного заняття за темою №47 «Курація хворих із захворюваннями органів дихання, крові та кровотворних органів і сечостатевої системи». - Удосконалення інтерпретації даних ультразвукового та променевого дослідження органів грудної клітки, дослідження функції зовнішнього дихання та ендоскопічного дослідження бронхів. - Удосконалення інтерпретації дослідження мокротиння та плевральної рідини. - Удосконалення інтерпретації загального аналізу крові, мієлограми, даних гістоморфологічного дослідження біоптату лімфатичних вузлів та показників обміну заліза сироватки крові. - Удосконалення інтерпретації даних променевих досліджень органів сечостевої системи. - Удосконалення інтерпретації результатів лабораторних досліджень (загальний аналіз сечі, аналіз сечі за Нечипоренком і Зимницьким, мікробіологічне дослідження сечі, креатинін, розрахункова швидкість клубочкової фільтрації, сечовина, сечова кислота).	7,0
49.	- Підготовка до практичного заняття за темою №48 «Диференційований підхід до надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах захворювань серцево-судинної системи». - Удосконалення методики проведення серцево-легеневої реанімації. - Удосконалення інтерпретації ЕКГ, даних допплер-ЕхоКГ. - Удосконалення інтерпретації коагулограми, рівня D-димеру, натрійуретичних пептидів, біохімічних маркерів некрозу міокарда.	8,0
50.	- Підготовка до практичного заняття за темою №49 «Диференційований підхід до надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах захворювань органів травлення». - Удосконалення інтерпретації результатів біохімічного дослідження крові (загальний білірубін та його фракції, альбумін, трансамінази сироватки крові, загальний білок та білкові фракції, лужна фосфатаза, альфа-амілаза, ГГТ). - Удосконалення інтерпретації ультразвукового та ендоскопічного дослідження травного тракту.	8,0

51.	- Підготовка до практичного заняття за темою №50 «Диференційований підхід до надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах захворювань органів дихання та сечостатевої системи». - Удосконалення інтерпретації результатів променевих досліджень органів грудної клітки. - Удосконалення інтерпретації результатів лабораторних досліджень (гази артеріальної і венозної крові та показники кислотно-основного стану крові). - Удосконалення інтерпретації даних променевих досліджень органів сечостатевої системи за темою.	8,0
52.	- Підготовка до практичного заняття за темою №51 «Тактика при раптовій зупинці кровообігу». - Удосконалення алгоритму проведення серцево-легеневої реанімації.	0,5
53.	- Підготовка до практичного заняття за темою №52 «Курація хворих із гіпертензивним кризом». - Удосконалення методики вимірювання артерільного тиску та інтерпретації отриманих даних. - Удосконалення інтерпретації ЕКГ та даних ЕхоКГ за темою.	0,5
54.	- Підготовка до практичного заняття за темою №53 «Курація хворих із гострим коронарним синдромом». - Удосконалення методики реєстрації та інтерпретації ЕКГ за темою . - Удосконалення інтерпретації даних ЕхоКГ за темою. - Удосконалення інтерпретації результатів лабораторних досліджень (біохімічних маркерів некрозу міокарда).	0,5
55.	- Підготовка до практичного заняття за темою №54 «Курація хворих із тромбоемболією легеневої артерії». - Удосконалення інтерпретації інтерпретації даних ЕхоКГ і рентгенологічного дослідження органів грудної клітки за темою. - Удосконалення інтерпретації результатів лабораторних досліджень (коагулограма, D-димер, гази артеріальної і венозної крові та показники кислотно-основного стану крові).	0,5
56.	- Підготовка до практичного заняття за темою №55 «Курація хворих із гострою серцевою недостатністю». - Удосконалення інтерпретації даних ЕхоКГ за темою. - Удосконалення інтерпретації результатів лабораторних досліджень (коагулограма, креатинін крові, розрахункова швидкість клубочкової фільтрації, електроліти крові, концентрація BNP та NT-proBNP, D-димер) за темою.	0,5

57.	- Підготовка до практичного заняття за темою №56 «Курація хворих із шоком». - Удосконалення методики реєстрації та інтерпретації ЕКГ і даних ЕхоКГ за темою.	0,5
58.	- Підготовка до практичного заняття за темою №57 «Курація хворих із гострими/пароксизмальними порушеннями ритму та провідності серця». - Удосконалення інтерпретації ЕКГ за темою. - Удосконалення інтерпретації коагулограми.	0,5
59.	- Підготовка до практичного заняття за темою №58 «Курація хворих із гострою дихальною недостатністю». - Удосконалення інтерпретації рентгенологічного дослідження органів грудної клітки за темою. - Удосконалення інтерпретації результатів лабораторних досліджень (гази артеріальної і венозної крові та показники кислотно-основного стану крові).	0,5
60.	- Підготовка до практичного заняття за темою №59 «Курація хворих із меленою та гематемезісом». - Удосконалення інтерпретації даних ЕГДС та колоноскопії за темою.	0,5
61.	- Підготовка до практичного заняття за темою №60 «Курація хворих із гострою печінковою недостатністю». - Удосконалення інтерпретації результатів лабораторних досліджень (АЛТ, АСТ, загальний білірубін та його фракції, сечовина, коагулограма, гази артеріальної і венозної крові, показники кислотно-основного стану крові, токсикологічний скринінг сечі, скринінг на вірусні інфекції).	0,5
62.	- Підготовка до практичного заняття за темою №61 «Курація хворих із олігоанурією». - Удосконалення інтерпретації даних ультразвукового і променевих досліджень органів сечостатевої системи за темою. - Удосконалення інтерпретації результатів лабораторних досліджень (загальний аналіз крові, загальний аналіз сечі, добова протеінурія, загальний холестерин, загальний білок та білкові фракції, креатинін, розрахункова швидкість клубочкової фільтрації, електроліти).	0,5
63.	- Підготовка до практичного заняття за темою №62 «Курація хворих із комою». - Удосконалення інтерпретації результатів лабораторних досліджень (загальний аналіз крові, глюкоза крові, АЛТ, АСТ, креатинін, розрахункова швидкість клубочкової фільтрації, загальний білірубін та його фракції, електролітів, коагулограма, гази артеріальної та венозної крові і показники кислотно-основного стану крові).	0,5

64.	- Підготовка до практичного заняття за темою 63 «Курація хворих із синкопе». - Удосконалення методики інтерпретації ЕКГ та ЕхоКГ за темою. - Удосконалення методики вимірювання артеріального тиску та інтерпретації отриманих даних.	0,5
Усього годин за модулем 3		116
Усього годин з дисципліни		265

10. Індивідуальні завдання

- Доповідь на клінічних конференціях баз кафедр.
- Доповідь історії хвороби хворого на практичному занятті.
- Написання тез, статей.

11. Методи навчання

За джерелом знань: словесні (пояснення, лекція, бесіда, навчальна дискусія, розповідь); наочні (ілюстрація, демонстрація); практичні (практична робота, опанування та відпрацювання практичних навичок); робота з книгою.

За логікою викладу навчального матеріалу: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний і традуктивний методи.

За рівнем пізнавальної активності: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий, дослідницький методи та метод проблемного викладу.

Інтерактивні методи: рольова гра, робота у малих групах (командах), кейс-метод, творчі завдання, використання навчальних інтерактивних відеокурсів, участь у лікарських конференціях, консиліумах, мозковий штурм, дискусія, симуляційне навчання.

Дистанційні методи навчання з використанням сучасних освітніх платформ та освітніх ресурсів (платформа LIKAR.NMU, Zoom, Skype, Classroom тощо).

12. Методи та форми контролю, розподіл балів, які отримують

студенти, оцінювання

Методи контролю: усний (опитування, співбесіда), письмовий, тестовий, практичний (оцінювання практичних навичок та вмінь), програмований (комп'ютерний) контроль, контроль виконання індивідуальних завдань, самоконтроль.

Система оцінювання знань студентів з дисципліни включає поточний а кінцевий контроль знань, оцінювання результатів практик, атестація здобувачів вищої освіти за освітнім рівнем «Медицина».

Поточне навчання

При організації навчання за кредитно-трансферною системою навчання використовується сесійно-модульний контроль, який передбачає наступні види контролю:

Вихідний контроль знань передбачає визначення початкового рівня знань студентів з суміжних дисциплін, який необхідний для опанування дисципліни, яку вивчає студент. Результати вихідного контролю знань не враховують у поточному навчанні студента, оскільки вони мають тільки ознайомчий і діагностичний характер для викладача.

Поточний контроль передбачає 100% опитування студентів групи на практичному занятті з обов'язковим оцінюванням всіх складових елементів заняття – тестового контролю, усного опитування, вирішення ситуаційних задач, опису препаратів, тощо. Кожна тема заняття передбачає також проведення контролю практичних навичок. За кожний етап заняття і елемент поточного контролю студент отримує традиційну оцінку «5-4-3-2», із яких викладач формує середню арифметичну оцінку за заняття, яка конвертується у бали згідно шкали (розподілу), що передбачена робочою навчальною програмою, яка була складена і затверджена до початку вивчення дисципліни. У випадку, якщо студент отримує «2», то дана оцінка конвертується у 0 балів.

Студент має право покращити свої знання і навички з теми, за яку отримав загальну оцінку «2» і відповідно 0 балів, впродовж наступного

навчального заняття, під час поточного контролю, за регламентом кафедри, без отримання балів.

Оцінюванню також підлягають:

письмові навчальні роботи, написання яких передбачено навчальною програмою з дисципліни, та навчальні теми, які винесені як самостійна робота в позааудиторний час.

Кафедри нараховують також додаткові бали за участь та отримання призових місць у міжнародних, всеукраїнських та інших олімпіадах з навчальної дисципліни.

Після проведення заняття викладач оголошує студентам їхню середню оцінку.

Сума балів, яку накопичив студент в результаті поточного навчання, є складовою загальної оцінки з дисципліни відповідно до видів кінцевого контролю знань. Максимальна кількість балів, яку може накопичити студент за поточний контроль складає 80 балів.

На оцінювання індивідуальної роботи студента відводяться бали в межах максимальної кількості балів за поточний контроль, а саме в межах 80 балів за рішенням кафедри.

Сума балів за поточний контроль з урахуванням оцінювання усіх видів навчальної діяльності (аудиторної, індивідуальної, відвідування лекцій) не повинна перевищувати 80 балів. Підсумковий бал за поточну діяльність визначається як арифметична сума балів за кожне заняття.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми модуля студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною) шкалою та за багатобальною шкалою з використанням прийнятих та затверджених критеріїв оцінювання для дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для вивчення теми. Студент має отримати оцінку з кожної теми. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали.

Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали залежно від кількості тем у модулі. Кількість балів, що відповідає оцінці «5» вираховується шляхом ділення максимальної кількості балів за поточну навчальну діяльність, а саме 80 на кількість практичних занять. Для розрахунку оцінки «3» вираховується кількість балів, що становить 60% від максимальної кількості балів за поточну навчальну діяльність, тобто 48-50 балів, що ділиться на кількість практичних занять. Вага кожної теми у межах одного модуля в балах має бути однаковою.

Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки.

Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль 1 (4 курс). Внутрішня медицина (гастроентерологія, гематологія, пульмонологія) в т.ч. ендокринологія, фтизіатрія, виробнича лікарська практика (професійне навчання) внутрішні хвороби. Форма контролю – підсумковий контроль

<table>
<tr><td colspan="2">Поточне оцінювання та самостійна робота*</td><td rowspan="2">Індивідуальна робота студентів</td><td rowspan="2">Сума балів за поточне навчання</td><td rowspan="2">Підсумковий контроль</td><td rowspan="2">Сума</td></tr>
<tr><td>Традиційна оцінка</td><td>Конвертація у бали</td></tr>
<tr><td colspan="2">Т1-Т34</td><td rowspan="5">5,2 бала, з них: 2,6 бала – написання історії хвороби; 2,6 бала – виконання індивідуальних завдань</td><td rowspan="5">Максимум 80 балів</td><td rowspan="5">Максимум 120 балів</td><td rowspan="5">Максимум 200 балів</td></tr>
<tr><td>5</td><td>2,2</td></tr>
<tr><td>4</td><td>1,8</td></tr>
<tr><td>3</td><td>1,4</td></tr>
<tr><td>2</td><td>0</td></tr>
</table>

Примітка. * - 50% балів відводиться за СРС (за кожною темою)

Модуль 2. Внутрішня медицина (кардіологія, ревматологія, нефрологія), в т.ч. клінічна імунологія та алергологія. Форма контролю – підсумковий контроль

Поточне оцінювання та самостійна робота*		Індивідуальна робота студентів	Сума балів за поточне навчання	Підсумковий контроль	Сума
Традиційна оцінка	Конвертація у бали				
Т1-Т30		5 балів, з них: 2,5 бала – написання історії хвороби; 2,5 бала – виконання індивідуальних завдань	Максимум 80 балів	Максимум 120 балів	Максимум 200 балів
5	2,5				
4	2,1				
3	1,6				
2	0				

Примітка. * - 50% балів відводиться за СРС (за кожною темою)

Модуль 3. Внутрішня медицина, в тому числі фтизіатрія, ендокринологія, невідкладні стани в неврології, виробнича лікарська практика (професійне навчання) внутрішні хвороби. Форма контролю – підсумковий контроль

Поточне оцінювання та самостійна робота*		Індивідуальна робота студентів	Сума балів за поточне навчання	Підсумковий контроль	Сума
Традиційна оцінка	Конвертація у бали				
Т1-Т61		6,8 бала, з них: 2,0 бала – написання історії хвороби; 4,8 бала (по 1,6 бала) – виконання трьох індивідуальних завдань	Максимум 80 балів	Максимум 120 балів	Максимум 200 балів
5	1,2				
4	1,0				
3	0,8				
2	0				

Примітка. * - 50% балів відводиться за СРС (за кожною темою).

Кінцевий контроль

Кінцевий контроль передбачає визначення рівня сформованих знань і навичок. Його проводять по завершенню вивчення дисципліни. Він включає

контроль теоретичної та практичної підготовки. Види кінцевого контролю: підсумковий контроль, атестація здобувачів вищої освіти.

До кінцевого контролю з дисципліни допускаються студенти при умові відвідування не менше 75% навчальних аудиторних занять (лекції, семінарські, лабораторні, практичні заняття) із всією накопиченою сумою балів впродовж вивчення дисципліни.

У випадку, якщо студент відвідав менше, ніж 75% (пропустив 25% і більше занять) навчальних аудиторних годин, то він вважається таким, який не виконав навчальну програму і навчальний план з дисципліни, а, отже, має повторно вивчити дисципліну.

Кінцевий контроль проводять у формі підсумкового контролю з дисципліни: модуль 1 (4 курс, 7-8 семестри), модуль 2 (5 курс, 9-10 семестри) та модуль 3 (6 курс, 11-12 семестри); комбінована форма проведення. Обсяг навчальних питань, які винесені до кінцевого контролю, має містити найбільш важливі питання з дисципліни, та не має становити всього навчального матеріалу, вивчення якого передбачено навчальною програмою із дисципліни. Оцінка результатів складання підсумкового контролю здійснюється за 200-бальною системою контролю знань, прийнятою в університеті та національною шкалою і відображаються у відповідних відомостях.

Підсумковий контроль – це форма підсумкового контролю виявлення сформованих у студента навичок і знань з окремої навчальної дисципліни за весь період вивчення дисципліни, яку проводять по закінченню вивчення дисципліни на останньому занятті. При виставленні оцінки з дисципліни враховують накопичену студентом кількість балів за поточне навчання (максимальна кількість балів 80) та результат складання підсумкового контролю у балах (максимальна кількість балів 120). Студент складає підсумковий контроль з тією кількістю балів, яку він накопичив впродовж поточного навчання. Форма проведення підсумкового контролю та вид завдань визначаються навчальною (робочою) програмою з дисципліни та

регламентом кафедри. Зарахування кредиту за вивчену дисципліну здійснюється при умові накопичення загальної кількості отриманих студентом балів, що має бути не меншою за мінімальну, яка визначена робочою навчальною програмою з дисципліни і відповідає мінімальному значенню оцінки Е, а отже, складає 111 балів.

Форми контролю: вихідний, поточний, проміжний та кінцевий (підсумковий) контроль.

Оцінка з навчальної дисципліни визначається як середнє арифметичне кількості балів, отриманих за 1 модуль (4 курс), 2 модуль (5 курс) і 3 модуль (6 курс).

Оцінювання знань із дисципліни проводять за відповідною шкалою:

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
170-200	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
155-169	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
140-154		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
125-139	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
111-124		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
60-110	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-59		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним

			вивченням дисципліни)

Регламент проведення кінцевого контролю з переліком питань обговорюється та затверджується на методичній нараді кафедри, ЦМК з терапевтичних дисциплін, затверджується проректором з науково-педагогічної та навчальної роботи та оприлюднюється до початку навчання (сайт, стенд, ознайомлення на першій лекції або практичному занятті).

Порядок ліквідації академічної заборгованості

При отриманні незадовільної оцінки із дисципліни в межах 60-110 балів (FX), в межах 1-59 балів (F) студент має право повторно її скласти 2 рази: один кафедральній комісії за участю зав. кафедри, а останній раз – комісії за участю завідуючого кафедри та декана, при отриманні 111 незадовільної оцінки із дисципліни студент зобов'язаний повторно її вивчити у позанавчальний час на платній основі.

Повторне складання дисциплін із отриманими незадовільними оцінками проводять за графіком, який складає кафедра, узгоджує з деканом (інтервал між спробами або дисциплінами не менше 3 днів). Дисципліни, які вивчають на відповідному курсі мають бути складені до початку нового навчального року. Наявність академічної заборгованості до початку нового навчального року є підставою для відрахування студента із університету за невиконання вимог навчального плану (або оформлення академічної відпустки та повторного курсу навчання за станом здоров′я).

Повторне отримання студентом незадовільної оцінки за результатом повторного її вивчення з урахуванням двох перескладань дисципліни або незадовільних оцінок із 3-х дисциплін, а також наявності пропущених аудиторних навчальних занять без поважних причин, сума пропусків яких складає 120 годин і більше, обумовлює його відрахування із університету за невиконання навчального плану.

На можливість складання студентом кінцевого контролю з

дисципліни не впливають результати складання інших дисциплін.

Засоби діагностики успішності навчання: індивідуальні завдання, презентації, питання для поточного контролю, робочі зошити, тестові питання, тестові завдання, ситуаційні задачі, результати лабораторних та інструментальних досліджень, протоколи клінічного розбору хворого, теоретичні питання та завдання для підсумкового контролю, щоденник з виробничої практики та зведений цифровий звіт про проходження виробничої практики.

Перелік теоретичних питань до підсумкового контролю. Модуль 1 (4 курс). Внутрішня медицина (гастроентерологія, гематологія, пульмонологія) в т.ч. ендокринологія, фтизіатрія, виробнича лікарська практика (професійне навчання) внутрішні хвороби

1. Ожиріння та його наслідки. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви та антропометричні методи дослідження (вимірювання окружності талії, стегон, оцінка типу відкладання жиру). Методи розрахунку індексу маси тіла. Діагностика. Основні наслідки ожиріння: метаболічний синдром, цукровий діабет, захворювання серцево-судинної системи та шлунково-кишкового тракту. Медикаментозне та немедикаментозне лікування.

2. Езофагіти. Гастроезофагеальна рефлюксна хвороба. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Диференційована терапія. Первинна та вторинна профілактика.

3. Диспепсія. Визначення. Етіологія та патогенез. Роль *Helicobacter pylori (H. pylori)* у виникненні гастродуоденальної патології. Класифікація. Недосліджена та функціональна диспепсія. Діагностичні критерії.

Диференціальна діагностика. Сучасні підходи до лікування функціональної диспепсії. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

4. Гастрити та дуоденіти. Визначення. Етіологія та патогенез. Роль *H. pylori* у розвитку гастритів та дуоденітів. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика. Методи діагностики інфекції *H. pylori*). Диференціальна діагностика. Лікування, включаючи ерадикаційну терапію *H. pylori*. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

5. Пептичні виразки шлунка та дванадцятипалої кишки. Визначення. Виразкова хвороба. Основні причини пептичних виразок (*H. pylori,* медикаменти тощо). Класифікація пептичних виразок. Клінічні прояви. Діагностика. Диференціальна діагностика. Ускладнення (перфорація, пенетрація, кровотеча, стеноз, малігнізація). Тактика ведення. Ерадикаційна терапія, контроль ефективності ерадикації. Медикаментозна терапія *H. Pylori*-негативних виразок. Показання до ендоскопічних та хірургічних втручань. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

6. Целіакія та інші ентеропатії. Визначення. Етіологія та патогенез. Роль непереносимості компонентів їжі, імунних факторів і ензимопатій (несприйняття лактози, фруктози, галактози тощо). индроми мальабсорбції та мальдигестії (недостатності травлення. Діагностика. Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Диференційована терапія. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

7. Запальні захворювання кишечника. Виразковий коліт та хвороба Крона. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Особливості клінічного перебігу залежно від ступеня активності, тяжкості та фази перебігу. Діагностика. Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Кишкові та позакишкові ускладнення та захворювання, асоційовані з запальними захворюваннями кишечника (токсична дилятація, перфорація, склерозуючий холангіт, спондиліт, артрити, увеїти тощо). Лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

8. Синдром подразненого кишечника. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви різних варіантів. Римські діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

9. Жовчнокам'яна хвороба, хронічний холецистит та функціональні біліарні розлади. Визначення. Етіологія та патогенез. Значення інфекції, порушень моторики та дисхолії у розвитку хронічного холециститу та жовчнокам'яної хвороби. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика. Диференціальна діагностика. Ускладнення жовчнокам’яної хвороби. Лікування, в тому числі ендоскопічне та хірургічне. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

10. Хронічні гепатити. Визначення. Етіологія та патогенез (роль вірусів гепатиту B, C, D, автоімунних, токсичних та медикаментозних факторів). Класифікація. Особливості клінічних проявів залежно від етіології. Основні клініко-біохімічні синдроми. Діагностика. Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Тактика ведення. Лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

11. Цирози печінки. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Основні клініко-біохімічні синдроми. Діагностика. Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Тактика ведення. Лікування, в тому числі терапія ускладнень. Показання до ендоскопічних та хірургічних втручань і трансплантації печінки. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

12. Хронічний панкреатит. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Основні клінічні синдроми (больовий, синдром екзокринної та ендокринної недостатності підшлункової залози, диспептичний синдром). Діагностика. Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Диференційоване лікування. Показання до ендоскопічних та хірургічних втручань. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

13. Анемії. Визначення. Класифікація. Етіологія та патогенез різних форм анемій (постгеморагічної, залізодефіцитної, B_{12}-дефіцитної, фолієводефіцитної, апластичної, гемолітичної). Особливості клінічних та діагностики. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування різних форм анемій. Застосування компонентів крові та кровозамінників. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

14. Гемофілія та ідіопатична тромбоцитопенічна пурпура (імунна тромбоцитопенія). Визначення. Класифікація. Етіологія та патогенез, основні клінічні синдроми. Діагностика. Діагностичні критерії Диференціальна діагностика. Лікування. Профілактика кровотеч. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

15. Гострі лейкемії. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Основні клініко-гематологічні синдроми. Клінічні прояви. Діагностика. Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування. Трансплантація кісткового мозку. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

16. Хронічні лейкемії. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Основні клінічні прояви та клініко-гематологічні синдроми. Діагностика. Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування. Трансплантація кісткового мозку. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

17. Принципи доказової медицини. Визначення поняття. Принципи та складові доказової медицини. Основні поняття клінічних досліджень. Рівні доказовості та сила рекомендацій. Роль доказової медицини у сучасній клінічній практиці. Медичні та етичні аспекти доказової медицини.

18. Хронічне обструктивне захворювання легень. Бронхіти. Визначення. Значення куріння, екологічних, професійних чинників та інфекції у розвитку захворювання. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика, результати лабораторних та інструментальних досліджень

залежно від ступеня тяжкості. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

19. Бронхіальна астма. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика, результати лабораторних та інструментальних досліджень залежно від ступеня тяжкості. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування. Невідкладна допомога при тяжкому загостренні бронхіальної астми. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

20. Пневмонії. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви і особливості перебігу залежно від збудника. Діагностика. Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Ускладнення (гострий респіраторний дистрес-синдром, деструкція легеневої тканини, гостра дихальна недостатність та інші). Диференційоване лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

21. Плеврити. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Показання до плевральної пункції та дренування плевральної порожнини. Лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

22. Інфекційно-деструктивні захворювання легень. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування. Показання до ендоскопічних та хірургічних втручань. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

23. Бронхоектатична хвороба. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування. Показання до ендоскопічних та хірургічних втручань. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

24. Дихальна недостатність. Визначення дихальної та легеневої недостатності. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика, зокрема, дослідження функції зовнішнього дихання,

пульсоксиметрія, аналіз газів артеріальної та венозної крові, показників кислотно-основного стану крові. Диференціальна діагностика. Лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

25. Діагностика та лікування захворювань внутрішніх органів у людей похилого віку. Особливості обміну речовин у похилому віці. Супутні захворювання та їх поширеність. Особливості клінічних проявів, діагностики та фармакотерапії у людей похилого віку. Профілактика. Прогноз.

26. Цукровий діабет, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика: алгоритми та протоколи діагностики.

27. Цукровий діабет 1-го та 2-го типу, сучасні методи терапії: алгоритми та протоколи лікування.

28. Гострі та хронічні ускладнення цукрового діабету. Алгоритми та протоколи діагностики та лікування діабетичної коми (гіперглікемічної кетоацидотичної, гіперосмолярної некетоацидотичної, гіперлактацидемічної) та гіпоглікемічної коми, діабетичної нейропатії, діабетичної нефропатії, ретинопатії, синдрому діабетичної стопи. Особливості перебігу та лікування цукрового діабету при вагітності та у хірургічних хворих.

29. Йододефіцитні захворювання щитоподібної залози. Ознаки ендемічної місцевості за ВООЗ. Клініка, діагностика, профілактика та лікування. Гіпотиреоз та тиреоїдити. Класифікація, діагностика, клініка, лікування: алгоритми діагностики та лікування йододефіцитних захворювань, гіпотиреозу, тиреоїдитів.

30. Тиреотоксикоз, етіологія, патогенез, клініка. Рак щитоподібної залози, класифікація, клініка. Захворювання прищитоподібних залоз, класифікація, клініка. Алгоритми діагностики та лікування тиреотоксикозу, раку щитоподібної залози, гіперпаратиреозу та гіпопаратиреозу.

31. Захворювання надниркових залоз. Хронічна недостатність кори надниркових залоз. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика та лікування. Гормонально-активні пухлини надниркових залоз: алгоритми діагностики та лікування синдрому Кушинга, феохромоцитоми.

32. Захворювання гіпоталамо-гіпофізарної системи: акромегалія та гіпофізарний гігантизм, хвороба Кушинга, гіперпролактинемія, нецукровий діабет, гіпопітуїтаризм. Ожиріння. Захворювання статевих залоз. Етіологія, патогенез, клініка. Алгоритми діагностики та лікування.

33. Основні епідеміологічні показники туберкульозної інфекції та їх оцінка. Епідеміологія туберкульозу в Україні та світі. Групи ризику туберкульозу.

34. Клінічна класифікація туберкульозу. Поняття про туберкульозну інфекцію, захворювання на активний туберкульоз.

35. Легеневі, позалегеневі, комбіновані локалізації туберкульозу. Генералізований (міліарний) туберкульоз: особливості перебігу, діагностика, лікування.

36. Симптоми, що можуть свідчити про туберкульоз.

37. Особливості перебігу туберкульозу на тлі ВІЛ-інфекції.

38. Методи діагностики туберкульозу на первинній ланці медичної допомоги.

39. Метод мікроскопії мазка мокротиння: роль у виявлення туберкульозу, переваги і недоліки. Культуральне дослідження мокротиння на рідкому і щільному середовищі в діагностиці туберкульозу: роль у виявлення туберкульозу, переваги і недоліки.

40. Методи молекулярно-генетичної діагностики туберкульозу: особливості застосування, показання, переваги і недоліки, інтерпретація результатів.

41. Методи променевої та інструментальної діагностики туберкульозу.

42. Діагностика туберкульозної інфекції.

43. Діагностика туберкульозу на тлі ВІЛ-інфекції.

44. Лікування туберкульозу у ВІЛ-позитивних пацієнтів. Терміни призначення протитуберкульозної та антиретровірусної терапії.

45. Основні принципи лікування туберкульозу.

46. Організація амбулаторного лікування туберкульозу. Показання до госпіталізації пацієнта з туберкульозом.

47. Роль інфекційного контролю в профілактиці туберкульозу. Поняття про адміністративний інфекційний контроль.

48. Захист органів дихання медичного працівника: правила підбору, надягання та користування респіратором.

49. Відстеження контактів пацієнта з туберкульозом.

50. Профілактичне лікування туберкульозу: режими, показання, протипоказання.

Перелік практичних робіт та завдань до підсумкового контролю. **Модуль 1 (4 курс). Внутрішня медицина (гастроентерологія, гематологія, пульмонологія) в т.ч. ендокринологія, фтизіатрія, виробнича лікарська практика (професійне навчання) внутрішні хвороби**

Перелік типових задач діяльності та умінь, що перевіряються при проведенні підсумкового контролю:

- Робота з хворим:

- Збирати скарги, анамнез хвороби та анамнез життя.

- Збирати інформацію щодо загального стану пацієнта (свідомість, конституція) та оцінювати його зовнішній вигляд (огляд шкіри, підшкірного жирового шару, пальпація лімфатичних вузлів, щитоподібної та молочних залоз). Обстежувати кістково-м'язову систему (огляд та пальпація).

- Обстежувати органи дихання (огляд і пальпація грудної клітки, перкусія та аускультація легень).

- Обстежувати серцево-судинну систему (огляд і пальпація ділянки серця та поверхневих судин, перкусія меж серця, аускультація серця та судин).

- Обстежувати органи травлення (огляд живота, пальпація та перкусія кишок, шлунка, печінки, селезінки, пальпація підшлункової залози).

- Обстежувати сечовидільну систему (огляд поперекової ділянки, пальпація нирок).

- Встановити попередній діагноз захворювання (Список 2).
- Призначити та обґрунтувати лабораторне та/або інструментальне обстеження хворого із захворюваннями (Список 4).
- Інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень (Список 4).
- Проводити диференційну діагностику захворювань (Список 2).
- Встановити клінічний діагноз захворювань (Список 2).
- Визначати необхідний режим і дієту хворого із захворюваннями (Список 2).
- Визначати принципи та характер лікування (консервативне, інтервенційне, оперативне) захворювань (Список 2).
- Діагностувати невідкладні стани та надавати екстрену медичну допомогу (Список 3).
- Виконувати медичні маніпуляції (Список 5).
- Визначати тактику вторинної профілактики хворих, які підлягають диспансерному нагляду.
- Вести медичну документацію.

Список 2 (Захворювання)

Хвороби крові та кровотворних органів

1. Анемії
2. Гострі та хронічні лейкемії
3. Гемофілія
4. Ідіопатична тромбоцитопенічна пурпура (імунна тромбоцитопенія).

Хвороби органів дихання

1. Хронічне обструктивне захворювання легень
2. Бронхіти
3. Бронхіальна астма

4. Пневмонії

5. Плеврити

6. Інфекційно-деструктивні захворювання легень

7. Бронхоектатична хвороба

8. Дихальна недостатність

9. Легенева недостатність.

Хвороби органів травлення

1. Езофагіти. Гастроезофагеальна рефлюксна хвороба

2.Функціональні гастроінтестинальні розлади (розлади кишково-мозкової взаємодії)

3. Гастрити та дуоденіти

4. Пептичні виразки шлунка та дванадцятипалої кишки. Виразкова хвороба

5. Ентерити. Коліти

6. Жовчнокам'яна хвороба, хронічний холецистит та функціональні біліарні розлади

7. Хронічні гепатити

8. Цирози печінки

9. Хронічний панкреатит.

Хвороби ендокринної системи, розладу харчування та порушення обміну речовин

1. Акромегалія та гіпофізарний гігантизм

2. Гіпотиреоз

3. Гіпопітуїтаризм

4. Тиреотоксикоз

5. Ендемічний зоб

6. Нецукровий діабет

7. Вузловий зоб, пухлини щитоподібної залози

8. Ожиріння

9. Вроджена дисфункція кори надниркових залоз

10. Порушення кальцій-фосфорного обміну, обмін вітаміну Д

11. Тиреоїдити

12. Хвороба та синдром Кушинга

13. Хронічна недостатність надниркових залоз

14. Цукровий діабет

15. Гіпопаратиреоз

16. Гіперпаратиреоз

17. Пухлини надниркових залоз

18. Гіперінсулінізм

19. Нейро-ендокринні пухлини

20. Пухлини гіпофіза

21. Гіперпролактинемія

22. Гіпогонадизм.

Туберкульоз

1. Туберкульоз легень
2. Туберкульоз плеври
3. Туберкульоз хребта та суглобів
4. Туберкульоз нервової системи
5. Туберкульоз лімфатичних вузлів

Список 3 (Невідкладні стани)

1. Гостра наднирникова недостатність
2. Гіпоглікемічна кома
3. Гостра дихальна недостатність
4. Гостра печінкова недостатність
5. Діабетична, в т.ч. кетоацидотична, гіперосмолярна, лактацидемічна коми.
6. Тиреотоксичний криз
7. Гостра кровотеча (стравохідна, шлунково-кишкова, легенева).

Список 4 (Лабораторні та інструментальні дослідження)

1. Аналіз плевральної рідини
2. Аналіз асцитичної рідини
3. Активність альфа-амілази в крові та сечі, фекальна еластаза-1
4. Феритин, залізо сироватки крові, трансферин, насичення трансферину залізом
5. Протеїни крові та їх фракції, С-реактивний протеїн
6. Загальний аналіз крові
7. Загальний аналіз сечі
8. Загальний аналіз калу
9. Загальний аналіз стернального пунктату
10. Загальний аналіз харкотиння
11. Цукор і ацетон в сечі
12. Коагулограма
13. Маркери вірусних і аутоімунних гепатитів
14. Мікробіологічне дослідження біологічних рідин та виділень
15. Гормони крові (ТТГ, Т4, Т3, кальцитонін, АКТГ, кортизол, альдостерон та ренін в крові)
16. Метанефрини крові та сечі
17. Антитіла до тиреопероксидази (АТПО), антитіла до рецепторів ТТГ, антитіла до тиреоглобуліну
18. Пероральний тест толерантності до глюкози, глікемічний профіль, С-пептид, глікозильований гемоглобін, фруктозамін
19. Амінотрансамінази крові
20. Загальний білірубін та його фракції
21. Лужна фосфатаза
22. Дослідження функції зовнішнього дихання
23. Методи інструментальної візуалізації щитоподібної залози
24. Методи інструментальної візуалізації органів черевної порожнини

25. Методи інструментальної візуалізації органів грудної порожнини
26. Методи інструментальної візуалізації черепа та кісток
27. Ендоскопічне дослідження бронхів
28. Ендоскопічне дослідження травного тракту
29. Гістоморфологічне дослідження біоптату лімфатичного вузла
30. Тест вивільнення інтерферону гамма
31. Туберкулінова шкірна проба
32. Багатомоментне фракційне дослідження жовчі та pH-метрія шлунку та стравоходу.

Список 5 (Медичні маніпуляції)

1. Проводити введення лікарських речовин (внутрішньовенне струменеве та крапельне, внутрішньом'язове)
2. Проводити пальпацію щитоподібної залози.

Знати клінічну фармакологію основних груп лікарських засобів

1. Антибактеріальних
2. Антимікобактеріальних
3. α- і β- адреностимуляторів
4. Антилейкотрієнових
5. Глюкокортикоїдів
6. Відхаркувальних
7. Гемостатиків
8. Антисекреторних, прокінетиків
9. Пероральних цукрознижувальних засобів та препаратів інсуліну, тироксину, похідних імідазолу
10. Препаратів заліза
11. Холінолітиків

Вміти оформляти медичну документацію

1. Медичну карту стаціонарного хворого (форма № 003/о).

2. Виписку із медичної карти стаціонарного хворого.
3. Листок лікарських призначень (форма № 003-4/о).
4. Направлення на оцінювання повсякденного функціонування.
5. Лікарське свідоцтво про смерть (форма № 106/о).
6. Листок непрацездатності.
7. Рецепти за всіма розділами дисципліни.

Перелік практичних робіт та завдань до підсумкового контролю (модуль 1). Фтизіатрія

1. Стандартний діагностичний алгоритм при обстеженні пацієнта з кашлем та/або іншими симптомами, що можуть свідчити про туберкульоз.
2. Ведення випадків вперше діагностованого туберкульозу та ипадків повторного лікування.
3. Виявлення контактів пацієнта з туберкульозом, скринінгове обстеження, профілактичне лікування.
4. Діагностика і лікування туберкульозу у ВІЛ-позитивних осіб.
5. Оцінювання ризиків під час вибору амбулаторної чи стаціонарної моделі лікування туберкульозу.
6. Вибір і використання засобів індивідуального захисту органів дихання.

Перелік теоретичних питань до підсумкового контролю. Модуль 2 (5 курс). Внутрішня медицина (кардіологія, ревматологія, нефрологія), в т.ч. клінічна імунологія та алергологія

1. Дайте визначення поняттю «імунітет», охарактеризуйте фактори природженого імунітету: клітинні та гуморальні.
2. Дайте визначення поняттю «імунітет», охарактеризуйте фактори набутого (специфічного) імунітету.

3. Моноцитарно-макрофагальна система: функції, особливості, роль у реалізації імунної відповіді. Сучасні аспекти фагоцитозу. Що таке антигенпрезентація.

4. Що таке головний комплекс гістосумісності (англ. − MHC, HLA): будова, властивості, функція. Участь у імунітеті. Схильність до захворювань залежно від HLA-фенотипу.

5. Популяції (Т- і В-лімфоцити) та субпопуляції (Т-хелпери 1 і 2 типу, Т- регуляторні, Т-цитотоксичні клітини) лімфоцитів, їх функція. Основні кластери диференціювання Т-клітин.

6. Що таке В-клітинна імунна відповідь. Основні кластери диференціювання В-клітин. Функція В-лімфоцитів.

7. Структурні компоненти імунних комплексів. Що таке антиген, антитіло, комплемент. Класи імуноглобулінів. Динаміка рівнів імуноглобулінів при імунній відповіді.

8. Цитокіни - медіатори імунної системи. Інтерлейкіни, ростові фактори, фактори некрозу пухлин, інтерферони та молекули адгезії класифікація, функції та участь в імунних процесах.

9. Назвіть та охарактеризуйте методи імунологічного дослідження для визначення кількісних та якісних показників імунітету.

10. Особливості імунологічного анамнезу. Клінічні методи оцінки імунної системи. Інструментальні методи оцінки імунної системи. Проточна цитометрія, визначення імунних клітин за допомогою анти-CD-антиеритроцитарних діагностикумів. ІФА. ПЦР.

11. Імунограма, основні показники.

12. Охарактеризуйте особливості розвитку противірусного імунного захисту, вкажіть зміни на імунограмі при гострих вірусних інфекціях.

13. Охарактеризуйте особливості розвитку протибактеріального імунного захисту, вкажіть зміни на імунограмі при гострих бактеріальних інфекціях.

14. Охарактеризуйте особливості розвитку протигрибкового імунного захисту, вкажіть зміни на імунограмі при грибкових інфекціях.

15. Основні принципи класифікації природжених (первинних) імунодефіцитів.

16. Види природжених та набутих імунодефіцитів В-клітинної ланки: механізми розвитку, особливості клінічного перебігу, імунодіагностики та лікування.

17. Види природжених та набутих імунодефіцитів імунодефіцитів Т-клітинної ланки: механізми розвитку, особливості клінічного перебігу, імунодіагностики та лікування.

18. Види природжених та набутих імунодефіцитів комбінованих імунодефіцитів: механізми розвитку, особливості клінічного перебігу, імунодіагностики та лікування.

19. Природжені імунодефіцити та набутих імунодефіцитів, які обумовлені порушенням фагоцитарної ланки імунітету: механізми розвитку, особливості клінічного перебігу, імунодіагностики та лікування.

20. Природжені імунодефіцити, які обумовлені дефіцитом білків комплементу (природжений дефіцит С1-інгібітора комплементу): механізми розвитку, особливості клінічного перебігу, імунодіагностики та лікування.

21. Стреси, розлади нейрогуморальної та імунної регуляції. Синдром швидкої, хронічної втомлюваності. Імунограма. Імунотерапія.

22. Основні принципи призначення імунотропної терапії в комплексному лікуванні імунозалежних хвороб. Імунокорегуючі препарати; блокатори медіаторів імунних реакцій; замінна терапія; цитокінотерапія, протирецепторні препарати тощо

23. Механізми зриву імунологічної толерантності, роль генетичних факторів. Лабораторні критерії імунодіагностики аутоімунних захворювань.

24. Сучасні підходи до застосування біологічних препаратів (моноклональних антитіл) у лікуванні хворих з аутоімунною патологією.

25. Імунні зміни в онкологічних пацієнтах. Сучасні підходи до імунотерапії хворих з онкологічними хворобами.

26. Трансплантаційна імунологія. Імунологічні показання та протипоказання до трансплантації органів і тканин. Селекція пари донор-реципієнт.

27. Показання для призначення імуносупресивної терапії в пост трансплантаційному періоді. Особливості пред- і післятрансплантаційного імунологічного моніторингу. Попередження ускладнень, лікування.

28. Імунологічні форма безпліддя, діагностика, роль імунної системи у невиношуванні вагітності, методи імунокорекції.

29. Визначення алергії. Роль генетичних факторів і навколишнього середовища в імунопатогенезі алергії. Сучасні уявлення про алергію. Класифікація алергенів.

30. Методи діагностики алергій: ЗАК, шкірні скарифікаційні та прик-тести, внутришкірний тест: ImmunoCAP, багатокомпонентне дослідження ISAC, ALEX2.

31. Принципи протиалергічної терапії. Алергенспецифічна імунотерапія, механізм дії, показання та протипоказання, прогноз ефективності.

32. Клітинно-опосередковані алергічні захворювання: імунопатогенез, клініка, імунодіагностика, імунотерапія.

33. Поняття та диференційна діагностика між алергічним та псевдоалергічним механізмами алергічного захворювання. Принципи лікування псевдоалергії.

34. Медикаментозна алергія. Анафілаксія. Клінічні форми. Імунопатогенез, клініка, алергодіагностика, лікування, алергопрофілактика.

35. Атеросклероз. Визначення. Роль дисліпідемії, системного та місцевого запалення, ушкодження судинної стінки та тромбоцитів у розвитку атеросклерозу. Фактори ризику. Стратифікація серцево-судинного ризику. Особливості клінічних проявів залежно від переважної локалізації

атеросклерозу (аорта, коронарні, мезентеріальні та ниркові артерії, артерії нижніх кінцівок). Діагностика. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

36. Гіпертонічна хвороба (есенціальна артеріальна гіпертензія). Визначення. Роль нейрогуморальних механізмів у регуляції артеріального тиску, ендотеліальної функції та інших чинників у патогенезі гіпертонічної хвороби. Класифікація. Клінічні прояви. Ураження органів-мішеней. Діагностика. Диференціальна діагностика. Стратифікація серцево-судинного ризику. Ускладнення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування. Неускладнені та ускладнені гіпертензивні кризи, особливості лікувальної тактики. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

37. Вторинна артеріальна гіпертензія. Визначення. Основні причини. Особливості клініки, діагностики ниркових (реноваскулярних, ренопаренхіматозних), ендокринних (синдром і хвороба Іценко-Кушинга, феохромоцитома, первинний альдостеронізм, гіпер- та гіпотиреоз), гемодинамічних (коарктація аорти) артеріальних гіпертензій. Артеріальна гіпертензія при синдромі обструктивного апное сну та вагітності. Діагностика. Диференціальна діагностика. Лікування, в тому числі ендоскопічне та хірургічне. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

38. Ішемічна хвороба серця. Хронічні коронарні синдроми. Ішемічна хвороба серця (ІХС): визначення, етіологія, патогенез та класифікація. Хронічні коронарні синдроми. Класифікація стабільної стенокардії Канадського кардіологічного товариства. Ішемія без обструкції коронарних артерій (INOCA) та стенокардія без обструкції коронарних артерій (ANOCA). Безбольова ішемія міокарда. Кардіосклероз. Клінічні прояви хронічних коронарних синдромів. Діагностика. Диференціальна діагностика. Лікування, в тому числі хворобо-модифікуюча терапія. Реваскуляризація міокарда. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

39. Гострий коронарний синдром. Визначення і класифікація гострого коронарного синдрому, нестабільної стенокардії та гострого інфаркту

міокарда (ГІМ). Клінічні прояви та діагностика. Діагностика. Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Ускладнення ГІМ (гостра лівошлуночкова недостатність, порушення ритму і провідності серця, розрив міокарда, гостра аневризма серця, синдром Дресслера тощо). Невідкладна допомога та лікування. Прогноз-модифікуюча терапія. Реабілітація. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

40. Порушення серцевого ритму. Визначення. Етіологія. Класифікація. Електрофізіологічні механізми аритмій (екстрасистолія, фібриляція та тріпотіння передсердь, суправентрикулярні та шлуночкові тахікардії, фібриляція шлуночків). Клінічні прояви. Діагностика (ЕКГ-критерії аритмій, холтерівське моніторування). Диференціальна діагностика. Ускладнення. Медикаментозні та немедикаментозні методи лікування. Невідкладна допомога при пароксизмальних порушеннях серцевого ритму та раптовій серцевій смерті. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

41. Порушення провідності серця. Визначення. Етіологія. Класифікація. Клініка та ЕКГ-діагностика синоатріальних, атріовентрикулярних блокад та блокад ніжок пучка Гіса. Тактика при гострих та хронічних порушеннях провідності серця. Невідкладна допомога при синдромі Морганьї-Едамса-Стокса. Показання та принципи електрокардіостимуляції (тимчасової, постійної). Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

42. Легеневе серце. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви, результати лабораторних та інструментальних досліджень залежно від етіології. Диференціальна діагностика. Принципи диференційованого лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

43. Тромбоемболія легеневої артерії (ТЕЛА). Визначення. Фактори ризику. Патогенез гемодинамічних порушень. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика (клінічна оцінка ймовірності ТЕЛА, лабораторні та

інструментальні дослідження). Діагностичні алгоритми. Диференціальна діагностика. Стратифікація ризику ранньої смерті. Стратегія ведення та лікування хворих із гострою ТЕЛА. Довготривале лікування та профілактика рецидивів. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

44. Вроджені вади серця у дорослих. Визначення. Дефект міжпередсердної і міжшлуночкової перегородок, відкрита артеріальна протока та коарктація аорти. Механізми порушень гемодинаміки, значення розвитку легеневої гіпертензії. Клінічні прояви. Діагностика. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Синдром Ейзенменгера. Лікування (медикаментозне, хірургічне та катетерні втручання). Профілактика ускладнень. Прогноз і працездатність.

45. Ендокардити. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічна картина. Особливості перебігу залежно від збудника. Діагностика. Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Ускладнення (серцева недостатність, емболії, абсцеси тощо). Лікування. Режими антибактеріальної терапії. Показання до хірургічного лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

46. Набуті вади серця. Вади мітрального, аортального, трикуспідального клапанів. Етіологія, механізми порушень гемодинаміки. Класифікація. Комбіновані та поєднані вади серця. Клінічні прояви. Діагностика. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування. Показання до інтервенційних втручань і хірургічного лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

47. Міокардити та кардіоміопатії. Визначення. Етіологія та патогенез міокардитів та основних фенотипів кардіоміопатій (дилатаційної, гіпертрофічної тощо). Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика і діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування міокардитів і різних фенотипів кардіоміопатій. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

48. Перикардити. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Особливості клінічних проявів, перебігу та діагностики різних форм перикардитів. Диференціальна діагностика. Тампонада серця. Показання до пункції перикарда, її діагностичне та лікувальне значення. Диференційована терапія різних форм із урахуванням етіологічних чинників. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

49. Гостра серцева недостатність. Визначення. Етіологія та патогенез порушень центральної та периферичної гемодинаміки. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика. Лікування на догоспітальному, госпітальному етапах та перед випискою пацієнта зі стаціонару. Невідкладна допомога при гострій декомпенсованій серцевій недостатності, гострому набряку легень, ізольованій недостатності правого шлуночка та кардіогенному шоці.

50. Хронічна серцева недостатність. Визначення. Етіологія та патогенез: роль нейрогуморальної активації та ремоделювання серця. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика та Диференціальна діагностика. Немедикаментозне та медикаментозне лікування різних варіантів хронічної серцевої недостатності, включаючи терапію на основі клінічних настанов (GDMT). Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

51. Гостра ревматична лихоманка. Визначення. Роль стрептококової інфекції та імунологічної реактивності у розвитку гострої ревматичної лихоманки. Класифікація. Клінічні прояви (кардит, поліартрит, хорея, кільцеподібна еритема, ревматичні вузлики тощо). Діагностика. Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність. Хронічна ревматична хвороба серця як наслідок перенесеної гострої ревматичної лихоманки.

52. Системний червоний вовчак. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Класифікаційні критерії. Діагностика. Алгоритм діагностики. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування, в тому числі пульс-терапія. Профілактика. Прогноз і працездатність.

53. Системна склеродермія. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Класифікаційні критерії. Діагностика. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування. Профілактика. Прогноз і працездатність.

54. Дерматоміозит та поліміозит. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Критерії класифікації. Діагностика. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування. Профілактика. Прогноз і працездатність.

55. Системні васкуліти. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Вузликовий поліартеріїт, геморагічний та гіперсенситивний васкуліти. Клінічні прояви. Діагностика. Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Лікування. Профілактика. Прогноз і працездатність.

56. Ревматоїдний артрит. Визначення. Етіологія та патогенез. Роль порушень імунного статусу в розвитку захворювання. Класифікація. Клінічні прояви. Класифікаційні критерії. Діагностика, рентгенологічні стадії. Оцінка функціонального стану. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Алгоритм ведення хворого. Лікування: хворобомодифікуючі антиревматичні препарати та симптоматичне лікування. Профілактика. Прогноз і працездатність.

57. Остеоартрит/остеоартроз. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика. Критерії діагностики. Диференціальна діагностика. Немедикаментозне та медикаментозне лікування, в тому числі симптом-модифікуючі препарати. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

58. Подагра. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика. Діагностичні критерії подагричного артриту. Диференціальна діагностика. Немедикаментозне та медикаментозне лікування, в тому числі уратознижувальна терапія. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

59. Аксіальний спондилоартрит, включаючи анкілозивний

спондилоартрит. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Класифікаційні критерії. Діагностика. Диференціальна діагностика. Немедикаментозне та медикаментозне лікування. Профілактика. Прогноз і працездатність.

60. Реактивні артрити. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика. Діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

61. Гломерулонефрити. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви та особливості окремих морфологічних форм. Діагностика. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування з урахуванням морфологічної форми та клінічного перебігу. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

62. Амілоїдоз нирок. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

63. Пієлонефрити. Тубулоінтерстиціальний нефрит. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

64. Гостре пошкодження нирок. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика, діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування гострого пошкодження нирок та його ускладнень. Нирковозамісна терапія: гемодіаліз, гемофільтрація, гемодіафільтрація. Показання, протипоказання та ускладнення нирковозамісної терапії. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

65. Хронічна хвороба нирок. Визначення. Етіологія та патогенез уражень органів та систем. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика,

діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Лікування залежно від стадії та ренопротекція. Нирковозамісна терапія: гемодіаліз, гемофільтрація, гемодіафільтрація, перитонеальний діаліз, трансплантація нирок. Показання, протипоказання та ускладнення нирковозамісної терапії. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз і працездатність.

Перелік практичних робіт та завдань до підсумкового контролю.

Модуль 2 (5 курс). Внутрішня медицина (кардіологія, ревматологія, нефрологія), в т.ч. клінічна імунологія та алергологія

Перелік типових задач діяльності та умінь, що перевіряються при проведенні підсумкового контролю:

- Робота з хворим:

- Збирати скарги, анамнез хвороби та анамнез життя.

- Збирати інформацію щодо загального стану пацієнта (свідомість, конституція) та оцінювати його зовнішній вигляд (огляд шкіри, підшкірного жирового шару, пальпація лімфатичних вузлів, щитоподібної та молочних залоз). Обстежувати кістково-м'язову систему (огляд та пальпація).

- Обстежувати органи дихання (огляд і пальпація грудної клітки, перкусія та аускультація легень).

- Обстежувати серцево-судинну систему (огляд і пальпація ділянки серця та поверхневих судин, перкусія меж серця, аускультація серця та судин).

- Обстежувати органи травлення (огляд живота, пальпація та перкусія кишок, шлунка, печінки, селезінки, пальпація підшлункової залози).

- Обстежувати сечовидільну систему (огляд поперекової ділянки, пальпація нирок).

- Встановити попередній діагноз захворювання (Список 2).

- Призначити та обґрунтувати лабораторне та/або інструментальне обстеження хворого із захворюваннями (Список 4).

- Інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень (Список 4).
- Проводити диференційну діагностику захворювань (Список 2).
- Встановити клінічний діагноз захворювань (Список 2).
- Визначати необхідний режим і дієту хворого із захворюваннями (Список 2).
- Визначати принципи та характер лікування (консервативне, інтервенційне, оперативне) захворювань (Список 2).
- Діагностувати невідкладні стани та надавати екстрену медичну допомогу (Список 3).
- Виконувати медичні маніпуляції (Список 5).
- Визначати тактику вторинної профілактики хворих, які підлягають диспансерному нагляду.
- Вести медичну документацію.

Список 2 (захворювання)

Хвороби серцево-судинної системи

1. Атеросклероз
2. Гіпертонічна хвороба (есенціальна артеріальна гіпертензія)
3. Вторинна артеріальна гіпертензія
4. Ішемічна хвороба серця
5. Порушення серцевого ритму
6. Порушення провідності серця
7. Легеневе серце
8. Тромбоемболія легеневої артерії
9. Вроджені вади серця (дефект міжпередсердної, міжшлуночкової перегородки, відкрита артеріальна протока, коарктація аорти)
10. Ендокардити
11. Набуті вади серця (мітрального, аортального та трикуспідального клапанів, комбіновані мітральні та аортальні вади)

12. Міокардити та кардіоміопатії
13. Перикардити
14. Серцева недостатність.

Хвороби кістково-м’язової системи та сполучної тканини

1. Анкілозивний спондилоартрит
2. Гостра ревматична лихоманка
3. Хронічна ревматична хвороба серця
4. Дерматоміозит та поліоміозит
5. Остеоартрит/остеоартроз
6. Системний червоний вовчак
7. Системна склеродермія
8. Подагра
9. Реактивні артрити
10. Ревматоїдний артрит
11. Системні васкуліти (вузликовий поліартеріїт, геморагічний та гіперсенситивний васкуліти).

Хвороби органів сечостатевої системи

1. Пієлонефрити
2. Тубулоінтерстиціальний нефрит
3. Гострі та хронічні гломерулонефрити
4. Амілоїдоз нирок
5. Гостре пошкодження нирок
6. Хронічна хвороба нирок.

Імунодефіцитні та імунозалежні захворювання

1. Природжені (хвороба Брутона, синдром Віскота-Олдриджа) та набуті імунодефіцитні стани
2. Бронхіальна астма
3. Алергодерматози (дерматити, токсикодермія, екзема)
4. Імунний конфлікт при вагітності.

Список 3 (невідкладні стани)

1. Гіпертензивний криз
2. Гостре пошкодження нирок
3. Гострий коронарний синдром
4. Гостра серцева недостатність
5. Раптова зупинка кровообігу
6. Гострі анафілактичні реакції
7. Гострі/пароксизмальні порушення серцевого ритму (пароксизмальна тахікардія та фібриляція передсердь/тріпотіння передсердь)
8. Тромбоемболія легеневої артерії
9. Шоки.

Список 4 (лабораторні та інструментальні дослідження)

1. Аналіз асцитичної рідини
2. Аналіз синовіальної рідини
3. Аналіз сечі за Нечипоренком
4. Аналіз сечі за Зимницьким
5. Протеїни крові та їх фракції, С-реактивний протеїн
6. Загальний аналіз крові
7. Загальний аналіз сечі, тест на мікроальбумінурію
8. Метанефрини крові та сечі
9. Коагулограма
10. Ліпіди та ліпопротеїни крові та їх фракції
11. Креатинін і сечовина крові та сечі, швидкість клубочкової фільтрації
12. Сечова кислота крові
13. Електроліти крові
14. D-димер, біохімічні маркери некрозу міокарда
15. Загальний імунологічний профіль крові

16. Гістоморфологічне дослідження біоптату паренхіматозних органів

17. Гістоморфологічне дослідження біоптату м’язів та шкіри

18. Серологічні реакції при аутоімунних захворюваннях

19. Мікробіологічне дослідження біологічних рідин та виділень

20. Стандартна ЕКГ (у 12 відведеннях)

21. Стрес-тести діагностики ішемії міокарда

22. Ехокардіографія та допплерографія

23. Методи інструментальної візуалізації щитоподібної залози та наднирників

24. Рентгенконтрастна ангіографія

25. Методи інструментальної візуалізації сечостатевої системи

26. Методи інструментальної візуалізації органів грудної порожнини

27. Методи інструментальної візуалізації хребта, кісток та суглобів.

Список 5 (медичні маніпуляції)

1. Вимірювати артеріальний тиск

2. Проводити реєстрацію стандартної ЕКГ у 12 відведеннях

3. Проводити серцево-легеневу реанімацію (виконувати штучну вентиляцію легень та непрямий масаж серця)

Знати клінічну фармакологію основних груп лікарських засобів

1. α і β- адреностимуляторів

2. Антиагрегантів

3. Антиангінальних

4. Антиалергійних

5. Антиаритмічних

6. Антибактеріальних

7. Антигіпертензивних

8. Антикоагулянтів

9. Антагоністів мінералокортикоїдних рецепторів

10. Глюкокортикоїдів і цистотатичних імуносупресантів

11. Діуретиків

12. Нестероїдних протизапальних засобів.

Вміти оформляти медичну документацію

1. Медичну карту стаціонарного хворого (форма № 003/о).
2. Виписку із медичної карти стаціонарного хворого.
3. Листок лікарських призначень (форма № 003-4/о).
4. Направлення на оцінювання повсякденного функціонування.
5. Лікарське свідоцтво про смерть (форма № 106/о).
6. Листок непрацездатності.
7. Рецепти за всіма розділами дисципліни.

Перелік практичних робіт та завдань до підсумкового контролю (модуль 2). Клінічна імунологія та алергологія

1. Проводити опитування та фізикальне обстеження пацієнтів із імунодефіцитними захворюваннями (зібрати імунологічний анамнез, визначити спадкову схильність до розвитку імунодефіцитів, провести оцінку даних фізикальних методів досліджень тощо).

2. Опанування навичками визначення необхідного спектру імунологічних лабораторних тестів для обстеження пацієнтів з імунозалежною патологією.

3. Виявляти наявність основних клінічних симптомів та синдромів імунних порушень. Обґрунтовувати та формулювати діагноз при основних імунодефіцитах на підставі аналізу даних лабораторного та інструментального обстеження.

4. Виявляти клінічні ознаки декомпенсації системного та місцевого імунітету.

5. Знати основні принципи призначення імунотропної терапії в комплексному лікуванні імунозалежних хвороб.

6. Проводити опитування та фізикальне обстеження пацієнтів із алергопатологією (вміти зібрати алергологічний анамнез, визначити наявність генетичної схильності щодо формування алергологічної патології). Складати план обстеження пацієнтів з алергологічними захворюваннями.

7. Опанувати навичками виконувати шкіряні алергологічні тести (прік- тести) та оцінки даних сучасних лабораторних алергологічних тестів.

8. Проводити диференціальний діагноз, обґрунтовувати та формулювати діагноз при основних алергологічних захворюваннях.Призначати лікування, визначати прогноз, проводити первинну та вторинну профілактику при алергологічних захворюваннях.

9. Надати невідкладну допомогу при гострих алергічних станах.

10. Опанувати навичками призначати протиалергічні препарати, знати рецептуру основних антиалергічних препаратів.

11. Опанування навичками оцінки лабораторних результатів досліджень по визначеним імунологічним критеріям змін при основних аутоімунних захворюваннях.

12. Застосовувати на практиці рекомендації по призначенню імуносупресивної терапію з оцінкою її ефективність при аутоімунних захворюваннях.

13. Інтерпретувати результати лабораторних тестів при підборі пари донор - реципієнт, оцінки змін в імунограмі для діагностування розвитку надгострого, гострого або хронічного кризів відторгнення та/або інфекційних ускладнень у пацієнтів після трансплантації.

14. Знати дію і особливості призначення основних препаратів імуносупресивної терапії та оцінку їх ефективність при трансплантації, аутоімунних захворюваннях.

15. Інтерпретувати показники імунограми у онкологічних пацієнтів з оцінкою антибластомних та пробластомних факторів. Оцінювати результати

визначення пухлиноасоційованих антигенів для ранньої діагностики пухлин та виявленню метастазування.

16. Надати невідкладну допомогу при гострій алергічній чи псевдоалергічній патології.

17. Призначати та оцінювати ефективність алергенспецифічної імунотерапії при лікування алергічного риніту.

Перелік теоретичних питань до підсумкового контролю.

Модуль 3 (6 курс). Внутрішня медицина, в тому числі фтизіатрія, ендокринологія, невідкладні стани в неврології, виробнича лікарська практика (професійне навчання) внутрішні хвороби

- Курація хворих із артеріальною гіпертензією: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих із хронічним болем у грудній клітці: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих із гострим болем у грудній клітці: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих із порушеннями серцевого ритму: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих із порушеннями провідності серця: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих із задишкою: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих із набряковим синдромом: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих із легеневою гіпертензією: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих із шумом у серці: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.

- Курація хворих із хронічною серцевою недостатністю: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих із болем у спині та кінцівках: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих із суглобовим синдромом: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих із пурпурою: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих із лихоманкою: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих зі схудненням: алгоритми та стандарти діагностики і лікування
- Курація хворих із дисфагією та печією: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих із диспепсією: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих із хронічним болем у животі: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих із хронічною діареєю: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих із закрепами: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих із жовтяницею: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих із гепатомегалією та гепатоспленомегалією: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих із портальною гіпертензією та асцитом: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.

- Курація хворих із легеневим інфільтратом: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих із хронічним кашлем: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих із бронхообструктивним синдромом: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих із ціанозом: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих із кровохарканням: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих із плевральним випотом: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих із анемією: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих із кровоточивістю: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих із лейкоцитозом: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих із лімфаденопатією: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих із сечовим синдромом: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих із нефротичним синдромом: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих із хронічною хворобою нирок: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Тактика при раптовій зупинці кровообігу.
- Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих із гіпертензивним кризом на догоспітальному та госпітальному етапах.

- Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих із гострим коронарним синдромом на догоспітальному та госпітальному етапах.
- Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих із тромбоемболією легеневої артерії на догоспітальному та госпітальному етапах.
- Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих із гострою серцевою недостатністю на догоспітальному та госпітальному етапах.
- Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих із шоком на догоспітальному та госпітальному етапах.
- Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих із гострими/пароксизмальними порушеннями ритму та провідності серця на догоспітальному та госпітальному етапах.
- Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих із гострою дихальною недостатністю на догоспітальному та госпітальному етапах.
- Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих із меленою та гематемезісом на догоспітальному та госпітальному етапах.
- Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих із олігоанурією на догоспітальному та госпітальному етапах.
- Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих із синкопе на догоспітальному та госпітальному етапах.
- Курація хворих із цукровим діабетом 1-го типу: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
- Курація хворих із цукровим діабетом 2-го типу: алгоритми та стандарти діагностики і лікування.
- Курація хворих із хронічними ускладненнями цукрового діабету: алгоритми та стандарти діагностики та лікування діабетичної нейропатії, діабетичної нефропатії, ретинопатії, синдрому діабетичної стопи.

- Курація хворих із гіпотиреозом та тиреоїдитами: алгоритми та стандарти діагностики та лікування.
- Курація хворих із синдромом тиреотоксикозу: алгоритми та стандарти діагностики та лікування.
- Курація хворих із раком щитоподібної залози: алгоритми та стандарти діагностики та лікування.
- Стандарти діагностики та невідкладного лікування хворих із комою (в т.ч. з гіпоглікемічною, гіперглікемічною кетоацидотичною, гіперосмолярною некетоацидотичною, гіперлактацидемічною, печінковою та уремічною) на догоспітальному та госпітальному етапах.
- Стандарти діагностики та лікування хворих із тиреотоксичним кризом на догоспітальному та госпітальному етапах.
- Стандарти діагностики та лікування хворих із гострою недостатністю надниркових залоз на догоспітальному та госпітальному етапах.
- Стандарт діагностики туберкульозу і визначення антимікробної резистентності збудника.
- Стандартні схеми лікування туберкульозу зі збереженою чутливістю та резистентністю до антибактеріальних препаратів.
- Діагностика позалегеневих форм туберкульозу (туберкульоз плеври, хребта і суглобів, нервової системи, лімфатичних вузлів, нирок).
- Діагностика, лікування і профілактика туберкульозу у ВІЛ-позитивних пацієнтів.
- Діагностика туберкульозної інфекції
- Оцінювання ризику туберкульозу і профілактичне лікування у пацієнтів, які готуються до трансплантації органів або кісткового мозку, отримують лікування інгібіторами фактора некрозу пухлини.
- Диференційна діагностика туберкульозу, позалікарняної пневмонії, нетуберкульозних мікобактеріозів, інвазивних грибкових інфекцій.

- Профілактика трансмісії туберкульозу.
- Курація хворих із гострим порушенням мозкового кровообігу: алгоритми та стандарти діагностики та лікування транзиторної ішемічної атаки, гострого ішемічного та геморагічного інсультів.
- Курація хворих із епілептичним статусом: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих із інфекційними захворюваннями центральної та периферичної нервової систем: алгоритми та стандарти діагностики та лікування менінгітів, енцефалітів, мієліту, поліомієліту, нейробореліозу.
- Курація хворих із інфекційно-алергічними захворюваннями нервової системи: алгоритми та стандарти діагностики та лікування синдрому Гійєна-Барре, післядифтерійної полінейропатії, хронічної демієлінізуючої полінейропатії.
- Курація хворих із головним болем та прозопалгіями: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Курація хворих із вертеброгенними та невертеброгенними больовими синдромами: алгоритми та стандарти діагностики й лікування.
- Диференціальний діагноз артеріальної гіпертензії на підставі клінічних, лабораторних та інструментальних даних.
- Диференціальна діагностика порушень серцевого ритму на підставі клінічного та інструментального обстеження.
- Диференціальна діагностика порушень провідності серця на підставі клінічних, лабораторних та інструментальних даних.
- Диференціальна діагностика задишки на підставі клінічних, лабораторних та інструментальних даних.
- Диференціальна діагностика хронічного болю в грудній клітці на підставі клінічних, лабораторних та інструментальних даних.
- Диференціальна діагностика гострого болю в грудній клітці на підставі клінічних, лабораторних та інструментальних даних.

- Диференціальна діагностика набрякового синдрому на підставі клінічних, лабораторних та інструментальних даних.
- Диференціальна діагностика легеневої гіпертензії на підставі клінічних, лабораторних та інструментальних даних.
- Диференціальна діагностика шуму в серці на підставі клінічних, лабораторних та інструментальних даних.
- Диференціальна діагностика болю у спині та кінцівках на підставі клінічних, лабораторних та інструментальних даних.
- Диференціальна діагностика суглобового синдрому на підставі клінічних, лабораторних та інструментальних даних.
- Диференціальна діагностика пурпури на підставі клінічних, лабораторних та інструментальних даних.
- Диференціальна діагностика дисфагії на підставі клінічних, лабораторних та інструментальних даних.
- Диференціальна діагностика печії на підставі клінічних, лабораторних та інструментальних даних.
- Диференціальна діагностика диспепсії на підставі клінічних, лабораторних та інструментальних даних.
- Диференціальна діагностика хронічного болю у животі на підставі клінічних, лабораторних та інструментальних даних.
- Диференціальна діагностика хронічної діареї на підставі клінічних, лабораторних та інструментальних даних.
- Диференціальна діагностика закрепів на підставі клінічних, лабораторних та інструментальних даних.
- Диференціальна діагностика жовтяниці на підставі клінічних, лабораторних та інструментальних даних.
- Диференціальна діагностика легеневого інфільтрату на підставі клінічних, лабораторних та інструментальних даних.

- Диференціальна діагностика портальної гіпертензії на підставі клінічних, лабораторних та інструментальних даних.
- Диференціальна діагностика хронічного кашлю на підставі клінічних, лабораторних та інструментальних даних.
- Диференціальна діагностика бронхообструктивного синдрому на підставі клінічних, лабораторних та інструментальних даних.
- Диференціальна діагностика ціанозу на підставі клінічних, лабораторних та інструментальних даних.
- Диференціальна діагностика кровохаркання на підставі клінічних, лабораторних та інструментальних даних.
- Диференціальний діагноз плеврального випоту на підставі клінічних, лабораторних та інструментальних даних.
- Диференціальна діагностика анемії на підставі клінічних, лабораторних та інструментальних даних.
- Диференціальна діагностика лімфаденопатії на підставі клінічних, лабораторних та інструментальних даних.
- Диференціальна діагностика лейкоцитозу на підставі клінічних, лабораторних та інструментальних даних.
- Диференціальна діагностика кровоточивості на підставі клінічних, лабораторних та інструментальних даних.
-
- Диференціальна діагностика сечового синдрому на підставі клінічних, лабораторних та інструментальних даних.
- Диференціальна діагностика нефротичного синдрому на підставі клінічних, лабораторних та інструментальних даних.
- Диференціальна діагностика хронічної хвороби нирок на підставі клінічних, лабораторних та інструментальних даних.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ РОБІТ ТА ЗАВДАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.

Модуль 3. Внутрішня медицина, в тому числі фтизіатрія, ендокринологія, невідкладні стани в неврології, виробнича лікарська практика (професійне навчання) внутрішні хвороби

Перелік типових задач діяльності та умінь, що перевіряються при проведенні підсумкового контролю:

- Робота з хворим:

- Збирати скарги, анамнез захворювання та анамнез життя.
- Виділяти провідний клінічний симптом або синдром (Список 1).
- Збирати інформацію щодо загального стану пацієнта (свідомість, конституція) та оцінювати його зовнішній вигляд (огляд шкіри, підшкірного жирового шару, пальпація лімфатичних вузлів, щитоподібної та молочних залоз). Обстежувати кістково-м'язову систему (огляд та пальпація).
- Обстежувати органи дихання (огляд і пальпація грудної клітки, перкусія та аускультація легень).
- Обстежувати серцево-судинну систему (огляд і пальпація ділянки серця та поверхневих судин, перкусія меж серця, аускультація серця та судин).
- Обстежувати органи травлення (огляд живота, пальпація та перкусія кишок, шлунка, печінки, селезінки, пальпація підшлункової залози).
- Обстежувати сечовидільну систему (огляд поперекової ділянки, пальпація нирок).

- Встановити попередній діагноз захворювання (Список 2).
- Призначити та обґрунтувати лабораторне та/або інструментальне обстеження хворого із захворюваннями (Список 4).
- Інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень (Список 4).
- Проводити диференційну діагностику захворювань (Список 2).
- Встановити клінічний діагноз захворювань (Список 2).

- Визначати необхідний режим і дієту хворого із захворюваннями (Список 2).
- Визначати принципи та характер лікування (консервативне, інтервенційне та оперативне) захворювань (Список 2).
- Діагностувати невідкладні стани (Список 3).
- Визначити тактику надання екстреної медичної допомоги (Список 3).
- Надавати екстрену медичну допомогу (Список 3).
- Виконувати медичні маніпуляції (Список 5).
- Визначати тактику вторинної профілактики хворих, які підлягають диспансерному нагляду.
- Вести медичну документацію.

Список 1 (синдроми та симптоми)

1. Анемічний синдром (гостра та хронічна постгеморагічна, залізодефіцитна, В12-дефіцитна, фолієводефіцитна, апластична та гемолітична анемії).
2. Анурія та олігурія (гостре пошкодження нирок, термінальна стадія хронічної хвороби нирок).
3. Артеріальна гіпертензія (гіпертонічна хвороба; вторинні артеріальні гіпертензії: ниркові – реноваскулярні та ренопаренхіматозні; ендокринні – синдром і хвороба Іценка-Кушинга, феохромоцитома, первинний альдостеронізм, гіпертиреоз, гіпотиреоз; коарктація аорти, ізольована систолічна та діастолічна артеріальна гіпертензія, синдром обструктивного апное сну, артеріальна гіпертензія при вагітності).
4. Артеріальна гіпотензія (фізіологічна (адаптивна)); патологічна: первинна, вторинна (захворювання нирок, шлунково-кишкового тракту, серцево-судинної та центральної нервової, ендокринної (гіпотиреоз, хвороба Аддісона) систем, артеріальна гіпотензія, спричинена медикаментами тощо.

5. Біль в грудній клітці (гострий коронарний синдром, стенокардія, аортальний стеноз, гіпертрофічна кардіоміопатія, коронарит, аортит, міокардит, гострий перикардит, тромбоемболія легеневої артерії, розшарування аорти, плеврит, пневмоторакс, езофагіти, гастроезофагеальна рефлюксна хвороба, ахалазія кардії, спазм стравоходу, кила стравохідного отвору діафрагми, пептичні виразки шлунка і дванадцятипалої кишки, панкреатит, остеохондроз грудного відділу хребта, оперізуючий лишай, міозит, костохондрит, міжреберна невралгія, панічний розлад).

6. Біль у животі (функціональні гастроінтестинальні розлади (розлади кишково-мозкової взаємодії), хронічний холецистит, жовчнокам'яна хвороба, хронічний панкреатит, гастрити, дуоденіти, пептичні виразки шлунка та дванадцятипалої кишки, ентерити, коліти).

7. Біль у спині та кінцівках (спондилоартрити, зокрема аксіальний спондилоартрит, реактивний артрит, артрити, асоційовані із запальними захворюваннями кишечника; дерматоміозит/поліміозит; остеохондроз хребта; остеопороз; нейропатії різного ґенезу, зокрема, при системних васкулітах і цукровому діабеті).

8. Бронхообструктивний синдром (хронічне обструктивне захворювання легень, бронхіальна астма, пухлини трахеї та бронхів).

9. Бульбарний синдром (гостре порушення мозкового кровообігу, гостра запальна демієлінізуюча поліорадикулоневропатія Гійєна-Барре, постдифтерійна поліневропатія, поліомієліт, кліщовий енцефаліт).

10. Випіт у плевральну порожнину (пневмонії, туберкульоз легень, злоякісні новоутворення легень і плеври, серцева недостатність, гострий панкреатит, цироз печінки, нефротичний синдром, системні захворювання сполучної тканини).

11. Гарячка (системні захворювання сполучної тканини, вузликовий поліартеріїт, ревматоїдний артрит, інфекційний ендокардит, злоякісні новоутворення, сепсис, туберкульоз, запальні захворювання кишечника, СНІД; лихоманка нез'ясованого генезу).

12. Геморагічний синдром (геморагічний та гіперсенситивний васкуліти, вузликовий поліартеріїт, ідіопатична тромбоцитопенічна пурпура (імунна тромбоцитопенія), гемофілія, апластична анемія, гострі та хронічні лейкемії, мієлодиспластичні синдроми, ДВЗ-синдром, набуті коагулопатії, зокрема при захворюваннях печінки).

13. Гіпоглікемія (надниркова недостатність, гіпотиреоз, гіпопітуїтаризм, інсулін-секретуючі пухлини, печінкова та ниркова недостатність, сепсис).

14. Гіперглікемія (цукровий діабет, гіперкортицизм, тиреотоксикоз, феохромоцитома, акромегалія).

15. Гепатомегалія та гепатоспленомегалія (захворювання паренхіми та судин печінки, зокрема хронічні гепатити, цироз та пухлини печінки, синдром Бадда-Кіарі; хвороби крові та кровотворних органів, зокрема лейкемії, лімфома Ходжкіна, справжня поліцитемія; правошлуночкова серцева недостатність, зокрема при констриктивному перикардиті; хвороби накопичення, зокрема гемохроматоз).

16. Головний біль (гостре порушення мозкового кровообігу, енцефаліт, менінгіт, мігрень).

17. Диспепсія (недосліджена, функціональна та органічна).

18. Дисфагія (езофагіти, рак стравоходу, дифузний спазм стравоходу, ахалазія кардії, дивертикули стравоходу, системна склеродермія, дисфагія при ураженні центральної та периферичної нервової системи та м’язового апарату).

19. Жовтяниця (хронічні гепатити, цироз та пухлини печінки, гемолітичні анемії, жовчнокам’яна хвороба, рак головки підшлункової залози, рак фатерова сосочка, доброякісні гіпербілірубінемії).

20. Задишка (хронічна серцева недостатність, дихальна недостатність внаслідок порушення бронхіальної прохідності та захворювань легень і плеври; тромбоемболія легеневої артерії; анемії; панічний розлад).

21. Закреп (синдром подразненого кишечника, рак товстої кишки, аноректальні захворювання, гіпотиреоз, нейрогенні та психогенні розлади, порушення харчування, ситуаційні та ятрогенні закрепи).

22. Запаморочення (гостре порушення мозкового кровообігу, стовбуровий енцефаліт)

23. Зоб (нетоксичний та токсичний зоб, тиреоїдити, рак щитоподібної залози).

24. Кашель (хронічне обструктивне захворювання легень, бронхіальна астма, туберкульоз легень, бронхоектатична хвороба, пухлини легень, пневмоконіози, гастроезофагеальна рефлюксна хвороба та синдром кашлю верхніх дихальних шляхів (синдром постназального затікання).

25. Кетоз, кетоацидоз (цукровий діабет, гіперкортицизм, голодування, інфекційні захворювання).

26. Кома (гіпоксична, уремічна, печінкова, алкогольна, гіпоглікемічна, діабетична, в т. ч. кетоацидотична, гіперосмолярна, лактацидотична).

27. Кровохаркання (бронхоектатична хвороба, злоякісні пухлини бронхів та легень, туберкульоз легень, абсцес легень, пневмонії, мітральний стеноз, тромбоемболія легеневої артерії).

28. Легеневий інфільтрат (пневмонії, туберкульоз легень, інфаркт легень, доброякісні та злоякісні пухлини легень, легеневі еозинофілії, саркоїдоз легень).

29. Лімфаденопатія (лімфома Ходжкіна та неходжкінські лімфоми, гострі лейкемії та хронічна лімфоїдна лейкемія, інфекційний мононуклеоз, реактивний лімфаденіт, туберкульоз, саркоїдоз, метастатичне ураження лімфатичних вузлів, системні захворювання сполучної тканини, ВІЛ-інфекція, сепсис).

30. Менінгеальний синдром (менінгіти, гостре порушення мозкового кровообігу).

31. Набряковий синдром (серцева недостатність, нефротичний синдром, цироз печінки з портальною гіпертензією, гіпоальбумінемія різного генезу (аліментарна, синдром мальабсорбції, кахексія), ендокринні захворювання (гіпотиреоз), набряки у вагітних, медикаментозно-індуковані та ідіопатичні); місцеві набряки (алергічні та ангіоневротичні, венозні, лімфатичні та ортостатичні)).

32. Нефротичний синдром (гострий та хронічний гломерулонефрит, амілоїдоз нирок, діабетична хвороба нирок, множинна мієлома).

33. Ожиріння (цукровий діабет 2-го типу, хвороба та синдром Кушинга, гіпотиреоз).

34. Парези, паралічі (гостре порушення мозкового кровообігу, гостра запальна демієлінізуюча поліорадикулоневропатія Гійєна-Барре, постдифтерійна поліневропатія, мієліт, поліомієліт, кліщовий енцефаліт, нейроборреліоз, плексопатія).

35. Печія (езофагіти, гастроезофагеальна рефлюксна хвороба, функціональна диспепсія, хронічний гастрит, пептичні виразки шлунка та дванадцятипалої кишки).

36. Поліурія (цукровий діабет, нецукровий діабет, гіперпаратиреоз, первинний гіперальдостеронізм).

37. Портальна гіпертензія (цироз та пухлини печінки, синдром Бадда-Кіарі, тромбоз ворітної вени або її гілок та тромбоз, стеноз, облітерація нижньої порожнистої вени на рівні або вище впадіння печінкових вен; правошлуночкова серцева недостатність, в т.ч. при констриктивному перикардиті).

38. Порушення мови (афазія) (гостре порушення мозкового кровообігу).

39. Порушення серцевого ритму (екстрасистолія, фібриляція та тріпотіння передсердь, пароксизмальна тахікардія, фібриляція шлуночків).

40. Порушення провідності серця (синоатріальні, атріовентрикулярні, внутрішньошлуночкові блокади).

41. Радикулярний синдром (вертеброгенні радикулопатії, гостра запальна демієлінізуюча поліорадикулоневропатія Гійєна-Барре).

42. Раптова зупинка кровообігу (ішемічна хвороба серця, кардіоміопатії, порушення серцевого ритму, генетично зумовлені аритмогенні синдроми (синдром подовженого інтервалу QT, синдром Бругада), дисфункція синусового та атріовентрикулярного вузла, тяжкі електролітні порушення).

43. Розлади свідомості (епілепсія, гостре порушення мозкового кровообігу, енцефаліт, менінгіт).

44. Сечовий синдром (гострий та хронічний гломерулонефрит, хронічний пієлонефрит, тубулоінтерстиційний нефрит, дисметаболічні нефропатії, сечокам'яна хвороба, діабетична хвороба нирок).

45. Синдром недостатності травлення (хронічний атрофічний гастрит, хвороби оперованого шлунку, хронічний панкреатит, целіакія, харчова непереносимість).

46. Суглобовий синдром (ревматоїдний артрит, остеоартрит, реактивні артрити, подагра, системний червоний вовчак, системна склеродермія, дерматоміозит/поліміозит, аксіальний спондилоартрит, вузликовий поліартеріїт).

47. Судоми (епілептичний напад) (епілепсія, гостре порушення мозкового кровообігу, енцефаліт).

48. Схуднення (системні захворювання сполучної тканини, системні васкуліти, онкологічні захворювання, аліментарне та психогенне схуднення).

49. Хронічна діарея (хронічний атрофічний гастрит, хвороби оперованого шлунку, синдром Золлінгера-Еллісона, синдром подразненого кишечника, хвороба Крона, виразковий коліт, синдром надмірного бактеріального росту в тонкій кишці, целіакія, харчова непереносимість, хронічний панкреатит та діабетична ентеропатія).

50. Ціаноз (захворювання легень, зокрема, хронічне обструктивне захворювання легень, інтерстиціальні захворювання легень; захворювання серцево-судинної системи, зокрема, вроджені вади серця, ускладнені

синдромом Ейзенменгера, мітральний стеноз, тромбоемболія легеневої артерії, серцева недостатність; дисгемоглобінемії).

51. Шлунково-кишкова кровотеча (ерозії слизової оболонки шлунка та дванадцятипалої кишки, пептична виразка шлунка та дванадцятипалої кишки, злоякісні новоутворення, виразковий коліт, геморагічний васкуліт).

52. Шум у серці (вроджені вади серця (дефект міжшлуночкової перегородки, дефект міжпередсердної перегородки, відкрита артеріальна протока, коарктація аорти); набуті вади серця (мітральний стеноз, недостатність мітрального клапана, пролапс мітрального клапану, аортальний стеноз, недостатність аортального клапана, недостатність тристулкового клапана); гіпертрофічна кардіоміопатія. Функціональний систолічний шум).

Список 2 (захворювання)

Хвороби серцево-судинної системи

1. Атеросклероз
2. Гіпертонічна хвороба (есенціальна артеріальна гіпертензія)
3. Вторинна артеріальна гіпертензія
4. Ішемічна хвороба серця
5. Перикардити
6. Легеневе серце
7. Набуті вади серця: мітрального, аортального та трикуспідального клапанів, комбіновані мітральні та аортальні вади
8. Вроджені вади серця: дефект міжпередсердної, міжшлуночкової перегородки, відкрита артеріальна протока, коарктація аорти
9. Ендокардити
10. Міокардити та кардіоміопатії
11. Тромбоемболія легеневої артерії
12. Порушення серцевого ритму
13. Порушення провідності серця

14. Серцева недостатність.

Хвороби органів дихання

1. Хронічне обструктивне захворювання легень
2. Бронхіти
3. Бронхіальна астма
4. Пневмонії
5. Плеврити
6. Інфекційно-деструктивні захворювання легень
7. Бронхоектатична хвороба
8. Дихальна недостатність
9. Легенева недостатність

Хвороби органів травлення

1. Езофагіти. Гастроезофагеальна рефлюксна хвороба
2. Функціональні гастроінтестинальні розлади (розлади кишково-мозкової взаємодії)
3. Гастрити та дуоденіти
4. Пептичні виразки шлунка та 12-палої кишки. Виразкова хвороба
5. .Ентерити, коліти
6. Синдром мальабсорбції
7. Жовчнокам'яна хвороба, хронічний холецистит та функціональні біліарні розлади
8. Хронічні гепатити
9. Цирози печінки
10. Хронічний панкреатит.

Хвороби кістково-м’язової системи та сполучної тканини

1. Остеоартрит/остеоартроз
2. Системний червоний вовчак
3. Системна склеродермія
4. Подагра
5. Реактивні артрити

6. Гостра ревматична лихоманка

7. Хронічна ревматична хвороба серця

8. Ревматоїдний артрит

9. Дерматоміозит, поліміозит

10. Аксіальний спондилоартрит, включаючи анкілозивний спондилоартрит

11. Системні васкуліти (вузликовий поліартеріїт, геморагічний та гіперсенситивний васкуліти).

Хвороби органів сечостатевої системи

1. Пієлонефрити

2. Тубулоінтерстиціальний нефрит

3. Гострі та хронічні гломерулонефрити

4. Дисметаболічні нефропатії

5. Амілоїдоз нирок

6. Нефротичний синдром

7. Хронічна хвороба нирок.

Хвороби крові та кровотворних органів

1. Анемії

2. Гострі та хронічні лейкемії

3. Лімфоми

4. Мієломна хвороба

5. Гемофілія

6. Ідіопатична тромбоцитопенічна пурпура (імунна тромбоцитопенія).

Хвороби ендокринної системи, розладу харчування та порушення обміну речовин

1. Гіпотиреоз

2. Тиреотоксикоз

3. Ендемічний зоб

4. Вузловий зоб, пухлини щитоподібної залози

5. Ожиріння
6. Тиреоїдити
7. Цукровий діабет
8. Гіперінсулінізм

Хвороби нервової системи

1. Судинні захворювання нервової системи (транзиторна ішемічна атака, ішемічний інсульт, геморагічний інсульт)
2. Епілепсія
3. Неепілептичні пароксизмальні стани
4. Інфекційні захворювання нервової системи (менінгіти, енфефаліти, мієліт, поліомієліт, нейроборелiоз) у тому числі у разі ВІЛ-інфекції
5. Інфекційно-алергічні мононейропатії та полінейропатії (синдром Гійєна-Барре, післядифтерійна полінейропатія, у разі ВІЛ-інфекції)
6. Мігрень та інші види головного болю і прозопалгії (невралгія трійчастого нерва, невралгія крилопіднебінного вузла, синдром Ханта)
7. Вертеброгенні больові синдроми шийного, грудного та попереково-крижового рівнів (рефлекторні, корінцеві)

Туберкульоз

1. Туберкульоз легень
2. Туберкульоз плеври
3. Туберкульоз хребта та суглобів
4. Туберкульоз нервової системи
5. Туберкульоз лімфатичних вузлів

Список 3 (невідкладні стани)

1. Гіпертензивний криз
2. Гострий коронарний синдром
3. Гостра серцева недостатність
4. Гостра дихальна недостатність

5. Гостра наднирникова недостатність

6. Гостра печінкова недостатність

7. Гостре пошкодження нирок

8. Раптова зупинка кровообігу

9. Гіпоглікемічна кома

10. Діабетична, в т. ч. кетоацидотична, гіперосмолярна, лактацидемічна коми

11. Гостра кровотеча (стравохідна, шлунково-кишкова, легенева)

12. Гострі/пароксизмальні порушення серцевого ритму (пароксизмальна тахікардія та фібриляція/тріпотіння передсердь) та пароксизмальна атріовентрикулярна блокада

13. Тромбоемболія легеневої артерії

14. Тиреотоксичний криз

15. Шоки

16. Гостра церебральна недостатність

17. Колапс

18. Порушення свідомості та коматозні стани

19. Судомний синдром

20. Епілептичний статус.

Список 4 (лабораторні та інструментальні дослідження)

1. Аналіз плевральної рідини.
2. Аналіз асцитичної рідини.
3. Аналіз синовіальної рідини.
4. Аналіз сечі за Нечипоренком.
5. Аналіз сечі за Зимницьким.
6. Активність альфа-амілази в крові та сечі, фекальна еластаза-1.
7. Протеїни крові та їх фракції, С-реактивний протеїн.
8. Ліпіди та ліпопротеїни крові та їх фракції.
9. Загальний аналіз крові.

10. Загальний аналіз сечі, тест на мікроальбумінурію.

11. Пероральний тест толерантності до глюкози, глюкоза крові, глікозильований гемоглобін, фруктозамін.

12. Гормони крові (ТТГ, T_4, T_3, кальцитонін, АКТГ, кортизол, альдостерон та ренін).

13. Антитіла до тиреопероксидази, антитіла до рецепторів ТТГ, антитіла до тиреоглобуліну.

14. Метанефрини крові та сечі.

15. Феритин, залізо сироватки крові, трансферин, насичення трансферину залізом

16. Креатинін, сечовина крові та сечі, швидкість клубочкової фільтрації.

17. Електроліти крові.

18. Амінотрансферази крові.

19. Загальний білірубін та його фракції.

20. Маркери вірусних та аутоімунних гепатитів.

21. Показники кислотно-основного стану крові.

22. Коагулограма.

23. Сечова кислота крові.

24. Лужна фосфатаза крові.

25. Гістоморфологічне дослідження біоптату лімфатичних вузлів.

26. Гістоморфологічне дослідження біоптату паренхіматозних органів

27. Гістоморфологічне дослідження біоптату слизових оболонок

28. Гістоморфологічне дослідження біоптату м’язів та шкіри

29. Дослідження функції зовнішнього дихання.

30. Стандартна ЕКГ (у 12 відведеннях).

31. Стрес-тести діагностики ішемії міокарда.

32. D-димер, біохімічні маркери некрозу міокарда.

33. Ендоскопічне дослідження бронхів.

34. Ендоскопічне дослідження травного тракту.

35. Ехокардіографія та допплерографія.

36. Загальний аналіз калу.

37. Цукор і ацетон в сечі.

38. Загальний аналіз спинномозкового пунктату.

39. Загальний аналіз стернального пунктату.

40. Загальний аналіз мокротиння.

41. Загальний імунологічний профіль крові.

42. Серологічні реакції при аутоімунних захворюваннях.

43. Дихальні тести з ^{13}C-сечовиною, ^{13}C-тригліцеридами, ^{13}C-крохмалем, ^{13}C-лактозою та дихальні водневі тести з глюкозою і лактулозою.

44. Мікробіологічне дослідження біологічних рідин та виділень.

45. Методи інструментальної візуалізації щитоподібної залози та наднирників.

46. Рентгеноконтрастна ангіографія.

47. Методи інструментальної візуалізації органів черевної порожнини.

48. Методи інструментальної візуалізації органів грудної порожнини.

49. Методи інструментальної візуалізації сечостатевої системи.

50. Методи інструментальної візуалізації черепа, хребта, кісток та суглобів.

51. Тест вивільнення інтерферону гамма

52. Туберкулінова шкірна проба

53. Багатомоментне фракційне дослідження жовчі та pH-метрія шлунку та стравоходу.

Список 5 (медичні маніпуляції)

1. Вимірювати артеріальний тиск

2. Проводити реєстрацію стандартної ЕКГ у 12 відведеннях

3. Проводити серцево-легеневу реанімацію (виконувати штучну вентиляцію легень та непрямий масаж серця)

4. Проводити внутрішньовенні ін'єкції

5. Проводити пальпацію щитоподібної залози.

Знати клінічну фармакологію основних груп лікарських засобів

1. 1.α і β- адреностимуляторів
2. Антиагрегантів
3. Антиангінальних
4. Антиаритмічних
5. Антибактеріальних
6. Антимікобактеріальних
7. Антигіпертензивних
8. Антикоагулянтів
9. Відхаркувальних
10. Гемостатиків
11. Глюкокортикоїдів і цитостатичних імуносупресантів
12. Діуретиків
13. Інгібіторів протонної помпи
14. H_2-гістаміноблокаторів
15. Нестероїдних протизапальних засобів
16. Пероральних цукрознижувальних засобів, препаратів інсуліну, тироксину, похідних імідазолу
17. Антагоністів мінералокортикоїдних рецепторів
18. Препаратів заліза
19. Протиепілептичних
20. Холінолітиків.

Вміти оформляти медичну документацію

1. Медичну карту стаціонарного хворого (форма № 003/о).
2. Виписку із медичної карти стаціонарного хворого.
3. Листок лікарських призначень (форма № 003-4/о).
4. Направлення на оцінювання повсякденного функціонування.

5. Лікарське свідоцтво про смерть (форма № 106/о).

6. Листок непрацездатності.

7. Рецепти за всіма розділами дисципліни.

13.Методичне забезпечення

1. Онлайн-курс на платформі дистанційного навчання LIKAR_NMU

2. Дидактичні матеріали з дисципліни

3. Методичні рекомендації до лекцій, навчальні відеоматеріали.

4. Методичні рекомендації до практичних занять для студентів.

5. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів.

6. Алгоритми виконання практичних навичок, медичних маніпуляцій.

7. Стандартизовані результати лабораторних та інструментальних досліджень.

8. Симулятори, муляжі, фантоми тощо.

9. Електронний навчальний контент дисципліни.

10. Робочі зошити за темами практичних занять.

11. Тести, ситуаційні задачі, тестові завдання формату А для поточного та підсумкового контролю знань, вмінь і практичних навичок.

12. Перелік теоретичних питань та практичних завдань для підсумкового контролю.

14. Рекомендована література

Основна

1. Алергологія та клінічна імунологія: підручник / за ред. В. І. Кашкіна, Л. В. Кузнецової. — 2-ге вид., переробл. та доповн. — Київ: ВІПО, 2022. – 560 с.

2. Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2025/26/ за ред. P. Gajewski, R. Jaeschke, A. C.

Свінціцького. – 2-ге вид. – Краків: Polish Institute for Evidence Based Medicine, 2025. – 1728 с.

3. Внутрішні хвороби. У 2 частинах. Частина 1. Розділи 1-8: підручник / Л.В.Глушко, С.В.Федоров, І.М. Скрипник тощо За ред. проф. Л.В.Глушка. – 2-е видання. К.: ВСВ «Медицина», 2022. – 680 с.

4. Внутрішні хвороби: у 2 частинах. Частина 2. Розділи 9-24: підручник / Л.В. Глушко, С.В. Федоров, І.М. Скрипник тощо За ред. проф. Л.В.Глушка. – 2-е видання. К.: ВСВ «Медицина», 2022. – 584 с.

5. Запобігання і подолання проявів стигматизації та дискримінації стосовно людей, які стикаються з туберкульозом (навчально-методичний посібник для студентів медичних закладів) / В.І. Петренко, Я. В. Бондаренко, К.С. Павлова, О.О. Семенова. – Київ, 2023. – 21 с.

6. Клінічна імунологія та алергологія: підручник / за редакцією Валентини Чоп'як, Анни Гаврилюк. К.: ВСВ «Медицина», 2024. – 496 с.

7. Клінічна та лабораторна діагностика: підручник: у 2-х томах/за ред. В.Д. Бабаджана, Л.В. Кузнецової, П.Г. Кравчуна, А.І. Курченко 2-е видання; переробл. і доповн. Київ. – МЕДПРИНТ, 2022. – 752 с.

8. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога: підручник / за ред. І.С. Зозулі, А.О. Волосовця. – 5-е вид., переробл. і доповн. – К.: ВСВ «Медицина», 2023. – 560 с.

9. Менеджмент пацієнтів із вродженими та набутими вадами серця: навчальний посібник для студентів старших курсів та лікарів-кардіологів, лікарів-терапевтів, лікарів загальної практики-сімейної медицини / за ред. проф. Рішка М. В. Ужгород: УжНУ, 2022. – 107 с.

10. Методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів вищої освіти 6 курсу. Навчальна дисципліна Внутрішня медицина, в тому числі фтизіатрія, ендокринологія, невідкладні стани в неврології, виробнича лікарська практика (професійне навчання) внутрішні хвороби. Змістовий модуль 1. Ведення хворих із основними симптомами і синдромами в

кардіологічній клініці. Мостбауер Г. В., Джус М. Б., Руденко Ю. В. та ін. 2024. – 143 с. http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/11793

11. Методичні розробки до практичних занять для студентів 4 курсу вищих медичних закладів, змістовний модуль №3, «пульмонологія». – Київ, 2024. – 89 с.

12. Невідкладні стани в клініці внутрішньої медицини: навчальний посібник / І.М. Скрипник, Н.П. Приходько, О.А. Шапошник. К.: ВСВ «Медицина», 2024. – 335 с.

13. Ревматичні хвороби. Класифікація, стандарти діагностики та лікування / за ред. В.М.Коваленка. Київ: Четверта хвиля, 2025. – 528 с.

14. Серцево-судинні захворювання. Класифікація, протоколи, стандарти діагностики та лікування // За ред. В.М.Коваленка, О.С.Сичова, Л.Л.Вавілової, Л.Г.Воронкова, С.М.Кожухова, М.І.Лутая, О.І.Міщенко, О.Г.Несукай, О.М.Пархоменка, Г.Д.Радченко, М.Ю.Соколова, Т.В.Талаєвої, В.О.Шумакова. 8-ме вид., переробл. і доповн. – Київ: Четверта хвиля, 2025. – 456 с.

15. Стандарт медичної допомоги «Надання допомоги при спонтанному внутрішньомозковому крововиливі». Наказ МОЗ України від 05.01.2022 року №9.

16. Стандарт медичної допомоги «Туберкульоз», Наказ МОЗ України від 19 січня 2023 №102.

17. Стандарт медичної допомоги «Гострий мієлоїдний лейкоз». Наказ МОЗ України від 30.10.2023 року № 1873.

18. Стандарти медичної допомоги «Ожиріння у дорослих». Наказ МОЗ України від 03.03.2023 року № 427.

19. Стандарт медичної допомоги «Раціональне застосування антибактеріальних і антифунгальних препаратів з лікувальною та профілактичною метою». Наказ МОЗ України від 23.08.2023 року №1513.

20. Стандарт медичної допомоги «Діагностика та лікування аутоімунних енцефалітів». Наказ МОЗ України від 14.03.2024 року №434.

21. Стандарт медичної допомоги «Ішемічний інсульт». Наказ МОЗ України від 20.06.2024 року №1070.

22. Стандарт медичної допомоги «Серцево-легенева реанімація у дорослих». Наказ МОЗ України від 18.08.2024 року №1259.

23. Стандарт медичної допомоги «Вірусний гепатит В у дорослих». Наказ Міністерства охорони здоров'я України 27 січня 2025 року № 165.

24. Стандарт медичної допомоги «Лімфома Ходжкіна». Наказ Міністерства охорони здоров'я України 22 липня 2025 року № 1169.

25. Стандарт медичної допомоги «Вірусний гепатит С у дорослих». Наказ Міністерства охорони здоров'я України 23 липня 2025 року № 1178.

26. Стандарт медичної допомоги «Множинна мієлома та злоякісні плазмоклітинні новоутворення». Наказ Міністерства охорони здоров'я України 24 вересня 2025 року № 1476.

27. Стандарт медичної допомоги «Аксіальний спондилоартрит». Наказ Міністерства охорони здоров'я України 17 жовтня 2025 року № 1582.

28. Уніфіковані (для кафедр внутрішньої медицини No1-4) методичні розробки для практичних занять з дисципліни «Внутрішня медицина (в т.ч. клінічна фармакологія, медична генетика, клінічна імунологія та алергологія, професійні хвороби)» українською мовою для студентів 5 курсу медичних факультетів. Київ, 2022. – 449 с.

29. Уніфікований клінічний протокол первинної та спеціалізованої медичної допомоги «Хронічний лімфоїдний лейкоз». Наказ МОЗ України від 09.09.2022 року №1635.

30. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Гіпертензивні розлади під час вагітності, пологів та у післяпологовому періоді». Наказ МОЗ України від 24 січня 2022 №151.

31. Уніфікований клінічний протокол первинної та спеціалізованої медичної допомоги «Хронічний панкреатит». Наказ МОЗ України від 04.07.2023 року № 1204.

32. Уніфікований клінічний протокол первинної та спеціалізованої медичної допомоги «Запальні захворювання кишечника (хвороба Крона, виразковий коліт)». Наказ МОЗ України від 6.10.2023 року №1742.

33. Уніфікований клінічний протокол первинної та спеціалізованої медичної допомоги «Пептична виразка шлунка та дванадцятипалої кишки у дорослих і дітей». Наказ МОЗ України від 25.08.2023 року №1514.

34. Уніфікований клінічний протокол первинної, екстреної та спеціалізованої медичної допомоги «Цукровий діабет 1 типу у дорослих». Наказ МОЗ України від 26 січня 2023 року № 151.

35. Уніфікований клінічний протокол первинної та спеціалізованої медичної допомоги «Цукровий діабет 2 типу у дорослих». Наказ МОЗ України від 24 липня 2024 року № 1300.

36. Уніфікований клінічний протокол первинної та спеціалізованої медичної допомоги «Гіпертонічна хвороба (артеріальна гіпертензія)». Наказ Міністерства охорони здоров'я України 12 вересня 2024 року № 1581.

37. Уніфікований клінічний протокол первинної та спеціалізованої медичної допомоги «Хронічне обструктивне захворювання легень». Наказ Міністерства охорони здоров’я України 20 вересня 2024 року № 1610.

38. Уніфікований клінічний протокол первинної та спеціалізованої медичної допомоги «Цироз печінки компенсований». Наказ Міністерства охорони здоров'я України 10 жовтня 2024 року № 1734.

39. Уніфікований клінічний протокол первинної та спеціалізованої медичної допомоги «Ускладнення цирозу печінки: кровотеча з варикозно розширених вен стравоходу та шлунка». Наказ Міністерства охорони здоров'я України 10 жовтня 2024 року № 1734.

40. Уніфікований клінічний протокол первинної та спеціалізованої медичної допомоги «Ускладнення цирозу печінки: печінкова енцефалопатія». Наказ Міністерства охорони здоров'я України 10 жовтня 2024 року № 1734.

41. Уніфікований клінічний протокол первинної та спеціалізованої медичної допомоги «Гемофілія А». Наказ Міністерства охорони здоров’я України 26 березня 2025 року № 537.

42. Уніфікований клінічний протокол первинної та спеціалізованої медичної допомоги «Гемофілія В». Наказ Міністерства охорони здоров’я України 12 лютого 2026 року № 170.

43. Уніфікований клінічний протокол екстреної, первинної, спеціалізованої медичної допомоги «Легенева гіпертензія у дорослих». Наказ Міністерства охорони здоров'я України 16 червня 2026 року № 813.

44. Allan H. Ropper, Martin A. Samuels, Joshua P. Klein, Sashank Prasad. Adams and Victor's Principles of Neurology. – 12 Edition. – McGraw-Hill Education / Medical. – 2023.- 1616 p.

45. Haneef Z. Epilepsy fundamentals: A concise clinical guide. Cham: Springer Nature; 2025. 329 p.

46. Jankovic J, Newman NJ, Mazziotta JC, Pomeroy SL, editors. Bradley and Daroff's neurology in clinical practice. 9th ed. Philadelphia: Elsevier; 2026. 2650 p.

47. Loscalzo J, Fauci AS, Kasper DL, Hauser SL, Longo DL, Jameson JL, editors. *Harrison's Principles of Internal Medicine*. 21st ed. Vol. 1–2. New York: McGraw Hill; 2022. 5156 p.

48. Penman ID, Ralston SH, Strachan MWJ, Hobson RP, editors. *Davidson's Principles and Practice of Medicine*. 24th ed. London: Elsevier; 2023. 1428 p.

49. Ropper AH, Samuels MA, Klein JP, Prasad S. Adams and Victor's principles of neurology. 12th ed. New York: McGraw-Hill Education; 2023. 1616 p.

50. Wijdicks EFM. The practice of emergency and critical care neurology. 3rd ed. Oxford: Oxford University Press; 2024. 640 p.

51. World Health Organization. WHO consolidated guidelines on tuberculosis. Module 1: prevention – tuberculosis preventive treatment. 2nd ed. Geneva: World Health Organization; 2024.

52. World Health Organization. WHO operational handbook on tuberculosis. Module 1: prevention – tuberculosis preventive treatment. 2nd ed. Geneva: World Health Organization; 2024.

53. World Health Organization. WHO consolidated guidelines on tuberculosis. Module 3: diagnosis – rapid diagnostics for tuberculosis detection. 3rd ed. Geneva: World Health Organization; 2024.

54. World Health Organization. WHO operational handbook on tuberculosis. Module 3: diagnosis – rapid diagnostics for tuberculosis detection. 3rd ed. Geneva: World Health Organization; 2024.

55. World Health Organization. WHO consolidated guidelines on tuberculosis. Module 4: treatment – drug-resistant tuberculosis treatment, 2022 update. Geneva: World Health Organization; 2022.

56. World Health Organization. WHO operational handbook on tuberculosis. Module 4: treatment – drug-resistant tuberculosis treatment, 2022 update. Geneva: World Health Organization; 2022.

57. World Health Organization. WHO consolidated guidelines on tuberculosis. Module 4: treatment – drug-susceptible tuberculosis treatment. Geneva: World Health Organization; 2022.

58. World Health Organization. WHO operational handbook on tuberculosis. Module 4: treatment – drug-susceptible tuberculosis treatment. Geneva: World Health Organization; 2022.

59. World Health Organization. WHO consolidated guidelines on tuberculosis. Module 4: treatment – tuberculosis care and support. Geneva: World Health Organization; 2022.

60. World Health Organization. WHO operational handbook on tuberculosis. Module 4: treatment – tuberculosis care and support. Geneva: World Health Organization; 2022.

61. World Health Organization. WHO consolidated guidelines on tuberculosis. Module 4: treatment and care. Geneva: World Health Organization; 2025.

62. World Health Organization. WHO consolidated operational handbook on tuberculosis. Module 4: treatment and care. Geneva: World Health Organization; 2025.

63. World Health Organization. WHO consolidated guidelines on tuberculosis. Module 5: management of tuberculosis in children and adolescents. Geneva: World Health Organization; 2022.

64. World Health Organization. WHO operational handbook on tuberculosis. Module 5: management of tuberculosis in children and adolescents. Geneva: World Health Organization; 2022.

65. World Health Organization. WHO operational handbook on tuberculosis. Module 6: tuberculosis and comorbidities. 2nd ed. Geneva: World Health Organization; 2024.

Додаткова

1. Діагностика, профілактика та лікування дефіциту вітаміну D у дорослих: Консенсус українських експертів. Григор'єва, Н. В., Тронько, М. Д., Коваленко, В. М., Комісаренко, С. В., Татарчук, Т.Ф. тощо Біль. Суглоби. Хребет. 2023; 13(2):60-76. https://doi.org/10.22141/pjs.13.2.2023.368

2. Клінічна настанова «Туберкульоз», заснована на доказових даних (оновлення січень 2023 р.). Державний експертний центр МОЗ України, Центр громадського здоров'я МОЗ України. – 513 с. Посилання: https://www.dec.gov.ua/mtd/tuberkuloz/

3. Кардіологія. Основи: пер. 7-го вид. / Юлія Кріст; наук. ред. укр. вид. Роман Коморовський. К.: ВСВ «Медицина», 2026. – 168 с.

4. Клінічна електрокардіографія для професіоналів / В.А. Скибчик, Я.В. Скибчик. 2-е видання. – Львів: Бона, 2024. – 568 с.

5. Клінічний огляд за Маклаудом: 15-е видання / Анна Р. Довер, Дж. Аластер Іннес, Карен Фейргерст. К.: ВСВ «Медицина», 2024. – 470 с.

6. Основні аритмії з ЕКГ у 12 відведеннях: пер. 9-го видання /Гейл Волрейвен; наук. ред. укр. вид. Олексій Скакун. – К.: ВСВ «Медицина», 2026. – XVI, 502 с.

7. Міжнародні клінічні настанови EAACI / GA2LEN / EuroGuiDerm / APAAACI щодо визначення, класифікації, діагностики та лікування пацієнтів із кропив'янкою. – Перегляд та адаптація: Клінічна імунологія. Алергологія. Інфектологія, 2022.

8. 2023 European Thyroid Association Clinical Practice Guidelines for thyroid nodule management. European Thyroid Journal. 2023; 14;12(5):e230067. https://doi: 10.1530/ETJ-23-0067.

9. Allergic and Immunologic Diseases: A Practical Guide to the Evaluation, Diagnosis and Management / ed. by C. Chang. Cham : Springer, 2022. 614 p.

10. AI-Assisted Computational Approaches for Immunological Disorders / ed. by J.-T. Chen. Boca Raton : CRC Press, 2025. 340 p.

11. American Diabetes Association (2026). 2. Diagnosis and Classification of Diabetes: Standards of Care in Diabetes—2026. Diabetes Care 2026; 49 (Supplement 1): S27–S49. https://doi.org/10.2337/dc26-S002

12. American Diabetes Association (2026). 3. Prevention or Delay of Diabetes and Associated Comorbidities: Standards of Care in Diabetes—2026. Diabetes Care 2026;49(Supplement 1): S50–S60. https://doi.org/10.2337/dc26-S003

13. American Diabetes Association (2026). 6. Glycemic Goals, Hypoglycemia, and Hyperglycemic Crises: Standards of Care in Diabetes—2026. Diabetes Care 2026; 49(Supplement 1): S132–S149. https://doi.org/10.2337/dc26-S006

14. American Diabetes Association (2026). 7. Diabetes Technology: Standards of Care in Diabetes—2026. Diabetes Care 2026;49(Supplement 1): S150–S165. https://doi.org/10.2337/dc26-S007

15. American Diabetes Association (2026). 8. Obesity and Weight Management for the Prevention and Treatment of Type 2 Diabetes: Standards of

Care in Diabetes–2026. Diabetes Care 2026;49(Supplement 1): S166–S182. https://doi.org/10.2337/dc26-S008

16. American Diabetes Association (2026). 9. Pharmacologic Approaches to Glycemic Treatment: Standards of Care in Diabetes—2026. Diabetes Care 2026; 49(Supplement 1): S183–S215. https://doi.org/10.2337/dc26-S009

17. American Diabetes Association (2026). 15. Management of Diabetes in Pregnancy: Standards of Care in Diabetes—2026. Diabetes Care 2026; 49(Supplement 1): S321–S338. https://doi.org/10.2337/dc26-S015

18. Bauerschmidt A, Louis ED, Noble JM, Rosenberg J, Mayer SA. Merritt's neurology review: print + eBook with multimedia. Philadelphia: Wolters Kluwer; 2024. 528 p.

19. Clinical Immunology: Principles and Practice / ed. by R. R. Rich, T. A. Fleisher, H. W. Schroeder Jr. et al. 6th ed. London : Elsevier, 2022. 1320 p.

20. Clinical Practice in the Prevention, Diagnosis and Treatment of Vitamin D Deficiency: A Central and Eastern European Expert Consensus Statement. Nutrients. 2022; 2;14(7):1483. https://doi. org:10.3390/nu14071483

21. Diagnosis and management of prolactin-secreting pituitary adenomas: a Pituitary Society international Consensus Statement. Petersenn, S., Fleseriu, M., Casanueva, F. et. al. Nature reviews. Endocrinology. 2023; 19(12), 722–740. https://doi.org/10.1038/s41574-023-00886-5

22. Duncan JS, Sander L, editors. Epilepsy: A Queen Square textbook. Hoboken: Wiley; 2026. 304 p.

23. Firestein GS, McInnes IB, Koretzky G, Mikuls T, Neogi T, O'Dell JR, editors. *Firestein & Kelley's Textbook of Rheumatology*. 12th ed. Philadelphia: Elsevier; 2025. 2496 p.

24. Evaluation and Management of Primary Hyperparathyroidism: Summary Statement and Guidelines from the Fifth International Workshop. Journal of Bone and Mineral Research. 2022; 37(11):2293-2314. https:// doi: 10.1002/jbmr.4677.

25. Kramer-Feldman J, Jiang L, editors. *First Aid Clinical Algorithms for the USMLE Step 2 CK (Clinical Knowledge)*. New York: McGraw Hill; 2024. 872 p.

26. Libby P, Bonow RO, Mann DL, Tomaselli GF, Bhatt DL, Solomon SD, editors. *Braunwald's Heart Disease: A Textbook of Cardiovascular Medicine*. 12th ed. Philadelphia: Elsevier; 2022. 1227 p.

27. Parija S. C. Textbook of Microbiology and Immunology. 4th ed. New Delhi: Elsevier India, 2023. 840 p.

28. Textbook of Allergy for the Clinician Edited By Pudupakkam K. Vedanthan, Harold S. Nelson, Shripad N. Agashe, PA Mahesh, Rohit Katial, 2nd Edition, Copyright Year, 2022, 444 p.

29. The Rose and Mackay Textbook of Autoimmune Diseases / ed. by M. E. Gershwin, G. C. Tsokos, B. Diamond. 7th ed. San Diego : Academic Press, 2024. 1100 p.

30. Tietz Textbook of Laboratory Medicine / ed. by N. Rifai. 7th ed. St. Louis : Elsevier, 2022. 1216 p.

31. Urticaria and Angioedema, An Issue of Immunology and Allergy Clinics of North America / ed. by M. L. Stitt. – Philadelphia: Elsevier, 2024. – 250 p.

32. Wilkinson IB, Raine T, Wiles K, Goodhart A, Hall A, O'Neill H, editors. *Oxford Handbook of Clinical Medicine*. 11th ed. Oxford: Oxford University Press; 2024. 878 p.

33. Williams Textbook of Endocrinology. Editors: Shlomo Melmed, Richard J. Auchus, Allison B. Goldfine, Clifford J. Rosen, Peter A. Kopp. 15 edition, 2024. – 1862 p.

34. Weinberger SE, Cockrill BA, Mandel J. *Principles of Pulmonary Medicine*. 8th ed. Philadelphia: Elsevier; 2024. 448 p.

15.Рекомендовані електронні ресурси

1. https://www.aasld.org/
2. https://www.aan.com/practice/guidelines

3. https://academic.oup.com
4. https://www.acc.org › guidelines
5. https://www.asn-online.org/education/training/fellows/educational-resources.aspx#Guidelines
6. www.brit-thoracic.org.uk/standards-of-care/guidelines
7. https://cprguidelines.eu/
8. https://dec.gov.ua/cat_mtd/galuzevi-standarti-ta-klinichni-nastanovi/
9. https://www.dec.gov.ua/cat_mtd/nevrologiya/
10. https://www.ean.org/research/ean-guidelines/guideline-reference-center
11. https://eas-society.org/publications/guidelines/
12. https://www.escardio.org/Guidelines/Clinical-Practice-Guidelines
13. http://www.eagen.org/
14. http://www.ers-education.org/guidelines.aspx
15. http://www.enp-era-edta.org/#/44/page/home
16. https://www.eular.org/recommendations_management.cfm
17. http://www.european-renal-best-practice.org
18. http://www.esmo.org/Guidelines/Haematological-Malignancies
19. https://ehaweb.org/organization/committees/swg-unit/scientific-working-groups/structure-and-guidelines/
20. http://www.gastro.org/guidelines
21. www.ginasthma.org
22. http://goldcopd.org
23. https://www.ilae.org/multilingual-content/ukrainian
24. http://inephrology.kiev.ua/
25. http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/11793
26. http://kdigo.org/home/guidelines/
27. https://www.nice.org.uk/guidance
28. http://www.oxfordmedicaleducation.com/

29. http://professional.heart.org/professional/GuidelinesStatements/UCM_316885_Guidelines-Statements.jsp
30. https://www.rheumatology.org/Practice-Quality/Clinical-Support/Clinical-Practice-Guidelines
31. https://theromefoundation.org/rome-v-clinical-criteria-guidelines/
32. https://www.thoracic.org/statements/
33. http://www.strazhesko.org.ua/advice
34. https://www.ueg.eu/guidelines/
35. https://ukrgastro.com.ua/
36. http://www.diabetes.org
37. https://www.youtube.com/c/EndoTime
38. https://endokrynologia.com.ua/
33. http://jcees.endocenter.kiev.ua
34. https://diabetesjournals.org/care
35. https://ujpe.com.ua
36. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського http://www.nbuv.gov.ua/
37. Національна наукова медична бібліотека України https://library.gov.ua/
38. Національна медична бібліотека Національного інституту здоров'я США https://www.nlm.nih.gov/
39. Освітній портал НМУ імені О.О. Богомольця Освітній портал НМУ імені О.О. Богомольця https://nmuofficial.com/
40. Українська бібліотечна асоціація www.ula.org.ua
41. www.allergen.org
42. www.allergyeducation-ma.com
43. Наказ МОЗ України від 16 лютого 2022 року №302 «Про затвердження порядку організації виявлення туберкульозу та латентної туберкульозної інфекції» https://www.phc.org.ua/sites/default/files/users/user90/MOZ_nakaz_16.02.2022_3

02.pdf
https://www.phc.org.ua/sites/default/files/users/user90/MOZ_nakaz_16.02.2022_302_Poriadok.pdf

44. Профілактика і лікування туберкульозу в біженців та інших груп населення в умовах гуманітарної кризи: міжвідомчий польовий посібник (ВООЗ, 2022): https://www.phc.org.ua/sites/default/files/users/user90/TB_refugees_ENG-UKR.pdf

45. Посібник для обрання молекулярних діагностичних експрес-тестів, рекомендованих ВООЗ, що призначені для виявлення туберкульозу та хіміорезистентного туберкульозу (ВООЗ, 2022)/EN https://www.phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan/tuberkuloz/dlya-fakhivciv-z-tuberkulozu/kerivni-dokumenti-z-tb

46. Зведена настанова ВООЗ із туберкульозу. Модуль 4: Лікування — догляд за пацієнтами з туберкульозом і надання їм підтримки (2022, технічний переклад)/EN https://www.phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan/tuberkuloz/dlya-fakhivciv-z-tuberkulozu/kerivni-dokumenti-z-tb

47. Наказ МОЗ України від 09.03.2021 № 406 «Про затвердження Порядку епідеміологічного нагляду за туберкульозом та Зміни до критеріїв, за якими визначаються випадки інфекційних та паразитарних захворювань, які підлягають реєстрації» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0622-21

Додаток 1

Зразок

Щоденник

з виробничої лікарської практики (професійне навчання) внутрішні хвороби

Здобувача вищої освіти _____

факультету _____ курсу 4_____групи_____

Освітній рівень другий (магістерський) Спеціальність 222 Медицина

Термін практики: з_____ 20__ р. до _____20__ р.

Місце проходження практики: _____ _____

Лікарня _____

Керівник від університету_____

Керівник від бази _____

Здобувач вищої освіти _____
прізвище, ім'я, по-батькові

прибув в установу (лікарню, підприємство, організацію)

Печатка установи «_____»_____20___ р.

_____ _____
(підпис) (посада, прізвище, ініціали відповідальної особи)

Вибув з установи (лікарні, підприємства, організації)

Печатка установи «_____»_____20___ р.

_____ _____
(підпис) (посада, прізвище, ініціали відповідальної особи)

Календарний графік проходження практики

Дата, час	Зміст виконаної роботи (назви робіт)	Виконані практичні навички
9:00-10:00	Участь в організаційній нараді та обході завідувача відділення. Ведення медичної документації.	
10:00-11:00	Участь у проведенні езофагогастро-дуоденоскопії, рентгенологічного дослідження органів грудної клітки тощо. Виконання медичних маніпуляцій (проведення внутрішньом'язевих і внутрішньовенних ін'єкцій).	Інтерпретація даних ендоскопічного дослідження. Інтерпретація даних рентгенологічного дослідження органів грудної клітки.
11:00-11:30	Перерва	
11:30-12:30	Курація у відділенні 2 хворих. 1. Хворий М., 60 років. Діагноз: Бронхіальна астма персистуюча, тяжка, неконтрольований перебіг. Загострення середнього ступеню тяжкості. Легенева недостатність I ст. На користь цього свідчить... Обстеження... Лікування... 2. Хворий В., 55 років. Діагноз: Залізодефіцитна анемія, середнього ступеня тяжкості. Про це свідчить... Обстеження... Лікування... і т.д.	Курація 2 хворих (опитування, фізикальне обстеження). Встановлення попереднього діагнозу. Призначення плану обстеження. Оцінка клінічних, біохімічних та інструментальних досліджень. Призначення лікування.

Підпис здобувача вищої освіти _____
Щоденник візований керівником від бази _____
Щоденник перевірено керівником від університету _____
Дата_____

Додаток 2

Зразок

Зведений цифровий звіт про проходження
виробничої лікарської практики (професійне навчання) внутрішні хвороби

здобувачем вищої освіти _____4 курсу
_____факультету, група _____
на базі _____ _____

Перелік навичок та вмінь	Кількість	Оцінка
1. Щоденна курація хворих у відділенні (огляд хворого, обґрунтування і встановлення попереднього діагнозу, призначення плану обстеження і лікування, ведення медичної документації.	10-12	
2. Участь у наданні екстреної медичної допомоги при невідкладних станах (гостра дихальна недостатність, тяжке загострення бронхіальної астми, гостра печінкова недостатність, стравохідна та шлунково-кишкова кровотеча).	3-5	
3. Участь у проведенні езофагогастродуоденоскопії, рентгенологічного дослідження органів грудної клітки тощо.	3–5	
4. Інтерпретація та оцінка даних загального аналізу крові, біохімічних досліджень крові, харкотиння, pH-метрії тощо.	10-12	
5. Проведення внутрішньом'язевих і внутрішньовенних ін'єкцій.	8-10	
6. Інтерпретація даних дослідження функції зовнішнього дихання.	1-3	
7. Аналіз рентгенограм органів грудної клітки.	5-8	
8. Аналіз даних ендоскопічних досліджень (бронхоскопії, гастродуоденоскопії, колоноскопії).	2-4	
9. Аналіз даних УЗД легень, плевральної порожнини та органів черевної порожнини.	2-4	
Всього/оцінка		

Підпис здобувача вищої освіти _____
Звіт затверджено керівником від університету _____
Дата_____

Додаток 3

Зразок

Щоденник

з виробничої лікарської практики (професійне навчання) внутрішні хвороби

Здобувача вищої освіти _____

факультету _____ курсу 6____ групи_____

Освітній рівень другий (магістерський) Спеціальність 222 Медицина

Термін практики: з_____ 20__ р. до _____20__ р.

Місце проходження практики: _____ _____

Лікарня _____

Керівник від університету_____

Керівник від бази _____

Здобувач вищої освіти _____
прізвище, ім'я, по-батькові

прибув в установу (лікарню, підприємство, організацію)

Печатка установи «_____»_____20___ р.

_____ _____
(підпис) (посада, прізвище, ініціали відповідальної особи)

Вибув з установи (лікарні, підприємства, організації)

Печатка установи «_____»_____20___ р.

_____ _____
(підпис) (посада, прізвище, ініціали відповідальної особи)

Календарний графік проходження практики

Дата, час	Зміст виконаної роботи (назви робіт)	Виконані практичні навички
9:00-10:00	Участь в організаційній нараді та обході завідувача відділення. Ведення медичної документації.	
10:00-11:00	Участь у проведенні езофагогастро-дуоденоскопії, рентгенологічного дослідження органів грудної клітки тощо. Виконання медичних маніпуляцій (вимірювання артеріального тиску, реєстрація ЕКГ, проведення внутрішньовенних ін'єкцій, участь у проведенні серцево-легеневої реанімації).	Інтерпретація даних ендоскопічного дослідження. Інтерпретація даних променевого дослідження органів грудної клітки.
11:00-11:30	Перерва	
11:30-14:00	Курація у відділенні 2 хворих. 3. Хворий М., 60 років. Діагноз: Бронхіальна астма персистуюча, тяжка, неконтрольований перебіг. Загострення середнього ступеню тяжкості. Легенева недостатність I ст. На користь цього свідчить... Обстеження... Лікування... 4. Хворий В., 55 років. Діагноз: Залізодефіцитна анемія, середнього ступеня тяжкості. Про це свідчить... Обстеження... Лікування... і т.д.	Курація 2 хворих (опитування, фізикальне обстеження). Встановлення попереднього діагнозу. Призначення плану обстеження. Оцінка клінічних, біохімічних та інструментальних досліджень. Призначення лікування.

Підпис здобувача вищої освіти _____

Щоденник візований керівником від бази _____

Щоденник перевірено керівником від університету _____

Дата_____

Додаток 4

Зразок

Зведений цифровий звіт про проходження
виробничої лікарської практики (професійне навчання) внутрішні хвороби

здобувачем вищої освіти _____6 курсу
_____факультету, група _____
на базі _____ _____

Перелік навичок та вмінь	Кількість навичок	Оцінка
1. Щоденна курація хворих у відділенні (огляд хворого, обґрунтування і встановлення попереднього діагнозу, призначення плану обстеження і лікування, ведення медичної документації	12-14	
2. Участь у наданні екстреної медичної допомоги при невідкладних станах (гостра дихальна недостатність, тяжке загострення бронхіальної астми, гостра печінкова недостатність, стравохідна та шлунково-кишкова кровотеча, гіпертензивн.ий криз, гострий коронарний синдром, гостра серцева недостатність, раптова зупинка кровообігу, гострі порушення серцевого ритму, гостре пошкодження нирок).	4-6	
3. Участь у проведенні езофагогастродуоденоскопії, рентгенологічного дослідження органів грудної клітки, ЕхоКГ тощо.	4-6	
4. Інтерпретація загального аналізу крові та сечі, біохімічного дослідження крові, харкотиння, коагулограми, ліпідного спектру крові тощо.	12-14	
5. Вимірювання артеріального тиску та інтерпретація отриманих даних.	12-14	
6. Реєстрація та інтерпретація ЕКГ і даних ЕхоКГ.	6-8	
7. Проведення внутрішньовенних ін'єкцій.	8-10	
8. Інтерпретація даних дослідження функції зовнішнього дихання, pH-метрії стравоходу та шлунка тощо.	3-4	
9. Інтерпретація даних ультразвукових та променевих досліджень хребта, органів грудної клітки, суглобів, органів черевної порожнини тощо.	8-10	
10. Аналіз даних ендоскопічних досліджень (бронхоскопії, гастродуоденоскопії, колоноскопії).	3-5	
Всього/оцінка		

Підпис здобувача вищої освіти _____

Звіт затверджено керівником від університету _____

Дата_____